

magyar

VADÁSZLAP

10. ÉVFOLYAM, 7.
2001/ JÚLIUS

270 Ft

AZ ŐZHÍVÁS

10-12. oldal

A VADÁSZLAP HONLAPJA:
www.vadaszlap.hu
E-mail cím:
vke@vadaszlap.hu

SZABAD A DEVIZA

19. oldal

Frankonia

TRÓFEA KFT.

Sörétes és golyós vadászfegyverek és ezek löszereinek, valamint vadászati felszerelések és kiegészítő cikkek széles választékával várjuk tisztelt vásárlóink jelentkezését a Gödöllő Isaszegi úti raktárunkban.

AJÁNLATUNK

A MEINDL lábbelik – goratex változatban is.

A kiváló minőségű

BOZEN túracipő a készlet erejéig

MEINDL

14 280 Ft
+ÁFA

Guaranteed
To Keep You Dry

GORE-TEX
footwear

GORE

POSTACÍMÜNK: 2101 GÖDÖLLŐ PF. 176. TELEFON: 06-28/420-760 TELEFAX: 06-28/422-181

SCHMIDT & BENDER®

FEGYVERTÁVCSÖVEK

SCHMIDT & BENDER Hungária Kft.

H-1106 Budapest, Fehér út 10.

Telefon: 260-7641

Fax: 263-2937

Célkeresztben a jövő

Nemrég egy börszönyi kirándulás közben volt módom
vain. (Már amikor nem a hegyek meghódítása, és az
egyetlen, amire gondolhattam.)

Azt mondta ugyanis, hogy a vadász a leginkább előrelátó emberek közé tartozik.

Ülni a lesen? – gondoltam. Hol itt az előrelátás?

Aztán egy fél napon keresztül hallottam tőle a felmérésekről, az állomány tervezéséről, az etetésekről, az állomány-szabályozásról, a naphosszat tartó cserkelésekről, ahol a puska szinte elő sem kerül, és még megannyi másról. Mindebből rájöttem, hogy a magamfajta laikus mennyire csak a felszínt látja.

Jó tett helyébe jót várj! – gondoltam, és elhatároztam, én is segítek eligazodni abban az „erdőben”, ahol én mozgok otthonosabban, ahol a fák jogszabályokból, a bozótosok szabályzatokból vannak. Ha szeretném, hogy évek múlva megfelelő mennyiségben és minőségben rendelkezésemre álljon valami, akkor azért ma kell elkezdenem tenni.

Mit és hogyan? Jó, ha van egy szakértő, aki annyit tud segíteni, mint amennyi gyakorlati segítséget én kaptam a természet ismeretéből vadász ismerősömtől.

Legyen az a valami, az a cél akár egy megálmodott, a kirakatból csábító új fegyver, egy nagyobb teljesítményű terepjáró, egy egzotikus vadászkaland, egy nyugodt családi és anyagi háttér, „emberhez méltó” nyugdíj, hogy a vadászat szenvedélyének nyugodtan lehessen hódolni.

Ajánlok egy személyes találkozót mindazoknak, akik olyan tervszerűen gondolkodnak saját életükről is, mint a vadászatról.

Az én szemléletem sokat változott egy elkötelezett, hiteles személy hatására egy nem túl ismert világról. Az jutott eszembe, hogy lehetne-e vajon ugyanígy az én cégem és Ön között?

Cserkeljük be egymást kölcsönösen! Várom a budapesti vadászok hívását.

Zöld Tibor
területi igazgató
Generali-Providencia Biztosító Rt.

1054 Budapest, Honvéd u. 8 Telefon: 332-3427 tibor.zold@generali.hu

Bízza az oroszlánra!

GENERALI-PROVIDENCIA

IGÉNYES, PRAKTIKUS, ELEGÁNS VISELET

MINŐSÉGI VADÁSZ- ÉS ERDÉSZÖLTÖZÉKEK,
UTCAI ÉS TÁRSASÁGI VISELETEK GYÁRTÁSA ÉS FORGALMAZÁSA

Indiform

MINTABOLT ÉS NAGYKERESKEDÉS
2440 SZÁZHALOMBATTA,
VÖRÖSMARTY U. 40.
Tel./fax: 06-23/359-158
NYITVA:
HÉTFŐTŐL PÉNTEKIG
8-16.30 ÓRAIG

A SZEZON SLÁGERE
A greenline KOLLEKCIÓ!

MAVAD a garancia

E-mail: mavad@elender.hu • Homepage: www.mavad.com

- VADÁSZATSZERVEZÉS
- VADKERESKEDELEM
- VADGAZDÁLKODÁS

• MAVAD RT. 1014 BUDAPEST, ÜRI UTCA 39. • 1525 BUDAPEST, PF. 16 • TELEFON: 201-6445, 375-9611 • TELEFAX: (+36) 1-201-6371

VADÁSZBOLT PESTERZSÉBETEN

ÖNVÉDELMI, SPORT, VADÁSZ-, LÉGFEGYVEREK,
VALAMINT FLÓBERTPISZTOLYOK,
SÖRÉTES, GOLYÓS, LÉGLŐSZEREK, VALAMINT
FEGYVER- ILLETVE KERESŐTÁVCSŐVEK,
VADÁSZRUHÁZAT ÉS AJÁNDÉKTÁRGYAK
NAGY VÁLASZTÉKÁVAL
VÁRJUK KEDVES VÁSÁRLÓINKAT.

CÍMÜNK:

GEMENC VADÁSZBOLT,
1203 BUDAPEST,
KOSSUTH LAJOS UTCA 57.
TELEFON: (36-1) 283-4432,
MOBIL: 06-30/942-1839.
NYITVA TARTÁS: H.-P.: 10.00-18.00

A TARTALOMBÓL:

Interjú dr. Zoltán Jánossal	7
Disputáról, disputára	8
Zalai agancsszemle	9
Az őzhívás	10-12
Vérebverseny Tapolcán	13
Vadászházak (új sorozat)	18
Muray Róbert 70 éves	23-24
Vadászat a zenében (új sorozat)	25
A vad és a gépjármű	26
Hírek, tudósítások	19-27

Telefonszámunk: 06-60/327-280

ELKÖLTÖZTÜNK!

A Vadászati Kulturális Egyesület, a Magyar VADÁSZLAP szerkesztősége, valamint az MV Természet és Környezetvédelmi Alapítvány 2001. július 1-jétől elköltözött a belvárosi irodájából Zuglóba. (Az új iroda egyben a hivatásos vadászok egységesített formaruhájának disztribúciós központja, amely megközelíthető a 77-es trolival – a Cinkotai uti megállónál kell leszállni –, gépkocsival a Mogyoródi út és Cinkotai út kereszteződésében balra kanyarodva az első sarokház.) Ennek következtében megváltoztak a telefonszámaink és a levelezési címünk. Az új telefonszámokról csak a következő lapszámunkban tudunk tájékoztatást adni. Az új levelezési címünk:

1141 Budapest, Vízakna u. 23/b.

Nem változott az e-mail címünk és a 60-as mobiltelefonunk, azaz hívhatóak vagyunk a 06-60/327-280 mobiltelefonon és a vke@vadaszlap.hu e-mailen.

A honlapunk hívószáma is változatlan: vke.vadaszlap@data.net.hu

A közelmúltban cseréltük a munkatársak mobiltelefonjait, ennek megfelelően **Csekő Sándor**, a VKE elnöke, a VADÁSZLAP kiadó-főszerkesztője a **30/397-5651-es**, **Homonnay Zsombor**, a VKE elnökhelyettese, a Vadász Könyvklub Egyesület elnöke, a VADÁSZLAP felelős szerkesztője a **30/397-5671-es**, **Lukácsné Kocsis Marianna**, a VKE ügyvezető igazgatója, a VADÁSZLAP reklám-szerkesztője a **30/397-5661-es** mobiltelefonon hívható.

Elek Ferencné titkárságvezető mobilszáma: 60/322-898

CÍMLAPON: MAGYAR FERENC FESTMÉNYE

VADÁSZLAP

MEGJELENIK HAVONKÉNT

Kiadó-főszerkesztő:

Csekő Sándor

Tel.: 06-30/397-5651

Felelős szerkesztő:

Homonnay Zsombor

Tel.: 06-30/397-5671

Tervezőszerkesztő: **Kun Gábor**

Reklámszerkesztő:

Lukácsné Kocsis Marianna

Tel.: 06-30/397-5661

Szerkesztőségi titkár: **Elek Erzsébet**

Tel.: 06-60/322-898

A szerkesztőség levelezési címe:

1245 Budapest, Pf. 1209

Kiadja a Vadászati Kulturális Egyesület

A szerkesztőség és a kiadó címe:

1141 Budapest, Vízakna u. 23/b.

TELEFON: 60/327-280 FAX: 331-4368

A Magyar VADÁSZLAP előfizethető „Belföldi postautalványon” a szerkesztőség címén, átutalással a Monor és vidéke Takarékszövetkezetnél vezetett **65100149-10004115** számu számlára, vagy a hírlapkézbesítőknél, a postahivatalokban. Terjeszti a Hírker Rt., az NH Rt. és az alternatív terjesztők.

Nyomdai előállítás:

Athenaeum Nyomda Rt.

Felelős vezető:

dr. Garáné Bardóczy Irén

vezérigazgató

ISSN 1215-6159

MEGYEI TUDÓSÍTÓINK

Baranya: **Agyaki Gábor** 06-30/318-7969

Bács-Kiskun: **Oláh József** 06-20/968-7096

Békés: **Lovász Sándor** 06-30/945-1987

Borsod: **Handa György Zsolt**

06-20/329-1814

Csongrád: **Mészáros György**

06-60/478-657

Fejér: **Gáspár Attila** 06-20/977-9526

Győr: **Pló Mártá** 06-30/961-8844

Hajdú: **Kozák Imre** 06-20/382-3450

Heves: **Prezenszky János** 06-36/316-512

Komárom: **Faragó István** 06-20/938-2754

Nógrád: **Gaál Dénes** 06-70/210-6465

Pest: **Mészáros Iván** 06-30/207-3260

Somogy: **Szarka Ágnes** 06-30/961-9481

Szabolcs: **Erdélyi István** 06-44/362-569

Szolnok: **Czeplédy István** 06-60/457-449

Tolna: **Bischof Ferenc** 06-20/920-3662

Vas: **Takács Viktor** 06-30/232-9623

Veszprém: **Baracska Lajos** 06-88/422-298

Zala: **Polster Gabriella** 06-20/938-8210

MÉLTATLANSÁG

Disputa-sorozatunk székesfehérvári beszélgetésén hangzott el, hogy manapság sajnálatosan elfelejtkeztünk a méltatlanság elvéről. Pedig annak idején ez az etikai fogalom becsület-tisztességet, egzisztenciát, életet, szinte mindent jelentett. Ha valaki méltatlanná vált – nem úgy viselkedett, nem úgy cselekedett, ahogy azt egy baráti társaság tagjai, bármely szervezet vagy foglalkozás gyakorlója elvártak –, számíthatott a kiközösítésre, azaz a közösség keményen elmarasztaló... és ami ennél talán még fontosabb: végre is hajtott ítéletére.

Én már „oly korban éltem itt a földön”, hogy egy letűnt társadalom erkölcsi moráljának minősítették a „méltóságot”... talán ezért fogalmazott az Apám mindig csak úgy: ne hozz szégyent rám, a nevünkre kisfiam! Merthogy a kiközösítés, a megszegyenülés, a becsület, a tisztesség, a közösség elleni vétség, a „mit fognak mondani rá az emberek?” bármilyen maradinak is tűnik, a családkban is fontos volt.

De fordítsuk „vadászra” a „méltatlanság elvét” és gondoljuk végig, mennyivel egyszerűbb, mennyivel tisztább és emberibb lenne az úgynevezett egyesületi életünk, ha mindenféle feljelentgetések, vizsgálatok, fegyelmi eljárások helyett visszaállíthatnánk a közösség summás ítéletét, a kiközösítést, az egy mondatos figyelmeztetést: öregem méltatlanná váltál arra, hogy közénk tartsz!

Természetesen kristálytisztán tudom, hogy nem minden vadásztársaság vezetése és közössége gyakorolná tisztességesen (!) a méltatlanság elvét, azt is tudom, hogy ezzel vissza is lehetne élni, hiszen a tisztesség, az emberi tartás, a vadásziaság – remélem átmenetileg – nem minden mai vadász közösségre jellemző.

Mégis bizakodom, ha elkezdünk foglalkozni a vadásziasággal, a vadászati etikával, ha kidolgozzuk, megvitatjuk a vadászok viselkedési szabályait, ha rögzítjük a vadászat etikettjét, elindulhatunk egy olyan úton, amely méltóvá teszi/teheti a vadászokat nem csak önmaguk, hanem a társadalom szemében is szórakozásuk, tevékenységük elismerésére.

Merthogy erre egyre inkább szükség van, hiszen Európa példáját látván, ismerjük a zöld mozgalmak felerősödését, tudjuk milyen ellenszenvvel viseltetnek a vadászat, a vadászok iránt. De szükség van rá azért is, mert az elmúlt évtizedben megváltozott a vadászok táborának 40 százaléka, az új vadászokat meg kell tanítani a vadászat „illik, nem illik” kódexére, vissza kell szerezniük önbecsülésüket, meg kell újra találniuk a helyüket a társadalom hierarchiájában.

Ma még csak csiráiban észlelhetők azok a kezdeményezések és törekvések, amelyek nem is olyan sokára 2007-ben meghatározóak lesznek a területbérleti szerződések megkötésénél. Földtulajdonosok alakítanak szövetkezetet, alkalmaznak vadőröket és gazdálkodnak a vaddal... a vadászatot pedig a fizetőképes vadászokra bizzák. Elkezdődött a vadászati jog nem a föld tulajdonának, hanem az ehhez kötődő vagyoneértékű vadászati jognak a felvásárlása, és lassan észbe kapnak majd az önkormányzatok is, a vadászat számukra is lehet a bevételek gyarapításának forrása. És akkor még nem beszéltünk a nálunk jóval pénzesebb külföldiekről, akik addigra minden bizonnyal elővehetik a zsebszerződéseiket, legalizálhatják a földtulajdonszerzéseiket és szabadon, az Európai Közösség tagállamainak polgáraként vadászhatnak Magyarországon.

Vegyük hát észre magunkat, rendezzük sorainkat, szervezeti struktúráinkat, alakítsunk ki egymás és a társadalom minden része közötti együttműködések, hogy ne érjen bennünket kellemetlen meglepetés, hogy felnézhessenek ránk, a vadászok közösségére, emberi tartásunkra, viselkedésünkre, hagyományainkra, nemes szokásainkra... magyarságunkra.

A kommunikáció nem jelent más, mint pártbeszédet, a jelzések megértését és a válaszadást. Meg kell tanulnunk, hogy figyeljük a jelzéseket, hogy képesek legyünk egyszerű választ adni az alapkérdésre: miért is vadászunk? Válaszainknak pedig a méltóságunkkal kell nyomtatékot adnunk... és a méltatlanságotól el kell tudni határolni magunkat.

Ha semmi másért, csupán ezért érdemes lesz a II. Országos Vadászati Kulturális Konferenciára figyelni, és azokra a disputákra, ahol minderről egyelőre barátok között kötetlenül beszélhetünk.

főszerkesztő

E-mail címünk: vke@vadaszlap.hu Homepage: www.vadaszlap.hu

AZ APRÓHIRDETÉSEK TARIJAI:

Az első szó 200 Ft, minden további szó 50-50 Ft + 25 % Áfa. A hirdetőket levélben, faxon, e-mailen vagy személyesen, minden hónap 10-éig szíveskedjenek leadni. A Vadászati Kulturális Egyesület tagjainak a nem kereskedelmi jellegű apróhirdetések ingyenesek.

FEGYVER

Vadonatúj, Seeadler, 8x56-os világító, pontosa fegyvertávcső eladó. Ár: 110.000,- Ft. Telefon: 06-30/969-2681.

Blaser R 93-hoz .243 Win. kaliberű váltócső, 3-12x50 Schmidt & Bender céltávcsővel eladó (külön-külön is). Telefonszám: 06-20/941-1464.

Eladó: 1 db 10x50-es orosz keresőtávcső, 1 db 10x30x50-es Tasco Zoom keresőtávcső. Mind a kettő jó állapotban, 50 %-os áron. Telefonszám: 06-20/382-0033 vagy 06-20/340-2182.

Kacsázók, korongozók figyelem! Browning B-25 bock, teljes szűkítésű sörtesemel 280 ezerért eladom. Telefonszám: 06-20/353-3333.

Eladó: orosz IZS-18 billenő csövű vadászfegyver .222 REM kal., távcsővel szerelve, újszerű állapotban. Telefon: 06-30/852-3148.

Keresek: kifogástalan, újszerű állapotú, 7X84 kaliberű, Steyr Mannlicher Luxus-t. Telefon: napközben: 06-30/302-1541, este: 06-25/256-021.

A századelőn gyártott, 16-os belga sörtes, friss vizsgával eladó. Telefon: 06-36/367-183, vagy 06-70/229-0025.

Eladó Remington .243 W, 3x9-50 Tasco céltávcsővel, 1 évesen. Érdeklődni: 06-30/311-0965.

Kriehofft vegyescsővű, bock 12/70; 30-06; véseft, gyorsító, 1996-os évjáratú, Zeiss Diatal 6x42-es, vastag, szátkeresztes távcsővel, palentszereléssel eladó. Browning GTS új, sörtes, 12-es eladó. Telefonszám: 06-20/453-7602 Tanóczy

9,3x62-es, cseh ZKK-600-as, 8x56-os, Hako távcsővel, megkímélten eladó. Telefonszám: 301-4460, este 319-8146.

Eladó, Sauer 202 Euro 8x68-as kaliberű, vadonatúj vadászfegyver. 8x56-os, 4 N-es céltávcsővel, gyári Svenk Montázsral, Rückstekkerrel, bolti ár alatt. Telefonszám: 06-30/214-6996.

Merkel dupla golyós 7x65 R Seeadler variábilis céltávcsővel eladó. Áruba sörtes Merkel beszámítok. Eladó továbbá új, 3-9x42-es Seeadler variábilis céltávcső. Telefonszám: 06-30/914-1895.

KUTYA

Rövidszőrű német vizslát kedvelők figyelem! Szépet és jót a Malomközi kennelemből. 2 x Európa-győztes, ICH várományos, kiváló munkaadottságokat öröklítő, Tabu kutyám, kedvező feltételekkel fedez. Nagy István 3 x Aranykoszorús Mestertenyésztő. 6116 Fülöpjakab, Pf. 479. Tel./fax: 06-76/378-622.

Törzskönyvezett, vadászszülőktől származó, szátkasszűrű tacsóköllyök eladók. Hoffmann, Váralja, 06-74/458-034.

Labrador retriever kiskutyák kitűnően vadászó szülőktől eladók. Belcsák István, hivatásos vadász. Telefon: 06-20/947-4506, 06-34/356-865.

Hannoveri vérebkölyök eladók. Telefonszám: 06-30/901-8637.

Alpesi tacsókópó - hajtásra, utánkeresésre - kölyök eladók. Telefonszám: 06-30/901-8637.

Komondor kölyök, fekete és fehér színváltozatban eladók. Telefonszám: 06-87/411-273.

Drótszőrű, német vizsla kiskutyák eladók (német import kantól), aktívan vadászó és munkavizsgás szülőktől, sporttársi áron. Telefonszám: 06-56/350-486, 06-20/360-8953.

Rövidszőrű, német vizsla kiskutyák, vadászó szülőktől, sporttársi áron eladók. Telefon: 06-30/9651-076, vagy 06-32/371-238.

Eladó vagy fegyverre cserélném rövidszőrű, alapidomított és bevadászott német vizslám. Ugyanítt vadászoktatást képzését vállalom. Katona Sándor: 06-59/323-875.

Gordon szetter kanommal fedezést vállalok, kiállítási és munkaedményei alapján. Mezei-vízi munkavizsgás (ÖTV) és külföldi mezei versenyen (field trial) Res. CACIT, CACT, Campion, többször CAC, CACIB, HFGY. Rendkívül jó idegrendszer, jó csontozat, igazi gordon temperamentum. Mobil: 06-20/932-1832.

Hannoveri véreb kölyökkutyák, vadászó szülőktől eladók. Érdeklődni: Kerényi Ervin, 9422 Harka, Keresztúri u. 10. Telefon: 06-99/318-891.

Drótszőrű, magyar vizsla kölyök, őszi tenyészvizsgás, Hung. Champion, displázia mentes szülőktől, sporttársi áron eladók. Fele Tibor, vadász, Derecske, Vágóhid u. 12. Telefonszám: 06-54/411-361, 06-30/281-2907.

Rövidszőrű német vizsla kedvelők figyelem! A Kistörteli kennelel fedeztetésre ajánlja, két kitűnő munkabírású és küllemű, aktívan vadászó, kan kutyáját. Eredmények: 1./ Dani: KV.I., ÖTV.I., HPJ, 2xCAC, CACIB, Munkachampion várományos. 2./ Vili: KV.I., 3xHPJ, Junior champion, 2x HFGY, 2xCAC, 2000. Championok championja, HCH várományos. A fenti kantól és Vili lánytestvérétől nagyon ígéretes, kitűnő idegrendszerű kölyök, kiállítási minőségben eladók. Telefonszám: 06-30/325-1575, este: 06-53/376-672.

Szarvaslesi kennelemből, hannoveri véreb kölyök kaphatók. Dr. Györfy Lajos, Bácsalmás, Pf. 3.

Drótszőrű magyar vizsla kölyök - kitűnően vadászó apától - július végi elvitellel eladók. Érdeklődni lehet a 06-24/463-070 telefonszámon, vagy E-mail:nagya@mail.uti.hu

ÁLLÁS

A Taktaközi Nimród Vadásztársaság 1 fő hivatásos vadászt keres apróvadász jellegű vadászterületre. Érdeklődni: Meder Gábornál 06-30/218-2862.

Somogyban keresünk, 12 apartmanos, rövidesen induló, vadász-, és turista-panzióknak, némi nyelvtudással rendelkező, kiváló képességű szakácsot és vadászban jártas gondnokot. Lakást biztosítunk. Telefonszám: 06-30/949-6060, 06-85/714-033.

37 éves, nős férfi, hivatásos vadász képzettséggel, állást keres az ország egész területén. Telefon: 06-59/322-568.

VEGYES

Trófeatáblák nagy választékban, készítői: Hazai, afrikai, hal, stb. Fűzi Gábor taszobrász. Tel./fax: 318-9250. Telephely: 1116 Budapest, Talpas u. 4.

Postagalambok - 17 db - sürgősen eladó! Érdeklődni: 06-30/913-2311.

Korongdobó gép eladó, ezenfelül lögyakorlatok, házi versenyek, bajnokságok részére rendelkezésre állók. Utánvétellel megrendelhető, az újra megjelent Bozóki László Vándorvadász könyve. Bischof Ferenc, 06-20/820-3662.

Mátrai nagyvadász tagságomat átadom, megegyezéssel. Telefonszám: 06-20/353-3333, 06/30/907-3550.

Mátrai vadászterületen lévő fenyveserdő-tulajdonrészemet eladom, vagy terepjáróra cserélem, 400 ezer forint értékben. Telefonszám: 06-30/907-3550.

Az állami vadászvizsga kidolgozott szóbeli tételei (504 kérdés) megrendelhető a 06-75/313-271 telefonszámon.

Alan Midland 95 Plus, kézi CB adó-vevő, 8 db akkuval, hálózati töltővel eladó. Irányár: 20.000,- Ft/db. Érdeklődni: 06-30/235-0903.

Nyílpuska vadonatúj, csigás, távcsővel, nyílveszőkkel eladó-ecserélhető. Nem engedélyköteles. Utánvétellel is elküldöm. Ár: 48.000,- Ft. Telefon: 06-20/962-1903.

Vadászkürtök dekoratív célra, illetve bögőkürtök szárvashívásra, szárvanyagból megrendelhetők, postal utánvétellel. Méretek: 40-55 cm hosszúság. Árak díjtétel nélkül 6.000,-12.000,- Ft között, díjtétellel 8.000,-16.000,- Ft között. Pontosabb információ telefonon: 06-54/706-528, 06-30/387-4013. Postacím: Fenyvesi Zoltán, 4135 Körösszegapáti, Jókai u. 1.

Fogoly, vadászatra kész és előnevelt, valamint fácán megrendelhető társaságunknál augusztustól a vadászszazon végéig. Telefon: 06-30/228-4348.

Házhoz küldjük a könyvet! - A Diana Vadász-Horgász Antikvárium könyvjegyzékét küld vadászoknyveiről, amiből kedvére válogathat. Érdeklődőknek árjegyzékét küldünk eladó vadászfestményeinkről, trófeáinkról, dísz tárgyainkról. Makó, Zrínyi u. 34. 6900. Telefon: 06-62/211-561.

Megvételre keresünk felújításra szoruló vadászházat vagy erdőközeli épületet. Az ország bármely területén. Telefon: 06-28/496-071, 06-20/922-4930.

500 km futott, 16"x205 mud trac terepgumi felínivel. 1 db Glock 17-es maroklófegyver, 1 Swarovski HB. SL 8x56 keresőtávcső, 1db 24 V 3500 W álló-mozgó olaj fűtés eladó. Csőrő, 243 W golyós automata sörtes csere lehetséges. Telefonszám: 06-70/243-6463.

Egész évben vadászati lehetőség a Keszthelyi hegység legszebb részén a BEFAG Rt. Keszthelyi Erdészetiének kezelésében lévő vadászterületen. Érdeklődni: telefon: 06-30/9568-042 vagy 06-83/515-360, fax: 06/83/311-261.

Eladó 43-as MEINDL, új, varrott, túrabakancs. Telefonszám: 06-20/447-4442.

1982-es Trabant, felújított motorral, új gurnikkal, akkumulátorral 95.000,- Ft-ért eladó. Vadászszerszám, csőrő csere érdekel. Telefonszám: 06-70/243-6463.

Szakértő, szaktanácsadó minden kérdésben. Telefonszám: 06-30/397-5671.

Elcserélném Barkas típusú gépkocsimat kis személygépkocsira. Minden megoldás érdekel. Telefonszám: 06-20/987-8535.

Keresek kis fogyasztású, olcsó, „női” személygépkocsit. Minden megoldás érdekel. Telefonszám: 06-20/322-0832, 06-60/322-898, Elekné.

Kedvezményes őzbakvadászati lehetőségeket kínál a Tápivölgye Vt-Gomba. Érdeklődni: Varga János elnöknel a 06-20/977-0205-ös, vagy Papp János gazd-nál a 06-30/989-6317-es telefonszámon.

A VADÁSZATI KULTURÁLIS EGYESÜLET

V. kerület Honvéd u. 8. IV. emelet 5. számú - lakás és iroda céljára egyaránt használható - 34 m²-es INGATLANA KIADÓ.

Irányár: 1900 Ft/nm/hó. Érdeklődni lehet a 06-30/397-5661-es telefonon, Lukácsné Kocsis Marianna ügyvezető igazgatónál.

UAZ típusú terepjárók eladók! Platós és ponyvás változatban is, áron alul eladó! Telefonszám: 06-30/223-8793.

Infratávcsövek, infrasugárgyök, lézersugárgyök, számszerjak eladók, megrendelhetők. Telefon: 06-30/205-3714.

Korongdobó gépet hobbi és parcours kivitelben, összecukható magaslesekkel hordozható, kocsieltes, valamint famászós kivitelben rendeljen az INTERMAS Kft-nél, szárnyas, szörmés befogócsapdák minden méretben. Telefon: 06-66/321-151, fax: 66-66/441-029. Honlap: www.intermas.ini.hu

VADÁSZAT A DÉL-AFRIKAI KÖZTÁRSASÁGBAN

8 napos vadász szafari, 6 vadásznappal, 4 vad lelővése:

- Oryx • Blesbock • Springbock • Impala

Teljes ellátással, terepjáró használattal, trófeák kikészítésével, magyar kísérelével: **4000 DM.**

10 napos vadász szafari lelővései árlistából: **2500 DM.**

Nem vadászó kísérelő részére: **1200 DM.**

Kérjen részletes tájékoztatást Magyarországon: www.extra.hu/blenheimsafari

Tel.: 06-20/961-1503. Fax: 06-47/378-132 Dél-Afrika: 00-27-8257-37535.

HALOTTAINK

Megrendőltén, mély fájdalommal tudatjuk, hogy **Balogh István** vadásztársunk, a Kenézlői Dózsa Vadásztársaság vadász mestere, és a Zempléni Hubertus Vadásztársaság tagja, életének 51. évében, tragikus hirtelenséggel elhunyt. Emlékét örökre megőrizzük.

A Kenézlői Dózsa és a Zempléni Hubertus Vadásztársaság tagsága.

Szomorú szívvel értesítjük vadász barátainkat, hogy **Nyíri Kálmán**, életének 67. évében, váratlanul elhunyt.

1967 óta meghatározó személyisége volt a gyömrői Tűzbereki Vadásztársaságnak. Széles baráti körében, akinek megadott, hogy Kálmán barátunkkal vadászhatott, annak egy életre szóló élményt nyújtott egy hajnali cserkelés vagy egy váltó elállása. A segítőkészség mintapéldája és a fiatal vadászok legnagyobb tanítója, mestere volt. Az utolsó pillanatig megőrizte felejthetetlen humorérzékét, és óriási akaraterővel litkolta fájdalmát. Halálával egy igazi vadászt, barátot, segítő társat veszítettünk el. Emlékét barátai, vadásztársai, és akik közelről ismerhették, örökre megőrzik szívükben.

A Törökkoppányi Ijász Vadásztársaság szomorúan, fájó szívvel tudatja, hogy **RÓTH FERENC** tagtársunk, nyugalmazott kerületvezető erdész váratlanul, de csendesen kerénytelen volt elhagyni szeretteit, barátait és az örök vadászmezőkre távozni. Emléke nemcsak szívünkben, hanem gondolatainkban is tovább él.

Töretlen a grafomániám

VADÁSZLAP: Kezdjük a beszélgetést a grafomániával, azaz az „írás-kényszerrel”.

Mikor és hogyan kezdődött?

DR. ZOLTÁN JÁNOS: – Aradon születtem, itt is érettségiztem a Római Katolikus Főgimnáziumban. Mivel az Édesapám 12 éves koromban meghalt, kezdetben tanítványokat vállaltam, majd gimnazistaként elkezdtem írogatni az „Aradi Közlöny”-be, 16 évesen – volonteurként – a kis színes anyagok rovatának vezetője, azaz újságíró lettem. A grafománia itt kezdődött. Érettségi után, akkor már írtam-beszéltem románul, franciául, németül és természetesen magyarul, úgy gondoltam, hogy nekem több babér terem majd Budapesten, hiszen festőművész szerettem volna lenni. Szerencsémre a Szépművészeti Főiskola pont akkor indított egy előképzést, amelyre beiratkoztam ... és egy hónap után rájöttem, nem vagyok kimagasló tehetség. Aradon amikor csak tehettem Anyám férjével vadászgattam, szenvedélyesen horgásztam, s mint minden gyereket, engem is érdekelték az állatok belülről, szívesen trancsíroztam-boncolgattam őket. A „festői” kudarc után arra gondoltam, a halakat-bébkákat már ismerem belülről, nézzünk bele az emberbe is, ezért aztán beiratkoztam Kolozsvárott az orvosi egyetemre. Az Anatómiai Intézet professzora mellett lettem gyakornok, akitől nagyon sok szakmai ismeretet tanultam s mivel vadász volt, eljárhattam vele a vadászataira is. Vele lőttem az első medvémet, amely sajnos a háború során elveszett. Még egyetemista voltam, amikor hírt vettem, hogy az idegsebészeti professzora keres valakit, aki tud németül gépelni. Azonnal jelentkeztem nála és hetente több alkalommal gépbe írtam a diktálását, szakmai munkákat írtunk, fordítottunk. A sebészet mindig a kedvenc tárgyaim közé tartozott s még mint orvostanhallgató a Sebészeti Klinikán kezdtem dolgozni. Fél év múlva már operálhattam. 1944 decemberében behívtak katonának, s hogy az orvosokat „mentsék az oroszok elől”, kivitték Németországba. Hallebe kerültem, a tanulás mellett a rajztudásommal egészítettem ki a megélhetésemet, de azt sem tagadom, ha kijutottam a környékre, egy jó vacsora vagy ebéd kedvéért rásütöttem a pisztolyomat egy-egy nyúlra. 1945-ben az első sebesültszállító vonattal sikerült hazajönnöm és egy évig boltellenőr voltam. Igaz, közben újra szigorlatoztam a Budapesti Orvosi Egyetemen. 1947-ben Miskolcra kerültem sebésznek, hárman dolgoztunk egy 180 ágyas osztályon, nem volt se éjjelem, se nap-

Zoltán János 80 éves. Az orvostudományok akadémiai doktora, a plasztikai sebészet nemzetközi híré professzora fél évszázada vallja magát vadásznak. Azok közé az emberek közé tartozik, akik a tudásukat, élményeiket nem csak összegyűjtik, megélik, de tovább is akarják adni. Ezért volt oktató a klinikán, ezért tartott itthon és külföldön megszámlálhatatlan szakmai előadást, ezért vált a vadászkönyvek, bélyegek, képeslapok, vadászati ereklyék gyűjtőjévé ... és ezért írt eddig (!) húsz szakmai témájú, négy memoár jellegű és tíz vadászati témájú könyvet. A néhány héttel ezelőtt megjelent, legújabb vadászkönyv – a látókörébe került és a portréhoz partnernek mutatkozó – vadászó orvosokat mutatja be.

palom, de a szakirodalom fordításával akkor sem hagytam fel.

Ekkor vettem egy Remington márkájú táskairógépet – ma is ezen dolgozom – és nekiláttam lefordítani egy 300 oldalas, németül írt traumatológiai szakkönyvet. A kézirat elkészült, rongyosra olvasták a kollégáim, de engem majdnem meghurcoltak, hogy fasiszta író könyvét fordítom és terjesztem.

VADÁSZLAP: Mindig sk. gépelte a fordításait, írta a cikkeit, előadásait, könyveit?

DR. ZOLTÁN JÁNOS: – A kezdetben és mostanság. Amikor a világon megjelentek az első diktafonok, én rögtön szereztem egyet, a cikkeimet, fordításaimat, könyveimet erre mondtam rá, ezt leírtam, kijavítottam és már küldhető volt a nyomdába. Tíz éve mentem nyugdíjba, azóta nincs titkáróm, így aztán magam pötyögöm le a diktafonról a szövegeket... és meg vagyok magammal elégedve! Az elmúlt három év alatt öt kötetem jelent meg. Ugye nem is olyan rossz az arány?!

VADÁSZLAP: Aki a könyveit olvasta, nagyon sok mindent megtudhat Zoltán Jánosról, a „befutott” orvosról, a világon mindenhol elismert plasztikai sebészről, az oktatóról, a vadászról, a vadászíróról. Ha jól em-

lékszem, az első vadászati témájú könyvét – a „Ketten az afrikai őserdőben” címűt – együtt írták a feleségével. Sokat ugratták is ezzel Önt, mondván: biztos Éva asszony diktálta a történeteket és Ön csak leírta.

DR. ZOLTÁN JÁNOS: – Így igaz. S hogy eloszlassam a kételkedést, kénytelen voltam két-három vadászkönyvet önállóan is megírni.

A külföldi előadásaim és a könyveim idegen nyelvű fordításainak honoráriumát, a szerzői jogdíjakat költöttük a külföldi vadászatokra. Akkor én már az Egyetértés Vadásztársaság orvosa voltam és bizony a könyv sok szempontból került terítékre vadász körökben. Ezt az Egyetértésről írt könyvemben megírtam.

VADÁSZLAP: Ön egyike azoknak a vadászoknak, akik a magyar vadászat fénykorában a legjobb területeken vadászhatott. Mint katona orvos ezredes, az állami és párt-élite tagjaiból álló Egyetértés mellett, a másik – ugyancsak irigyelten nevezetes vadásztársaságnak – a Zalka Máté Vt-nek is tagja, sőt vadászmestere is volt.

DR. ZOLTÁN JÁNOS: – Le is kötötte minden szabadidőmet a vadászat, ami nekem mindig a kikapcsolódást, a pihenést, a természetet és az erdőt jelentette. A feleségemmel együtt – ismerkedésünk után rövidesen ő is vadász lett – éltünk is a lehetőségeinkkel. Nem járunk külföldre nyaralni... a szabadságunkat minden évben vadászattal töltöttük ... évente legalább 100-150 alkalommal vadásztunk. Azt sem tagadhatom, hogy a zsákmányolás izgalma is érdekelt, vonzottak a szép, az érdekes trófeák. Ezért néz ki most így a lakásunk, amit mi „kalandos lakberendezéssel” tettünk a magunk számára otthonossá.

VADÁSZLAP: Ha már a lakásról esett szó, ez nyugodtan nevezhető akár vadászati múzeumnak is. A trófeák, gereznák mellett könyvek, fegyverek, szobrok, faragások, festmé-

nyek láthatóak a falakon, polcokon és az önmagukban is értékes szekrényekben rejtőzködnek a bélyegek, képeslapok.

DR. ZOLTÁN JÁNOS: – A feleségem szerint én pályát tévesztettem, raktárosnak, muzeológusnak kellett volna mennem, mert gyűjtök, rendszerezek, katalogizálok ... cédulázok, gemkapcsosok ... szóval szeretem a rendet, a rendszerességet körülöttem. Ez így volt a szakmámban is – legalább 24 ezer szakmai cikk különlenyomatát hagytam az utódomra – és így van a vadászatban is. Ez alapozta meg a könyveimet, ezek segítségével emlékezem, élem újra az élményeimet.

VADÁSZLAP: Az utóbbi években az írói munkássága mégis inkább a portrék, a riportok irányába fordult.

DR. ZOLTÁN JÁNOS: – Mert érdekelnek az emberek, a gondolkodásuk és azazal, hogy az életükről, munkájukról, szórakozásukról, szenvedélyükről beszélgetünk, egy kicsit én is betársulhatok, bele élhetem magam az ő világukba. Tulajdonképpen vadászat ez is, de nem puskával.

VADÁSZLAP: Úgy tudom, hogy már nem vadászik. Lenne rá egyáltalán lehetősége?

DR. ZOLTÁN JÁNOS: – Lehetőségem lenne, sok barátom van, akik szívesen meghívják, de a puskás vadászat nekem már nem kell ... nem is hiányzik. 1996-ban volt egy gerinctörésem és az operáció után – a családom tiltakozása ellenére – minden vadászfelszerelésem eladtam. Az az álláspontom, aki nem alkalmas arra, hogy maga cipelje a puskát, az ne lőjön vadra!

VADÁSZLAP: Mi lesz a gyűjteményeinek a sorsa?

DR. ZOLTÁN JÁNOS: – Tíz évvel ezelőtt még aggódtam miatta, múzeumoknál, itt-ott kerestem neki helyet ... de ma már nincs ilyen gondom, mert a puskáim értékesítésénél derült ki, hogy a lányom ragaszkodik a komplett gyűjtemény megmaradásához, a családom nem akarja az „életemet” eladni. A feleségemmel együtt nyugdíjasok vagyunk, hál' Isten nem szorulunk rá, hogy az értékeinket elkötyavetyéljük. Annyi pénzünk mindig van, hogy megéljünk.

VADÁSZLAP: Min dolgozik most, lesz újabb vadászkiötet?

DR. ZOLTÁN JÁNOS: – Újabb vadászkiötet nem tervezek írni, de a grafomániám töretlen. Az életrajzomat írom, a diplomám átvételénél tartok ... újra élem az egész életemet ... és ha hiszi, ha nem, még mindig, minden éjszaka az erdőben alszom el.

Csekő Sándor

ZALA MEGYE

A körvélemény megítélése jelentősen függ attól, hogy milyennek látja a kívülálló a vadászt, a vadászatot. Ezért, ma még jobban oda kell figyelniük viselkedésünkre, szokásainkra, hagyományainkra – kezdődött a megbeszélés Bakon, a Válicavölgye Vt. vadászházában. – Létfonosságú egy közös koncepció, amely elfogadhatóvá teszi a körvélemény számára a vadászatot. Tudatosítani kell az emberekben, hogy a vadászat a természetvédelem része.

Békés Sándor, a VKE Kulturális Tanácsának elnöke előadásában leszögezte: – A történelmi változások megváltoztatták a piaci viszonyokat, minden áruvá vált, a vadászat is. A pénz meghatározó tényező lett, a sikerember azonban alig ismeri az önkorlátozást. A vadásztársadalom személyi összetétele jelentősen megváltozott.

Hajdú Tibor, a Zala megyei Vadászszövetség elnöke szerint: – Szabályok nélkül nincs megfelelő magatartás, hagyományok nélkül gyökértelen a vadászat. A pénz hatását nem lehet kivonni a vadászból, amit azonban megtehetünk: az elfogadott vadászati etikett megkövetelése. Sajnos etikátlanság miatt ment már tönkre vadásztársaság. Az etikus viselkedés intelligencia kérdése is. Külföldön az erdő szélén láttam egy táblát, amelyen ez állt: „Intelligens ember az erdőben nem szemel, a többinek pedig TILOS.” Nálunk az erdőben való szemelés riasztó méretű. Szegényen bemehetünk az EU-ba, de koszosan nem.

Mizik József, a Válicavölgye Vt. elnöke: – A legnagyobb gondot abban látom, hogy a „90 napos” vadászt, ha meg tudja fizetni a belépő összegét, fel kell venni, ezért jó lenne visszaállítani a vadászjelöltséget és így az etika is jelentős szerepet kaphatna. A vadászoknak a földtulajdonosokkal való párbeszédén van még mit javítani, de a földtulajdonosoknak is meg kell érteniük, hogy a vaddal foglalkozni, és helyesen gazdálkodni kell.

Keszthelyi Jenő intarzia művész, vadász: – A saját szememmel láttam, hogy egy fiatal vadásztársam az általa elejtett vadhoz odament, levette a kalapját, letérdelt és a vadász-kürtjével elkürtölte a vad halálát. Ő nem látott engem, azt hitte egyedül van kint a területen. Az etikai normák megváltoznak, amint a vadász és a vad viszonyában megjelenik másféle vadász is, például a külföldi bérvadász.

dr. Sugár László, a keszthelyi egyetem vadgazdálkodási tanszékének tanára: – Optimista vagyok a fiatalokat tekintve, mert az általuk oktatott diákok között sok lelkes, értékes ember van, amely bizakodásra ad okot a jövőt illetően.

Varga Ernő, a Zala megyei Vadászszövetség fővárosa: – Az 1996-os törvény sajnos rosszul tartalmaz vadászetikát érintő kérdéseket, a vadásztársaságok szabályzatai pedig

csak a fegyelmi eljárásokra korlátozódnak. Mindenképpen szükség van külön egy vadászati etikai szabályzatra. A vadászvizsgára felkészítő tanfolyamon, amennyit csak lehet, beszélünk a helyes, etikus, vadászias viselkedésről, de sajnos a 350 vizsgakérdésből mindössze két kérdés vonatkozik a vadászetikára. Ezen változtatni kellene. Én hiszek a közösség nevelő erejében, ezért is tartanám helyesnek a vadászjelöltség újbóli bevezetését, hiszen a jelöltség alatt sokat tanulhattak a fiatalok az idős vadászoktól.

Paál Tibor, a Nimród Vt. elnöke, a zalai-gergelyi Nimród vadászbolt vezetője: – Véleményem szerint is mielőbb szükség van a vadászvizsga megszűnésére oly módon, hogy jelentősen ki kell bővíteni etikát érintő kérdésekkel, és a földtulajdonosok se lehessenek automatikusan vadásztársasági tagok. A vadásztársaságunkon belül megalakítottunk egy szalonka klubot, és szerintem az ilyen és hasonló klubok létrehozásával a vadászok sokat tehetnek az etikus viselkedés megköveteléséért. A körvéleményt még több nyilvános szerepléssel tudnánk befolyásolni, és fontos lenne, hogy a vadászokról szóló cikkeket szakember írja meg.

Polster Gabriella, a Zalai Vadász-Alkotók Egyesületének elnöke: – Egyesületünket többek között azért is hoztuk létre, hogy a körvéleménynek, a nem vadászó embereknek megmutassuk a vadászatot, a vadászt a művészetek segítségével. Az alkotások hidat képezhetnek a vadászok és a nem vadászok között, amit ki kell használni megítélésünk megváltoztatására. De elsődlegesen a vadászok egymás közötti civakodását, acsakodását kell megszüntetni, mert csakis egységesen tudunk cselekedni önmagunkért, a vadászatért, a vadászati hagyományokért.

Varga Gellért, az OMVK megyei kulturális bizottságának elnöke: – Zala élen jár a vadászati hagyományok megőrzésében és megismerésében. Mi rendezünk elsőként misével kezdődő vadász-érvadnyitót, amelynek keretében ünnepélyesen felavatjuk az ifjú vadászokat, kitüntetést adunk át az arra leginkább érdemeseknek, létrehozuk az életfát, amelyre azoknak az elhunyt vadászoknak neve kerül fel, akik életükben a legtöbbet tettek a vadászatért. Van kidolgozott ceremóniánk a vadásztemetésre is. Igyekszünk mindent megtenni a vadászetikáért, a vadászahagyományok megőrzéséért, de biztosan van még mit cselekednünk.

Zala megye vadászai is örömmel fogadták, hogy a VKE kezdeményezésére, 2001-et az ETIKA ÉVÉ-nek nyilvánították. Egyhangú volt a vélemény abban, hogy nagy szükség van egy jól kidolgozott vadászati etiketre és a vadászok összefogására az etikus, vadászias viselkedés megköveteléséért.

HAJDÚ-BIHAR MEGYE

Nádudvaron, a Trófea vadászházban került sor a II. Vadászati Kulturális Konferenciát előkészítő tizenkötödik disputára a Vadászati Kulturális Egyesület szervezésében, június 14-én.

A Hajdú-Bihar megyei vadásztársaságoktól érkezett érdeklődők mellett képviseltette magát a megyei FM Hivatal, a Vadászaknara és a Vadászszövetség is.

Csekő Sándor köszöntötte a megjelenteket és a résztvevők megtekintették az MTV felkérésére készült videokazettát Dr. Albert Béla személyes professzorral, a neves vadásztól. Könyvében is a vadászelményei írja meg, melyek egy egész életre szólnak.

Békés Sándor, a VKE Kulturális Tanácsának elnöke, vitaindítója elején kihangsúlyozta,

hogy a vadászati kultúrát és etikát gyakran misztifikálják, pedig ezek végtelenül egyszerűek és világosak, ezt bizonyította érdekesítő előadása is.

Dr. Albert Béla szerint az emberek egyik része elfogadja, mások nem, hogy kik vadásznak, de azt mindenki megítéli, hogy azt hogyan teszi. A közösségeknek kell megtanítani az egyéneket az etikai normákra és vadászra nevelni. Az igazi vadászt nem a trófea nagysága, hanem a vadászati élménye elégti ki.

Dr. Nédics István – a Vadászaknara Hajdú-Bihar megyei etikai bizottságának elnöke. Az etikai szabályzat egyenlő egy fegyelmi szabállyal. Az etikai szabályokat minden helyzetre egyértelműen kell megfogalmazni.

A pozitív példákat kell előtérbe helyezni, a negatívokat meg törölni. A példamutatást becsülni és értékelni kell.

Dr. Nagy László főállatorvos – messzeemenően egyetért az elhangzottakkal, a vadász-nem vadász viszonyra oda kell figyelni és ennek nagyobb nyilvánosságot kell biztosítani. A vadászból származó élelmiszerekre ugyanazok a biztonsági előírások érvényesek, mint az egyéb származású élelmiszerekre. A vadaskertekben a takarmányozás, a gyógykezelés, a gyógyszerelés ellenőrzése

alapvető követelmény. A természetvédők és az állatvédők megítélése a vadgazdálkodásról, vadászból igen fontos, de az együttműködés a legfontosabb. A dúvad kifejezés nem egyértelmű, megbélyegzés jellegű, mást kell keresni helyette. Az etikai normákat a működési szabályzatok kell tartalmaznia. A vadász szembeni tisztelet, a végtisztesség megadása az etika kiemelt fontosságú része. A vadász-vadász viszony szabályozása írásban szükséges.

Kozák Imre

VESZPRÉM MEGYE

A baráti találkozónak a sümegi Kisfaludy Étterem különterme adott otthont május 31-ikén. A szép számmal összegyűlt vadászok Békés Sándor bevezető előadása után sorra vették azokat a kérdéseket, amelyek a szívünket nyomja. **Szabó Ferenc**, a VKE helyi csoportjának vezetője, a disputa házigazdája szót a földtulajdonosokkal való szoros kapcsolattartás szükségességéről, annak különféle módozatairól. Nem rejtette véka alá a külföldiek zsebszerződésekkel megszerzett „kvázi” tulajdonosi érdeklődéseket sem, amelyek a dunántúli megyékben rendkívül nagy jelentőségűek, még akkor is, ha viszonylag keveset beszélnek róla. **Dr. Saáry**

Gyula, orvos-vadász rendkívül érdekes párhuzamokra hívta föl a résztvevők figyelmét, amely során szépszámmú orvosetikai kérdés, amelynek már tekintélyes szakirodalma van, megszívlelendő a vadászetika téziseiben is. Ismertette a vadaskarmányozás terén végzett kísérleti munkáját, amely eddig sajnos, nem keltette fel a szakterület érdeklődését. Kedves szívfoltja volt a disputának, hogy **Beretz Katalin**, néhai dr. Nagy Endre özvegye, bemutatta férje rendkívüli életútjáról szóló könyvét, amely az idei könyvnap egyik meglepetése volt. Az érdeklődők a könyvet helyben megvásárolhatták és azt a szerző legott, kedves szavakkal dedikálta.

BÉKÉS MEGYE

Az asztalos melegben, kiadós nyári zápor enyhítette a kánikulát május 29-ikén, amikor a résztvevők megérkeztek a kondorosi vadászházba. Az etika kérdéseinek vitaindítója után szűles körű vita alakult ki a vadászavatás kérdésében. **Brányi János** alaposan fölkeszűlt a kérdéskörből, és rövid áttekintést adott – idénnyel fűszerezve – a hazai vadászati ritűsek ez irányú írásából. Mindenképp szemben általános vélemény alakult ki abban, hogy a bírált „veszprémes” avatási hagyományokat lemm kell tartanunk, azonban feltétlenül szabályozni kell annak módját, kereteit. Jó volna – vettek fel a hozzászólók – hogy az egyes vadfajok esetenkénti avatásán kívül, a kezdő vadászok ünnepélyes fogadalmotételére, jeles alkalmakkor, külön is sor kerüljön, és váljék hagyománnyá. Többen szóvá tették az ügyvezető fozallulás jelenségét, mert so-

kan, sajnos, kellő etikai és szakmai alapok nélkül kerültek a sorainkba. Az idősebb, tapasztaltabb vadászok felelőssége a beilleszkedés segítése. Sajnos ez olykor nem megy konfliktusok nélkül, de ezt mindenképp vállalni kell, ha azt akarjuk, hogy jelentősen változzon a vadászok társadalmi megítélése. Természetesen – mint minden hasonló esetben – a morális kérdések mellett óhatatlanul felvetődtek jelentős szakmai kérdések is, jelesül a kártevők apasztása, területhatárok, és ami talán a legfontosabb az ifjúság, a jövő generációjának tájékoztatása, illetve annak hiánya, és ez utóbbinak okai. Egyhangú volt a vélemény abban is, hogy bár jelentős vállalandó költségei vannak, nem kizárólag pénz-kérdés ez, sokkal inkább elhatározás, akarat és megfelelő, hozzáértő személyek megkeresése volna a sürgős feladat.

SZABOLCS-SZATMÁR-BEREG MEGYE

A Megyei Földművelésügyi Hivatal, a Felső-Tisza Vidéki Vadgazdák Szövetsége és a Vadászati Kulturális Egyesület előkészítő disputát tartott Napkórón, június 15-ikén. A napközi rendezvényen a meghívott vadásztársaságok és képviselők mintegy 60 fővel vettek részt. A helyi vadásztársasági tagokkal együtt **Tamba Miklós** elnök látta vendégül a megjelenteket. Az érdeklődőket **dr. Békés Sándor** tájékoztatta az összejövetel témáiról. Vadászetikai előadásának egyik fő vonala az Unióba való belépés utáni időszak, a vadászat átalakulása és az eddigi vadászati tevékenység megmértetése. Beszélt továbbá azokról a feszítő gondokról, amelyeket a vadászatban a „szélesre tárt kapuként” emlegetett. A vadászatnak és a vadászoknak minőségi változáson kell átmenni, ezért érthető elemzést kaptak a jelenlévők az etika-, a jog-, a törvény fogalmáról. A vadásznyelv főleg az „újgazdag” rétegnél silány, ezen csak a könyvek, folyóiratok olvasásával lehet segíteni.

A vendéglátó elnök a vadászjelöltség fontosságáról, a napi kultúra gyakorlásáról szolt, amely minden vadásznak kötelessége. A vadászközösségekben úr van, hiányoznak az idős vadászok, akik a fiatalokat taníthatnák, nevelhetnék, és a hagyományokat átadnák. Többet kellene a vadászközösségeknek összejönni, elbeszélgetni, megvitatni a „sorskérdéseket”. Ez vinné előre az ügyet.

A márciusi mátészalkai ülésen az árvízi károk felmérése volt a cél. Megjelent a 38/2001/sz. rendelet, amely a kárenyhítési támogatásokat tartalmazza. Élőhelyfejlesztési támogatást pedig évenként lehet igényelni. Az árvíz által sújtott térségekből érkezett támogatási pályázatok elsőbbséget élveznek az elbírálás során. Az ötéves üzemi tervet revízió alá fogja venni az állami felügyelet – tájékoztatta a jelenlévőket **Faggyas Zoltán** osztályvezető –.

A hozzászólásokból egyértelműen kitűnt a felelős gondolkodás, amely nélkül jövőkép nem alkotható.

Erdélyi István

AGANCSSZEMLE ZALÁBAN

A hagyományteremtés, a nagy múltú fővadas vadászterületek ünnepének, a regionális hullajtott agancsszemlének a felélesztése volt a célja annak a baráti és szakmai összejövetelnek, melyet a ZALAERDŐ-Rt. bánokszentgyörgyi és csömödéri erdészete rendezett májusban. A megnyitón elsőként az Rt. vadászkiűrtös csapata, majd Hopp Tamás, a bánokszentgyörgyi erdészet igazgatója köszöntötte a szűk szakmai kört és az érdeklődőket. Az agancsszemle a bánokszentgyörgyi erdészet udvarán zajlott, és a gazdaság több erdészkerülete is képviseltette magát. A vadásztársaságok közül a Zalavölgyi-Ligetfalva Vt. volt jelen, de ők is nagyszerű kollekciót mutattak be. A hullott agancsok mustrája közben a szakemberek egyöntetű véleménye az volt, hogy a zalai szarvas jövője biztosított. Az effajta agancstárlatok nagyban segítik azt a szakmai munkát, amit a világhírű zalai gímállomány kezelése és gondozása a

hivatásos vadászoktól megkövetel. Ehhez a munkához az éves agancsszemlék rendkívül nagy segítséget nyújtanak, hiszen a bögési időny előtt a vadgazda csaknem teljes képet kap a bikák korosztály viszonyáról. Ezen kívül a több szem többet lát elv alapján, sok hullott agancsot felismertek a szomszédos kerületek vadászaival. Van több olyan ismert bika, amely évek óta tartja a beálló helyét, de a téli időszakot egy másik kerületben tölti, majd a kora tavaszi agancselvetés idején egy harmadik kerületben találják meg hullott agancsait. Ilyen és hasonló fontos megfigyelések alapján körvonalazódik a vadgazda előtt szarvasainak éves migrációja is. A hullajtott agancstárlat a fővadas területeken igen fontos esemény volt, de jelentősége ma sem csökkent, legfeljebb sok helyütt elfelejtették. A hagyományok ápolása egyfajta tartalmas szakmai továbbképzés is, amely során a szakemberek véleményét cserélik.

Agyaki Gábor

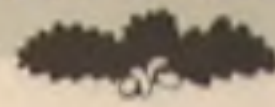

AZ ŐZHÍVÁS

A TERMÉSZETBEN MINDEN ELŐFORDULHAT, SŐT ANNAK AZ ELLENKEZŐJE IS!
A KIVÉTEL ERŐSÍTI A SZABÁLYT, ÁM HA TÚL SOK A KIVÉTEL, AKKOR SZINTE
BIZTOS, HOGY A SZABÁLYBAN VAN HIBA.
KÉPRIPORTUNK A CSALSÍPOS VADÁSZAT IZGALMAIT MUTATJA BE A HÍVÁSTÓL, A TERÍTÉKIG.

IDŐPONT

Lassan megasszonyosodik a fiatal Nyár, és szerelemre gerjeszti a vörös csuhás gavallérokat. A klasszikus szakirodalom szerint az üzekedés ideje július második felétől augusztus elejéig tart. Saját tapasztalataim, melyek idős-tova az elmúlt 30 évet ölelik fel, és jó pár vadászismerősöm elbeszélése szerint ez sokkal inkább augusztus elején kezdődik, és – sajnos – alig néhány napig szokott tartani. Sokkal inkább jellemző az, hogy az egyes mikropopulációk őzei egy területen belül is eltérő időpontban üzekednek, ezért ez a felületes szemléletben valóban keltheti azt a látszatot, mintha az folyamatos lenne. Az eredményes vadászat első számú esélye, hogy sikerül ebbe a pár napos periódusba „belenyűlnünk”. Ha igen, akkor jó kilátásunk van arra, hogy még akkor is sikerül behívunk bakot, ha életünkben először fűjünk őszipba... Ilyenkor a bakok aprajánagyja válogatás nélkül olyan hévvel futhat be, hogy szinte fellökik a vadászt, függetlenül attól, hogy jól vagy rosszul sítol, kis túlzással még a terepjáró ajtajának nyikorgása is „bejön”. Lehetünk viszont bármilyen profi sítoló művészek, elfűjhatjuk – a MÁV Szimfonikusok tudásszintjén – a legcsábítóbb őznótákat, ha nem jó az időpont, a bak is fűtül ránk. Minden évben próbáljuk magyarázatát találni, hogy mi befolyásolja az üzekedés időpontját, és intenzitását, de tudomásom szerint, akár a hófokkal, akár a csapadékkal, akár más biotikus vagy abiotikus tényezővel történt összevetés eredményeként sem tudott még senki minden területre egyformán érvényes szabályt megalkotni.

JELEI, A HÍVÁS GYAKORLÁSA

Az őz üzekedésének jelei szembetűnőek, különösebb tudomány nélkül, odafigyeléssel bárki meg tudja állapítani. Akkor is észlelhető nyomai vannak, ha magát az állatot nem látjuk. Ez a jellegzetes, semmi mással össze nem téveszthető jel az ŐRDŐGGYÜRŰ, amely a réten vagy erdei tisztáson többé-kevésbé szabályos kör alakban letaposott lú, amit a suta és az őt kergető bak hagy maga után. Ha szerencsénk van, és elég közelről vagyunk tanúi a jelenetnek, akkor halljuk a suta szinte folyamatos hívó hangját, és a bak felizgatott állapotát jelző hörögő lihegését. Kergetőzésük során több, egymástól nagyobb távolságra is elhelyezkedő kört hagynak maguk után, ahol a lehajlott és eltört fűszálak állagából, száradási fokából be tudjuk határozni, hogy mennyi ideje taposhatták le. A kergetőzésen, mint leginkább szembetűnő jelenségen kívül az üzekedés megkezdését jelzi az is, ha hirtelen „megszaporodtak” a fényes nappal mutatkozó őzek a nyílt terepeken is. Jellegzetes a földre tett orral a folyató suta csapáját nyomozó bak, az egyedül, gida nélkül, vagy bakkal együtt látható suta, illetve anya nélkül lévő gida. Legjobb alkalom a sítolás gyakorlására – különösen, ha még csak most tanuljuk ezt a műfajt – a jó látási viszonyok között, nyílt terepen lévő őzet megpróbálni sípval hívni, természetesen csak akkor, ha a mi takarásunk megfelelő, és a szél is nekünk kedvez. Az üzekedő őz azonnal reagál a sípra (a suta is!), amit azzal jelez, hogy azonnal felkapja a fejét, és a hang irányába figyel. Ha jól utánozzuk a hangot, az esetek jó részében a figyelés folyamatos, és többnyire meg is indul a hang irányába. Nagyon jó terep, különösen hajnalban, amikor még nem ropog a lábunk alatt a felbálázott szalmával teleszórt gabonatarló. Az őriásbálák takarásában még valamennyit cserkelni is lehet, és mindenképpen tudunk olyan jól takart hívóhelyet választani, ahol nem tud meglepni bennünket észrevétlenül a behívott őz semmilyen irányból. A látótávolságban lévő őzet a híváskor folyamatosan távcsővezve kontrollálni tudjuk az általunk pro-

dukált hang hatását, és szükség szerint korrigálhatjuk azt. Ne lepődjünk meg, ha látszólag a semmiből fut be valami, erős hangú sípra (én mindig ilyen választok) több száz méterről is jöhet érdeklődő. (Érdekességként: utólag autó kilométer-számlálójával lemértük, 1200 méterről erős vágásban futott be a bak, videofelvétel is készült róla). Előfordul, hogy a hívásra kinézett őz (főleg korosabb bak) az első hangra pánikszerű menekülésbe kezd. Ekkor vagy nagyon ordenáré hangot produkáltunk, vagy ha a hanggal nincs gond, az illető példányra már valószínűleg tettek lövést híváskor. Ne csak egy helyen próbálkozzunk, járjuk be a terület egymástól távolabbi pontjait, mert sokszor 1-2 kilométer különbséggel más stádiumában van az üzekedés. A nászidő végének legbiztosabb jele, ha szinte egy őzet sem látni már a területen, és ha a látott néhány példányra rásípolva a fejüket sem emelik fel.

SÍPHASZNÁLAT

Nagy misztifikáció veszi körül, minden – magát kiváló őzhívónak tartó – tudor esküszik a saját „csalhatatlan” módszerére, és a hozzá használt herkentyűre, és undorral néz le bármilyen másfajta kísérletet. Renitens véleményem szerint – miközben nagy tisztelettel adózom az eredményes produkciónak – ez egy marhaság. Nem véletlenül árulnak szerte a világban 20-30 féle

őzhívó szerkezetet, valamilyen szinten mind-egyik működik, különben a kutya sem venné őket évtizedek óta. Az őzbakot, amelyik minden áron sutához akar jutni, bármivel be lehet hívni, ami egy kicsit is hasonlít a suta hívóhangjához! Vadászéletem első ilyen „megrázkódtatása” volt, amikor egy fiatal vadór gyerek a fáról letépett akáclevelet szájába véve nem egész egy óra alatt nyolc különböző bakot hívott be, amiből kettőt elejtettünk! (Mi azelőtt áhitattal hallgattuk Bertóti „Bumbi” bátyánk óriási színészi képességgel előadott produkcióit – elméletben és gyakorlatban egyaránt – az őzhívás egyetemi szintű magas tudományáról...)

Ha óvatosan, zajtalanul megközelített leshe-lyünket elfoglaltuk, 5-10 perc várakozás után próbálkozhatunk a hívással. Mindenképpen a suta hívó hangjával kezdjük, 3-4 egymást követő sítolás után tartsunk 1-3 perc szünetet, és legalább 20 percen át próbálkozzunk, hogy a távolabb lévő, vagy a már kevésbé vehemens bakoknak is legyen idejük bejönni, illetve elegendő inspirációjuk a „suta” megtekintéséhez. Ezt egyébként a hívás valamennyi variációjánál érdemes alapul venni, még akkor is, ha az első hívásokra már beugrott valami. Nem ritka, hogy ugyanonnan hívva két vagy akár több bak is befuthat, ha türelmesen és mozgás nélkül kivárjuk az időt. Ha nincs reagálás a suta hívóhangjára, megkísérelhetjük a gidahang, és/vagy a vészszírám hang bevetését. Előbbi –

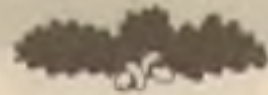
a fáma szerint – a bakkal együtt lévő sutára kéne, hogy hasson, akinek gavallérjával együtt gondolkodás nélkül „illene” szegény kis gida segítségére sietnie, míg utóbbi a „másik bak által győzött suta” panaszára kellene a lovagi-as örvítézetet mozgósítania. Sajnos, – valószínűleg zenei hiányosságaim miatt – nekem nem sikerült ezt maradéktalanul elérnem, mivel tíz eredményes hívásból általában egyre futott be magányos bak, vagy suta és bak együtt, 6-7 alkalommal magányos suta, míg a maradék 2-3 alkalomra kóbor kutya, róka, esetleg hója. (Különleges vadászemlékeim sorát színesíti egy gidahangra bejött nyest, illetve egy vészszírámra „aknára futott” orvadász...)

Legegyszerűbb a használat a suta „pie” hívóhangját utánozó gumballonba öntött síp-
nak, ezen nincs mit elrontani, ha megfelelő gyorsasággal nyomjuk meg egyenletesen, ugyanazt a hangot produkálja. „Luxus” változata a méregdrágán kapható „Buttolo”, egyszerűbb és olcsóbb, bár vitathatatlanul kevésbé vadászias megjelenést biztosít – a számtalan gumi gyermekjáték közül kiválasztott jó hangú darab. Számos variációja van a műanyag, fém és műanyag, vagy fém és fa kombinációjú, állítható vagy fix sípoknak, használatuk ízlés (és pénztárca) dolga. Okos – vagy annak tűnő – tanácsot adni lehetne, de akinek nincs gyakorlata a hang megítélésében, az kérje hozzáértő ismerőse segítségét, és utána bizzon a Jóistenben...

Magam az egyszerű fasípokat használom, egyrészt mert az őszip – sajnos – elég gyakran besorolódik a fogyóeszköz kategóriába, és egy huszonezer forintos Vaulhaber készlet elvesztése sokunknak fájdalmas érvágás, másrészt számomra sokkal szimpatikusabb a jól beállított fasíp százszor természetesebbnek tűnő hangja, mint egy bármilyen csodálatosan megkonstruált műanyagé. (Nem garantálom, hogy az őzeknek is ugyanez a véleménye!) Igaz, ha új sípokot kell vásárolnom, a bolt eladói és a vevők is fejvesztve menekülnek, amikor a teljes készletet többször végigpikulázva végre kiválasztom az egy-két nekem tetszőt.

SZÉLIRÁNY, TAKARÁS, RUHÁZAT

Ismeretlen területen, vagy általunk kevésbé járt részen lehetőleg úgy válasszuk meg a hívás helyét, hogy amerre a szél fúj, esély se legyen arra, hogy onnan bak jöhessen (de azért szokott jönni onnan is...). A csendben mögünk került bak szelet fogva, többnyire észrevétlenül ugrik el, mi pedig pikulázhatunk napestig. Sajnátságos, hogy a híváskor elugrasztott bakok nagy része nem riaszt, szinte mintha szégyellné, hogy becsapták. Ha sejtjük, pláne, ha tudjuk, hol tanyáznak, vagy hová feküdtek le az őzek, könnyebb a dolgunk. Jó széllel, csendben megközelítve a hívásra jónak ítélt helyet, helyezkedjünk úgy, hogy legalább 20 méternyi viszonylag szabad kilátásunk és kilövésünk legyen. Így van esélyünk a befutó bakot megnézni, és eldönteni, hogy löhető-e. A túl közelre, hirtelen bejött vad elbírálása sokkal nehezebb, majdnem biztos, hogy „kiszúrja” a vadászt, mielőtt az messzelátóját vagy legyezőt fel tudná emelni. Ideális esetben az ígértesnek tartott helynél magaslesről sítolva szinte kívülállóként figyelhetjük az eseményeket. Többek véleménye szerint nem célszerű magaslesről hívni, „mert a fentről jövő hang természetellenes”. Magam sosem tapasztaltam olyat, hogy ez bármilyen mértékben befolyásolta volna a behívni kívánt bakokat, vagy amiről rókákat, melyeket sokszor hívtam be – akár télen is – gidahanggal vagy vészszírámval. A magaslesnek megvan az az óriási előnye, hogy a vad feléle nem kéri a vadászt, így ha nem csinálunk furcsán mozgásokat, nem kell attól tartani, hogy észrevessz. Bakkal hangos-
tabban tudja szemrevételezni az agancsot,

de idővel látunk a testből is, amely sokszor biztosabb támpont a bak korának meghatározásához, mint az agancs. Ha a bak túl hamar „megunja”, hogy a vágyott suta nincs sehol, és el akar odalogni, egy halk fújás a sípba, és szinte biztos, hogy újra visszafordul, annyira „meg akarja találni”. Ha megállapítottuk, hogy az előttünk álló példány számunkra érdektelen, hagyjuk nyugodtan távozni. Ilyenkor adódik legtöbbször lehetőség arra is, hogy jó minőségű fényképet, vagy videofelvételt készítsünk a vad megzavarása nélkül. Sportszerűbb, tehát nehezebb helyzetben vagyunk, ha a földön állva, vagy ülve kell hívunk. Most ugyan egyenlő esélyünk van a vaddal, ám számára sokkal kevesebb idő elég a mi elbírálásunkra, mint nekünk az övére. Ekkor csak mozdulatlanságunkra hagyatkozhatunk, és arra, hogy jól választottuk meg leshelyünket. Tapasztalatom szerint ilyenkor különösen indokolt lehet a sokak által vadásziatlannak tartott terepmintás (camouflage) ruha, főleg, ha annak mintázata nem valami Istentől elrugaszkodott fantázia szülte dívattermék, hanem feltűnés nélkül olvad bele a környezetbe. Vadfotósként – amikor sokszor 10 méternél is közelebb kellett belopnom a kiszemelt vadat – sokszor tapasztaltam, hogy az először az arc, vagy a kezek világos foltját vette észre. Ennek elkerülésére híváskor, cserkeléskor nyáron is felveszek zöldre festett vékony sebészkesztyűt, amelyben ugyanúgy érzékelem a fegyver riasztását, vagy a fényképezőgép kezelőgombjait, sőt bepárásodó szemüvegemet, vagy a szemembe csorgó izzadtságot is le tudom törölni – minimális mozgással. Még nem próbáltam ki magamon az íjászok körében elterjedt „szíu indián” arcfestést – tudok izzadni festék nélkül is –, de hasznosságát elismerem.

BÍRÁLAT ÉS LÖVÉS

Ózhíváskor a legnagyobb az esélye annak, hogy a vadászt váratlan, kellemes meglepetés érje. Ekkor kerülhetnek elő a soha nem látott vénséges „szellembakok”, máshonnan ideiglenesen idetévedt kóbor lovagok, messziről sutának nézett gombos bakocskák, embert (vadászt) kerülő örökös erdőlakók. Könnyű a dolgunk, ha torz, gyilkos, vagy gombnyársas bak ugrik be, de ha az agancsba nem lehet első pillantásra belekötöni, ne kapkodjunk el a lövést. Ha a bak nem minket észlelve távozott, nagy eséllyel újra vissza tudjuk hívni, de sokszor tapasztaltam, hogy akkor is visszajött a sípra (akár többször is), ha szemtől szembe látva, pánikszzerűen, riasztva ugrott el. Arról nem is beszélve, ha jól ugrik a bak, több másik helyen is van esély arra, hogy lehető példány fusson be, és nem kell a hirtelen tévesen elbíralt többnyire túl fiatal – bak teteme mellett keserű

szájzsel a fejünket vakarni. Itt talán nagyobb arányban teljesül az a szabály, hogy a tapasztalatlan, fiatal bak sokkal vehemensebben fut be, mint a tapasztaltabb idősebbek, amelyek egyike-másika, főleg ha már volt „háborúban”, olyan óvatosan csúszik be, mint egy szellem, s az óvatlan vadászt a frász törí ki, mikor szinte az orra előtt nagy zajjal elugorva mély hangon bőfögve végigriasztja menekülése útvonalát.

Természetesen, ilyenkor sokkal könnyebb helyzetben vagyunk, ha a hívást párban végezzük, mert a hívó tud a bírálatra koncentrálni, míg, akinek jó sorsa a lövés lehetőségét megadta, közben, vagy vállhoz fogott fegyverét aránylag kevés mozgással tudja a célra irányítani, és a céltávcsővön keresztül is módja van még – bizonytalan esetben a trófea gyors bírálata. Ha mindkettőnek van joga lövést tenni, célszerű a hívó és a lövő személyét előre megbeszélni, és egy hívási helyen azon nem változtatni. Korrekt megoldás, ha minden újabb hívóhelynél váltanak, így mindkettőnek módja van a hívást gyakorolni, és egymást korrigálhatják a megfelelő hívóhang kialakításában. Nincs gusztustalanabb, mintha mindkét fél a puska nyakát markolva csak arra koncentrálni, hogy a befutó bakot ellője a másik elől!

VISELKEDÉS (ETIKA, ETIKETT)

Amennyiben önnönmagunkat a Gerincesek (Vertebrata) – egyre szűkülő – családjába soroljuk, és nem csak fegyverünk és vadászati jogunk van, de szeretnénk Vadászok is lenni (így, nagy V-vel!), próbáljuk betartani az alábbiakat:

- Ha egyedül vadászunk, használjuk ki azt a lehetőséget, hogy csendesebben tudunk mozogni, mint ha többen vagyunk. Hívóhelyünk kialakításakor a lehető legkevesebb ágat törjük, vagy vágjuk le, ne „cífrázzuk ki” az erdőt félbetört ágakkal. Ha egy helyen abbahagyjuk a hívást, ugyanolyan csendesen menjünk odébb, mint ahogy bejöttünk, nem biztos, hogy azért nem láttunk vadat, mert nincs ott semmi. A magunkkal vitt enni- és innivaló, valamint az elszívott cigaretták maradványai soha ne maradjanak a helyszínen, amibe odavittük, abban feltehetőleg el tudjuk vinni a legközelebbi szemetesig, nem kell aggódnunk, a mi közreműködésünk nélkül is elegenden csinálnak az erdőből szeméttel.

- Amikor másodmagunkkal, felváltva vadászunk, tiszteljük meg azzal idősebb vadásztársunkat, hogy az első lövés jogát ajánljuk fel neki. Ha ő is Vadász, különösen, ha az évek során sok zsákmányt ejtett, majdnem biztos, hogy ezt a lehetőséget megköszönve, vissza fogja adni a még tapasztalatlan, esetleg kezdő társának, felajánlva szakmai segítségét is (ha nem, mi akkor is megadtuk a kellő tiszteletet).

Amennyiben nekünk kedvezett a vadászszerecsse, és mi zsákmányoltunk elsőnek bakot, kutya kötelességünk társunknak segítségére lenni a továbbiakban, kivéve azt a ritka esetet, hogy ha azt kéri, hogy egyedül vadászhasson tovább. Akkor is örülünk társunk vadász sikerének, ha ő ejtette el elsőnek bakját, vagy ha az cífrább, érdekesebb, öregebb, netán nagyobb az általunk elejtettnél, őszinte vadászigységgel gratulálunk hozzá (ja, és ne felejtünk el tőretet adni neki).

- Ha vendéget hívunk vagy vadásztatunk, a meghíváskor korrektül előre tájékoztassuk arról, hogy milyen kategóriájú, nagyságú, netán darabszámú bakot lőhet, így ha kicsinek vagy kevésnek tartja az általunk felajánlott vadászati lehetőséget, nem utólag fog sértődötten távozni. Ha vendégünk nem eme „magas protokollvendég” kategóriába tartozik, feltehetőleg jól fogja érezni magát akkor is, ha „csak” egy gyenge selejtbak elejtésére tudunk neki vadászias lehetőséget biztosítani. Azt is mondjuk meg előre, hogy ilyen igénye esetén van-e mód az általa elejtett bak húsának megvételére, vagy esetleg mi akarjuk megvásárolni számára. Ha vendégünk sipolni akar, feltétlenül adjuk meg neki a lehetőséget, eredménytelensége esetén még mindig van lehetőség, hogy mi, vagy az általunk felkért vadászkollégánk segítsen. Meghívóként a mi kötelességünk elejtett vadjának zsigerelese, kivéve, ha azt vendégünk saját maga akarja csinálni.

- Amennyiben olyan szerencsés helyzetbe kerülünk, hogy vendégségbe hívnak bennünket ózhíváskor, és tudjuk a lehetőségeinket, legfontosabb arra ügyelnünk, hogy ne éljünk vissza meghívónk jóindulatával. Ne akarjunk a felajánltnál nagyobb vagy több bakot lőni, nem valószínű, hogy az ő lehetőségei korlátlanok. Jó néhány esetről tudunk, amikor a vendég kapzsisága miatt a meghívót fegyelmi eljárás alá vonták, sőt vadászjegyét is bevonták. Ha kíséreléssel vadászunk (a törvény szerint eleve csak így szabad!), soha ne eresszük el a golyót, amíg erre engedélyt nem kapunk, még akkor sem, ha megítélésünk szerint az elénk került bak egyértelműen lőhető selejt. Ne felejtjük el, meghívónkat nem csak saját, de a mi hibás döntésünk alapján is felelősségre vonják, és a hibás lelövésért járó anyagi és erkölcsi következmények is őt fogják sújtani! Amennyiben kísérelünk hivatásos vadász, ez akár állásába is kerülhet. Különösen fontos erre akkor odafigyelnünk, ha kísérelünk – vélt vagy valós szakmai tapasztalatunkra tekintettel – a bírálathoz és a döntés jogát felajánlja nekünk.

Hazánkban az őzállomány a 70-es 80-as évekhez képest drasztikusan megfogyatkozott, van, ahol mára tizede sincs az akkori gyönyörű állománynak. Könnyű volt abban az eldorádban őzet hívni, hiszen minden kis erdőoltnak, remiznek, nádasnak saját kis állománya volt, sok őzet lehetett látni szinte mindenhol az országban. Törvényszerű, hogy a nagy tömegből sok volt az is, amelyik a sípra ugrott, gyenge nap volt, ha nem tudtuk megnézni 20-30 bakot. Ma már megveregethetjük a saját vállunkat, ha egy nap 8-10 őzet (nem csak bakot!) sikerül behívunk – ugyanazzal a tudással. Szerencsére azért annyi őz még mindenhol van, hogy érdemes legyen próbálkozni. Ha elég időt szánunk rá, megtapasztalhatjuk, hogy az őzhívás még ma sem ördöngösség, sokkal inkább rengeteg apró megfigyelés, a látottak logikus elemzésének, célszerű gyakorlati alkalmazásának összessége által nyújtott kivételesen nagy élmény. Ha felül tudunk emelkedni a minden áron való lövés szűk csőlítésén, hasonlatos a dürgő fajdkakas, vagy a bőgő szarvasbika belopásához, a vadászati módok egyik legszebbike.

Somfalvi Ervin

IRODALMI PÁLYÁZAT

A Magyar VADÁSZLAP szerkesztősége, a Vadászati Kulturális Egyesület, valamint a pályadíjakat főljánló vállalkozások irodalmi pályázatot írnak ki

„A VADÁSZAT TANULSÁGAI”

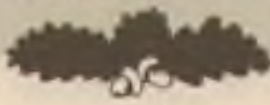
címvel. A kiírók olyan irodalmi igénytel elkészített, műfajilag kötetlen, de 100-150 gépelt sornál nem hosszabb pályamunkákat várnak, amelyek a vadászattal összefüggő pozitív vagy negatív élményeket tükrözik és tanulságosak lehetnek mások számára is.

A pályázatokat 2001. szeptember 30-áig lehet beküldeni a Magyar VADÁSZLAP címére: 1245 Budapest, Pf.:1209

A pályázatra beküldött alkotásokat szakmai zsűri bírálja el, a szerkesztett pályamunkák válogatása a VADÁSZLAP karácsonyi irodalmi mellékletében jelenik meg.

A pályázat első díját a Larix Kft., a második díját a Szent Hubertus Olasz-Magyar Kft., a harmadik díját a Gemenc vadászbolt ajánlotta fel.

A díjakat a Vadászati Kulturális Egyesület jövő évi, rendes Országos Közgyűlésén adják át.

VÉREBVERSENY TAPOLCÁN

Immár negyedik alkalommal rendezte a Magyar Véreb Egylet a Nehezített Mesterséges vércsapaversenyt, május 26-án. A tavalyihoz hasonlóan, a Veszprém megyei Vadászkamara és a Tapolcai-medence Vt. volt a házigazda, hat véreb és vezetője vett részt a rendezvényen. Az előző nap délutánján lefektetett 1000 méteres csapákon a kutyák és vezetők feladatai közé tartozott a rálövés helyének felkutatásán kívül két sebágy, két derékszögű törés, valamint 5 számozott csapajel megtalálása és alapkövetelményként a csapa egy órán belüli kidolgozása. A szépszámú korona figyelme mellett a hat bírói kör szinte egyidőben adott jelet a munkák elkezdésére, amely módot adott az érdeklődőknek arra, hogy a versenynek helyszínéül szolgáló erdővel ritkán borított hegyoldalon szinte egyszerre lássák valamennyi versenyző munkáját. Szerencsére volt miben gyönyörködniük, hiszen a kandidáló hat hannoveri véreb mindegyike teljesítette a feladatát és az eredményes munka végén a kutyákat és vezetőiket elkísérő baranyai kürtösök szinte kánonban fújták a vadászat végét jelző kürtjeleket, így az is értesülhetett a csapa sikeres kidolgozásáról, aki esetleg éppen nem látta a célbaérést.

Az eredmények ismertetése előtt szeretném örömmel megosztani a kedves olvasóval, mert amikor öt évvel ezelőtt, a MVE új vezetőséget választott, azt a célt tűztük magunk elé, hogy a rendkívül leszűkült bázisra alapozott vérebbevezetésbe minél több fiatal szakembert vonjunk be és bővítsük a tenyésztésbe vonható és eredményesen dolgozó véredek számát is. Mára elmondhatjuk, hogy valami megmozdult a hazai vérebbevezetés körül, hiszen az elmúlt három évben öt vérebbevezető tanfolyamot indí-

tottunk, ahol több mint száz fiatal ember sajátította el a nemes hivatás elméleti és gyakorlati alapjait. Évente egyre növekvő számú kutyavezető jelentkezik kutyájával elő- és fővizsgára, és az elmúlt évben közel 100 kutya jelentett eredményes utánkeresést.

A tapolcai versenyen, a hat indulóból egyaránt volt a **Varga Aladár** által vezetett Vas megyei, a **Maróti Béla** által szervezett Veszprém megyei, a **Boncsér Károly** által vezetett Miskolc környéki és a **Böhm István** és e sorok írója által vezetett Baranya-Somogy megyei tanfolyamok résztvevői közül.

A remek teljesítmények közül, első helyre került **Nagy Árpád** a MEFA Rt. Árpádtetői erdészetétől, aki **Kálistói Cáró** nevű, 13 hónapos vérebével 185 pontot ért el, I. díjas munkát teljesítve. Alig elmaradva tőle, végzett második helyen **Nagy Péter** a Kéthelyi Hunor Vt-től, **Zemplén-Erdel Stop** nevű, kétéves kutyájával, 175 pontot teljesítve, szintén I. díjban végezve. A harmadik legjobb eredményt **Borbély Péter**, az Északerdő Rt. Telkibányai erdészetének hivatásos vadásza, Debrecenben végzős vadgazda-mérnök hallgató érte el **Erdőszéplaki Betyár** nevű kutyájával, 145 ponttal I. díjas teljesítményt elérve. Külön öröm számunkra, hogy személyükben, hosszú szünet után az Északi Középhegység is képviseltette magát egy vérebes versenyen, mégpedig remek teljesítményt nyújtva!

A negyedik helyen, azonos teljesítménnyel végzett az idei Kaszó Kupa győztes **Szeifer Szabolcs** a Verga Rt-től, **Heiteri Ador** nevű kutyájával, valamint a vérebbevezetőként debütáló **Szabó Szilárd**, **Desedaparti Fantom Basa** névre hallgató kutyájával. Mindkettőjük, azaz „mindnégyük” teljesítményét a bírók egyaránt

140 ponttal, II. díjjal jutalmazták. Az ötödik helyen végzett **Pukánszky Zoltán** és kutyája, **Bakonyalji Álmos Dongó**, 130 pontot, és szintén II. díjba sorolt eredményt ért el. Zoliról szintén tudjuk, hogy a vadgazda-mérnöki államvizsgára készülve szakított időt arra, hogy a versenyen részt vegyen. Talán érdeklődésre tarthat számot, hogy diplomadolgozata témájául a Vas megyében kialakítható vérebes utánkereső körzetek kialakításának gazdaságossági számításait végezte el, és javaslatot tett a körzetek szervezeti felépítésére vonatkozóan is.

Az Artemisz Panzió udvarán lebonyolított díjátadás után, amely a házigazdák és a szervezők jóvoltából igen bőséges volt, s melyet **Maróti Béla** vezetőbíró celebrált le a rá jellemző színes, és semmiképpen nem szófukar módon. **Simon Pál** a MVE titkára búcsúzott a résztvevőktől és a szépszámú érdeklődőtől. Befejezésként Böhm István tenyésztési felelős, a fajtabemutatóra érkezett vérebekeket mutatta be és értékelte, melyek száma ezúttal nem érte el az elmúlt évi hasonló rendezvényen bemutatott 25 kutya létszámát.

A fiatal vérebbevezetők számára nagy érdeklődést kiváltó mesterséges vércsapaversenyt korábban két alkalommal, a SEFAG Rt. szántódi erdészete területén szerveztük meg, s ezzel a fentebb ismertetett versennyel kétfőre emelkedett a Tapolcán lebonyolított rendezvények száma is. Reméljük, hogy a jövőben is találunk olyan helyszínt és tennivágyó embereket, ahol és akik segítségével ezt a népszerűségre szert tett versengést a jövőben is módunkban lesz megrendezni.

Buzgó József
a MVE elnökségének tagja

ÚJÍTÓ-MOZGALOM

TÜSKE

Ami a papoknak a breviárium, manapság a vadászoknak a legfontosabb kötelező olvasmánya a fegyvertartási könyvecske. Minél idősebb az ember, annál sűrűbben kell nyálazni a lapjait. Sikerült ugyanis egy olyan könyvet szerkeszteni, valami elképesztő zsenialitással, hogy oldalai önálló életet élnek és hol az egyiknek, hol a másiknak jár le az érvényessége. Most azonban az egyik fontos oldaláról az derült ki, hogy az egész engedély – cakk und pakk – lejárt, hiába érvényesek még a belső, zsigeri részei. Meg kell újítani, 3900 forintos okmánybélyeg fölnyalásával adózva. A vidékiek most talán jobb helyzetben vannak az ügyintézés idejét tekintve. Ám aki fővárosi lakosként mostanában ez ügyben keresi fel a Teve utcai „csodák palotáját”, annak felejthetetlen élményekkel szolgálhatnak (és védhetnek) az ügyeik intézői. Először is a 16 ügyintézői ablakból csak egynél lehet „vadászni”. Megfejtethetetlen továbbá, hogy miért kell műszeres átvizsgáláson átesniük az ajtónállóknál, ahol a fogászathoz hasonlóan sorszámot osztanak. És várunk. Miért, miért sem, azt sem lehet tudni, de mindig az utánunk jövő sorszá-

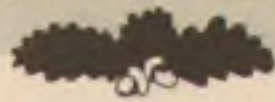
mokat halljuk, bizonyára a Murphy-törvények szerint. Néha ugyan lehet helyben is okmánybélyeget kapni, néha viszont nem, akkor irány a legközelebbi posta. Röpké órák múlva kiderül, hogy valamelyik puska műszaki vizsgája lejárt. Minden kezdődik előlről. Mások itt tudják meg, hogy a kispuskára, gázpisztolyra nem kell műszaki vizsga. Mindenki örömcseppeket ereget, mert a klíma nem működik. Fénymásolva be kell adni a vadászjegyet, másképp nem hihető el. Helyben másolni viszont nem lehet. A műszaki vizsgapapír esetében sem elég a bemutató, másolat kell és ezeket előre meg kellett volna (rém)álmodni...

Egy héten kétszer délelőtt, egyszer délután négyig lehet csak folyamodni, iratokat pótolni, lihegni és loholni. Átlag két órát kell várakozni ahhoz, hogy kiderüljön, miért kell majd félfogadási időben újfent visszafáradni. Az ügyintézés 30 nap, de ezt határozatlanul újra hosszabbíthatják, talán hogy mégis érezzük már polgárilag, hogy lázasan dolgoznak az érdekünkben. Pittyegnek, villognak az ügyintézés elősegítő és gyorsító számítógépek, már régen túllépve azon a józan

paraszti kérdésen, hogy vajon mi a fene tart ezen két hónapig? Pedig talán azt is ki lehetne pötyögtetni rajta, hogy vajon az érvényesítés során mennyien nem dolgoztak addig civil munkahelyükön. Jobb, ha nem is tudjuk, de az biztos, hogy a kár a befizetett okmánybélyegek árának bizonyára a legnagyobb többszöröse, mert a munka értékének jelentős hányada jövedelmi adó lehetett volna. Több mint három évtizede van fegyvertartási engedélyem, akkoriban minden nyilvántartás manuális volt, de soha sem vártam többet ott negyed óránál az ügyintézés során. Pedig ha valamit, a fegyverügyeket akkoriban módfelett szigorúan intézték.

Egy barátom soha nem látott külföldiként két puskát vásárolt Angliában. A „bobbytól” percek alatt megkapott minden birtoklási, szállítási és kiviteli papírt... Mődfellett örülnénk, ha végre nyugatról nemcsak hátrányokat, költségeket és értelmetlenségeket vennénk át, hanem a kompatibilitás kézzelfogható előnyeit is végre megtapasztalhatnánk. Ez volna a legjobb érv, vagy esetleg kampányfogás is, ahogy tetszik.

– HoZso –

VENDÉGSÉGBEN...

A VADÁSZOK ÜGYVÉDJÉNÉL

Most a „polgárrá válás” divatját éljük. De mit csináljanak azok, akik polgárnak születtek...? Dr. Bodnár György békéscsabai ügyvéd száz évre visszamenőleg ügyvéd ősökkel dicsekedhetne, de nem teszi. Ügyvéd volt az apja, sőt az egyik nagyapja is, az ötvenes években két évet a Hortobágyon is lehúzott, de ezt a tényt se próbálja aktualizálni. Egy különleges ízléssel berendezett, jóléte és kiegyensúlyozottságot sugalló, hamisítatlan „polgári” lakásban beszélgetünk, és dr. Bodnár György mindössze annyit mond a múlttól, hogy „egyéb” kategóriásként a rendszerváltás előtt tulajdonképpen gondolni se mert a puskára...

– De az ember vadászélete talán nem is a puskával kezdődik... Gömöri származású, borsodi család a miénk, Miskolc volt gyermekkorom felejthetetlen helyszíne, ahol minden út a Bükkbe vezetett... Máiig elevenen él bennem a nagy hegyi túrák, erdei kalandozások emléke. Lelki értelemben én ott és akkor lettem vadász...

Dr. Bodnár György hatvanhét éves. Negyvenegy éve jogász, és immár tíz éve gyakorló vadász is. Ez az életkor és az ügyvédi hivatás megfontoltta és megértővé teszi az embert. És érzékenyvé mindenre, ami szép és jó. És persze arra is, ami mindennek az ellenkezője. Ülünk a kényelmes és elegáns bőrtotelek mélyén, szürcsöljük az illatozó kávét, és arról a titokzatos valamiről beszélgetünk, amit jobb szó híján vadászszervevénynek neveznek az emberek.

– Az ősi ősztön hajt bennünket...?
– Nyilván az is, de szerintem az ügynevezett modern életnek is fontos szerepe van abban, hogy minden nehézség és megkötöttség ellenére ilyen jelentős a vadászat vonzereje. A kapcsolódás utáni vágy előbb-utóbb minden emberben úrrá lesz. A tárgyalások szünetében, a folyosói téblábolások során én is sokszor gondoltam már arra, hogy legjobb lenne ott hagyni csapot-papot. Eszembe jutottak a gyerekkori kóborlások, még az erdő illatát is érezni véltem. Az ügyvéd látszólag irigylésre méltóan szabad, de a valóságban minden határidőhöz kötött, percre beosztott...

– Nem tudom, más feleség hogy van ezzel, de én örülök, ha vadászni megy – mondja Klára asszony. – Nem tartom vissza, inkább küldöm, mert ha zöld ruhába bújlik, szemlátomást kivirul...

Dr. Bodnár György mediterrán szépségű felesége, dr. Dimitrov Klára bolgár származású. Családja a Marica folyó völgyéből érkezett Magyarországra, valamikor az első világháború előtt, amikor bolgár kertészek ezrei indultak el észak felé, szerencsét próbálni. Erős, határozott egyéniség, akiből ugyanakkor sugárzik a derű és a szeretet. Az ugyancsak derűt és szeretet árasztó tágas és pompás lakás minden szobája, bútora, képe, dísz tárgya és virága az ő ízlését és igényességét dicséri.

– Ez egy jókedvű ház – mondom, mire Klára egyetértő nevetéssel a férjéhez fordul:

– Elmondjam a karácsonyi ajándékok történetét...?

– Úgy is elmondod, de addig én fel is hozom...

– Tudnia kell, hogy az én drága férjem imád ajándékot kapni. Mindegy, hogy mit, csak sok legyen és lehetőleg nagy dobozokban... Nos, éppen ezért nálunk a karácsony ajándékhegyekkel jár. Doboz doboz hátán. Így történt ez most is. Mindenki kereste és meg is találta a maga dobozait, nagy volt az öröm, csak Gyuri vágott egyre savanyúbb képet. Az ő doboza volt ugyanis a legkisebb...

Száz évre visszamenőleg ügyvéd ősökkel dicsekedhetne...

– És mi volt benne?

– Egy zsebkendőnyi papír...

Közben megérkezik a háziúr egy tetszetős vegyes csövű puskával.

Dr. Bodnár György a puskát nézi, Klára a férjét.

– Nos, ez volt abban a kicsi dobozban vásárlási engedély formájában – mondják szinte egyszerre –, s az öröm és a kölcsönös szeretet ügyszólván kézzel foghatóvá válik a szobában.

Dr. Bodnár György ma a tarhosi vadásztársaság tagja. Ez a földtulajdonosi társaság hosszas bírósági csatározások után 1998-ban 4000 hektáron, 18 taggal alakult, és miután a vadászati jog megszerzésében dr. Bodnárnak jelentős ügyvédi érdemei voltak, társasági tagsággal ismerték el a munkáját. Egyébként a vadászok ügyvédjeként is emlegetik, mert szinte minden vadászattal kapcsolatos ügyben érintett.

Tarhos mintegy 30 kilométernyire van Békéscsabától, húsz perc alatt elérjük. A Körös és a Hosszú-foki főcsatorna által átszelt terület vadgazdálkodási szempontból kiváló adottságú. A nagy tavaszi árvíz munkálatainak nyomait még

mindig őrzik a gátak, a vízszint jelenleg is magas, az árteret poshadt víz borítja, az utak mentén azonban mindenütt nyulakat és fácánokat látunk, a zöldellő vetéseket pedig özfejek díszítik, mintha egy láthatatlan kéz nagy pirosló virágokat szórt volna a tájra.

Tóth Pál vadászmeister és Krajcsó János hivatásos vadász spanyol bér vadászokat vadásztat. Hely- és állományismeretük lenyűgöző. Isten tudja hányszor megtapasztaltak már minden tanyahelyet, minden árkot és minden facsoportot. Dr. Bodnár ragaszkodik hozzá, hogy megismerkedjünk, és tegyék velük egy kört. A hallgatag vendég mögött kuporgok, aki láthatóan nem érti, hogy miért megyünk el sorra-rendre az oldalukat mutató bakok mellett. Csodálkozik, talán egy kicsit háborog is magában, de nem szól. Aztán végre eljön az ő ideje is!

Egy vetésen tizenkét őz legelészik, viszonylag laza együttest alkotva. A jobb szélen egy jó bak kikászálódunk a Nivából, a vendég és Tóth Pál előre kúsznak egy akác sorig, s aztán hosszú és idegtépő másodpercek következnek.

A Körös és a Hosszú-foki főcsatorna által átszelt terület vadgazdálkodási szempontból kiváló adottságú...

A vendég kialakítja a maga számára legkedvezőbb kitámasztási pozíciót, többször is megtámasztja a bakot, majd végre elereszti a golyót. Szinte sísteregnek a csenevész kalászkok, ahogy közvetlenül felettük elsűvít a lövedék. Egyértelműen hallatszik a becsapódás hangja, a bakot „elnyeli a föld”. Szép, érett, legalább 400 grammos trófeához jutott a spanyol.

Dr. Bodnár György örömmel és elégedetten hallgatja a beszámolómat. Látható, hogy nem csak tiszteli, de szereti is a két fiatal vadászt. Ez a szép élmény aztán alkalmat ad arra is, hogy a magyar vadászat mai állapota, a profizmus és az úgynevezett sportvadászat kérdései és mindezekkel együtt a lehetséges jövő felett elmélkedjünk.

– Egymásra torlódott múlt, jelen és jövő – mondom, és dr. Bodnár ezt a megállapítást azonnal konkretizálja is:

– A vadásztárság, mint tudjuk, egyesület, és az egyesületeknek a tagdíjból kell – kellene –, megélniük. De ez lehetetlen. Ez tehát az első ellentmondás. És ebből következik mindjárt a második, nevezetesen az, hogy a vadásztárság, mint egyesület, gazdasági, azaz vállalkozói tevékenységet folytat. Hisz a bérvadászta-

osztotta, akik többnyire – sajnós – komoly anyagi gondokkal küzdő emberek. A szegények nem tudnak, a módosabbak nem akarnak terheket vállalni, már csak azért sem, mert az egyesületi demokrácia viszonyai között bárkit bármikor leszavazhatnak, és mindezek mellett a vadászat jövője a jogi szabályozás tekintetében is meglehetősen bizonytalan...

– Marad tehát az egyetlen és végső megoldás: a vadállomány legértékesebb egyedeinek folyamatos kiemelése és bérvadászok útján való értékesítése...

– Ami viszont egyre több emberben kelti a kisémmizettség érzését. És aki kisémmizettnak érzi magát, az előbb-utóbb megpróbál „igazságot tenni”. És ez már etikai, fegyelmi, sőt gyakran büntető ügyi kérdés....

Dr. Bodnár György a Vadászok Kamara Békés megyei területe szervezete mellett működő etikai bizottság elnöke is. Nem az a típusú ember, aki könnyen mond ítéletet mások felett, de az általános erkölcsi helyzetet illetően az aggodalmait sem tudja eltitkolni.

– A tulajdon, sajnós, csak kevesek számára szent, és ez a megállapítás, természetesen, nem csak a vadászokra, a vadászatra vonat-

A legkisebb doboz rejtette a legkedvesebb és legértékesebb ajándékot...

Zalakaros, 1998: dr. Bodnár György első vaddisznója

tás mi lenne más? Ez nemcsak ellentmondás, de végső soron jogsértés is. De az ellentmondások még ezen az áron sem oldódnak fel, hisz a bérvadásztatás bevételei legfeljebb a szinten tartásra, a vegetálásra elégségesek, fejlesztésről, nagyléptékű programokról szó sem lehet...

– Ahhoz tőke kellene...

– Mindegy, hogy mit termel egy vállalkozás – gépet, gatyát vagy vadat –, az „árú” előállításához befektetésekre, beruházásokra van szükség. Nos, a magyar vadászat ma erre alig-alig képes. Békés megyében a közelmúltban még 500 millió forintnyi bankbetétjük volt a vadásztársaságoknak, ma alig több mint 20 millió... Drámai a tartalékok felélésének üteme. Tőkeinjekciókra lenne szükség. A vadgazdálkodás, a vadászat egyébként mindig is tőkeerős vállalkozásokra, nagybirtokokra, nagyüzemekre épült. Teljesen mindegy, hogy gróf úrnak nevezzük a vadgazdát, vagy elnök elvtársnak: a vadgazdálkodásnak áldozatvállalásra van szüksége. A nagybirtok, az állami gazdaság, a termelőszövetkezet – persze különböző okokból, különböző indíttatással – meghozta ezt az áldozatot. Most a törvény ezt a szerepet magánemberekre

zik. A Biblia azt mondja: „Ne lopj!”, a Kommunista Kiáltványban meg az áll, hogy „A proletárok csak a láncukat veszthetik el, de egy világot kapnak érte cserébe”, ami tulajdonképpen arra szólít fel, hogy vedd el a másét. És bár a Kommunista Kiáltványt ma a kutya se olvassa, ez az életfelfogás tovább él. „Ami az enyém, ahhoz semmi közöd, a többi meg a miénk...!” Pedig az erkölcs alapja annak a fel- és elismerése, hogy ami nem az enyém, az egészen biztos, hogy valaki másé...

Teszünk egy szép nagy kerülőt a vadászterületen. De minden vadászterület egyben az ország egy darabkája is, mely a múlt ezer emlékét őrzi és ugyanakkor magán viseli a jövő jeleit is. Itt, a kelet-békési tájon is egyszerre érzékelhetők a pusztulás és az újjászületés nyomai.

Tarhos község arculata is ezt a kettősséget tükrözi. Ez az alig ezer fős község a háború utáni években országosan, sőt nemzetközileg is ismert volt, itt alakult meg és működött ugyanis 1946 és 1954 között az első magyar állami énekiskola. Dr. Bodnár György elkalauzol az egykori, legendás iskolához. Egy hatalmas park óriás fái között kastélyszerű, neoklasszi-

cista épület áll, bezártan, elhanyagoltan. Ez volt annakidején a zenepavilon. A vidék, a falu, a tanyák tehetséges gyermekeit gyűjtötte ide össze az iskolaalapító Gulyás György azzal a céllal, hogy „...a zenén keresztül magyarabb gyermeket, magyarabb embert neveljen.” Kodály régi álmának első gyakorlati megvalósulását látta Tarhoson. De mindez már a múlté. Most csak a madarak énekelnek.

Szóltanul, a történelmi helyeknek kijáró hangulatban sétálgatunk a magára hagyott parkban, a méltóságtelejes fák alatt. Dr. Bodnár György első vaddisznójáról, zalakarosi barátairól és a dunántúli tájjal való ismerkedés felejthetetlen élményeiről mesél, én pedig valami olyasmire gondolok, hogy igen, ez a lényeg, mert a vadászat nemcsak vadúzás, nemcsak erdőzúgás, de felfedezés és megismerés is.

Szánni való, ha valaki egy-egy vadászatról csak a trófeát, vagy a kompetenciát viszi haza.

Békés Sándor

Egy különleges, parókás bak a tarhosi határból

Mire szabad vadászni?

Júliusban: őzbak – vaddisznó koca – aranyakál.

Augusztusban: őzbak – vaddisznó koca – aranyakál – balkáni gerle – örvös galamb – seregély.

Augusztus 15-étől augusztus 31-éig kizárólag húzáson vadászható: a tőkés, bőjti, csörgő, barátrece, kerceréce, szárcsa – a vadrecékből naponta és személyenként legfeljebb 8-8 darab ejthető el.

Egész évben vadászható: vaddisznó kan, süldő, malac – üregi nyúl – róka – pézsmapocok – nyestkutya – mosómedve – dalmányos varjú – szarka – szajkó.

JÚLIUS						
Nyárhó, avagy Szent Jakab hava						
A hó napja	A hét napja	A Nap		A Hold		Fázisa
		kelte	nyugta	kelte	nyugta	h m
1.	Vasárnap	3 51	19 45	15 42	1 07	
2.	Hétfő	3 51	19 45	16 51	1 35	
3.	Kedd	3 52	19 44	17 57	2 07	
4.	Szerda	3 53	19 44	18 57	2 45	
5.	Csütörtök	3 53	19 44	19 50	3 30	O 16 04
6.	Péntek	3 54	19 43	20 35	4 22	
7.	Szombat	3 55	19 43	21 12	5 19	
8.	Vasárnap	3 56	19 42	21 43	6 21	
9.	Hétfő	3 57	19 42	22 09	7 23	
10.	Kedd	3 58	19 41	22 31	8 27	
11.	Szerda	3 58	19 40	22 52	9 30	
12.	Csütörtök	3 59	19 40	23 12	10 34	
13.	Péntek	4 00	19 39	23 32	11 38	C 19 45
14.	Szombat	4 01	19 38	23 54	12 44	
15.	Vasárnap	4 02	19 37	---	13 53	
16.	Hétfő	4 03	19 37	0 19	15 05	
17.	Kedd	4 04	19 36	0 49	16 18	
18.	Szerda	4 05	19 35	1 27	17 30	
19.	Csütörtök	4 06	19 34	2 16	18 38	
20.	Péntek	4 07	19 33	3 17	19 36	● 20 44
21.	Szombat	4 09	19 32	4 29	20 23	
22.	Vasárnap	4 10	19 31	5 49	21 01	
23.	Hétfő	4 11	19 30	7 12	21 32	
24.	Kedd	4 12	19 29	8 33	21 59	
25.	Szerda	4 13	19 27	9 51	22 23	
26.	Csütörtök	4 14	19 26	11 07	22 47	
27.	Péntek	4 16	19 25	12 21	23 12	D 11 08
28.	Szombat	4 17	19 24	13 33	23 38	
29.	Vasárnap	4 18	19 22	14 43	---	
30.	Hétfő	4 19	19 21	15 50	0 09	
31.	Kedd	4 21	19 20	16 51	0 45	

A nyári időszámítás idején a táblázat adataihoz 1 órát hozzá kell adni.

AUGUSZTUS						
Nyárutó, avagy kisasszony hava						
A hó napja	A hét napja	A Nap		A Hold		Fázisa
		kelte	nyugta	kelte	nyugta	h m
1.	Szerda	4 22	19 18	17 46	1 27	
2.	Csütörtök	4 23	19 17	18 33	2 17	
3.	Péntek	4 24	19 15	19 12	3 12	
4.	Szombat	4 26	19 14	19 45	4 12	O 6 56
5.	Vasárnap	4 27	19 13	20 12	5 14	
6.	Hétfő	4 28	19 11	20 36	6 18	
7.	Kedd	4 29	19 09	20 57	7 21	
8.	Szerda	4 31	19 08	21 17	8 24	
9.	Csütörtök	4 32	19 06	21 36	9 28	
10.	Péntek	4 33	19 05	21 57	10 33	
11.	Szombat	4 35	19 03	22 20	11 39	
12.	Vasárnap	4 36	19 01	22 47	12 47	C 8 53
13.	Hétfő	4 37	19 00	23 20	13 58	
14.	Kedd	4 39	18 58	---	15 09	
15.	Szerda	4 40	18 56	0 02	16 18	
16.	Csütörtök	4 41	18 55	0 56	17 19	
17.	Péntek	4 43	18 53	2 02	18 12	
18.	Szombat	4 44	18 51	3 19	18 54	
19.	Vasárnap	4 45	18 49	4 42	19 29	● 3 55
20.	Hétfő	4 47	18 47	6 06	19 59	
21.	Kedd	4 48	18 46	7 28	20 24	
22.	Szerda	4 49	18 44	8 48	20 49	
23.	Csütörtök	4 51	18 42	10 05	21 13	
24.	Péntek	4 52	18 40	11 20	21 40	
25.	Szombat	4 53	18 38	12 33	22 10	D 20 55
26.	Vasárnap	4 55	18 36	13 42	22 44	
27.	Hétfő	4 56	18 34	14 46	23 25	
28.	Kedd	4 57	18 32	15 43	---	
29.	Szerda	4 59	18 31	16 32	0 12	
30.	Csütörtök	5 00	18 29	17 14	1 06	
31.	Péntek	5 01	18 27	17 48	2 05	

ÁTMENŐ KÉPÜNKÖN
MURAY RÓBERT
 FESTMÉNYE

Mire szabad vadászni?

Júliusban: őzbak – vaddisznó koca – aransyakál.

Augusztusban: őzbak – vaddisznó koca – aransyakál – balkáni gerle – örvös galamb – seregély.

Augusztus 15-étől augusztus 31-éig kizárólag húzáson vadászható: a tőkés, bőjtű, csörgő, barátréce, kerceréce, szárcsa – a vad-récéből naponta és személyenként legfeljebb 8-8 darab ejtendő el.

Egész évben vadászható: vaddisznó kan, süldő, malac – üregi nyúl – róka – pézsmapocok – nyestkutyá – mosómedve – dolmányos varjú – szarka – szajkó.

JÚLIUS						
Nyárhó, avagy Szent Jakab hava						
A hó napja	A hét napja	A Nap kelte	A Nap nyugta	A Hold kelte	A Hold nyugta	Fázisa h m
1. Vasárnap		3 51	19 45	15 42	1 07	
2. Hétfő		3 51	19 45	16 51	1 35	
3. Kedd		3 52	19 44	17 57	2 07	
4. Szerda		3 53	19 44	18 57	2 45	
5. Csütörtök		3 53	19 44	19 50	3 30	O 16 04
6. Péntek		3 54	19 43	20 35	4 22	
7. Szombat		3 55	19 43	21 12	5 19	
8. Vasárnap		3 56	19 42	21 43	6 21	
9. Hétfő		3 57	19 42	22 09	7 23	
10. Kedd		3 58	19 41	22 31	8 27	
11. Szerda		3 58	19 40	22 52	9 30	
12. Csütörtök		3 59	19 40	23 12	10 34	
13. Péntek		4 00	19 39	23 32	11 38	C 19 45
14. Szombat		4 01	19 38	23 54	12 44	
15. Vasárnap		4 02	19 37	—	13 53	
16. Hétfő		4 03	19 37	0 19	15 05	
17. Kedd		4 04	19 36	0 49	16 18	
18. Szerda		4 05	19 35	1 27	17 30	
19. Csütörtök		4 06	19 34	2 16	18 38	
20. Péntek		4 07	19 33	3 17	19 36	● 20 44
21. Szombat		4 09	19 32	4 29	20 23	
22. Vasárnap		4 10	19 31	5 49	21 01	
23. Hétfő		4 11	19 30	7 12	21 32	
24. Kedd		4 12	19 29	8 33	21 59	
25. Szerda		4 13	19 27	9 51	22 23	
26. Csütörtök		4 14	19 26	11 07	22 47	
27. Péntek		4 16	19 25	12 21	23 12	D 11 08
28. Szombat		4 17	19 24	13 33	23 38	
29. Vasárnap		4 18	19 22	14 43	—	
30. Hétfő		4 19	19 21	15 50	0 09	
31. Kedd		4 21	19 20	16 51	0 45	

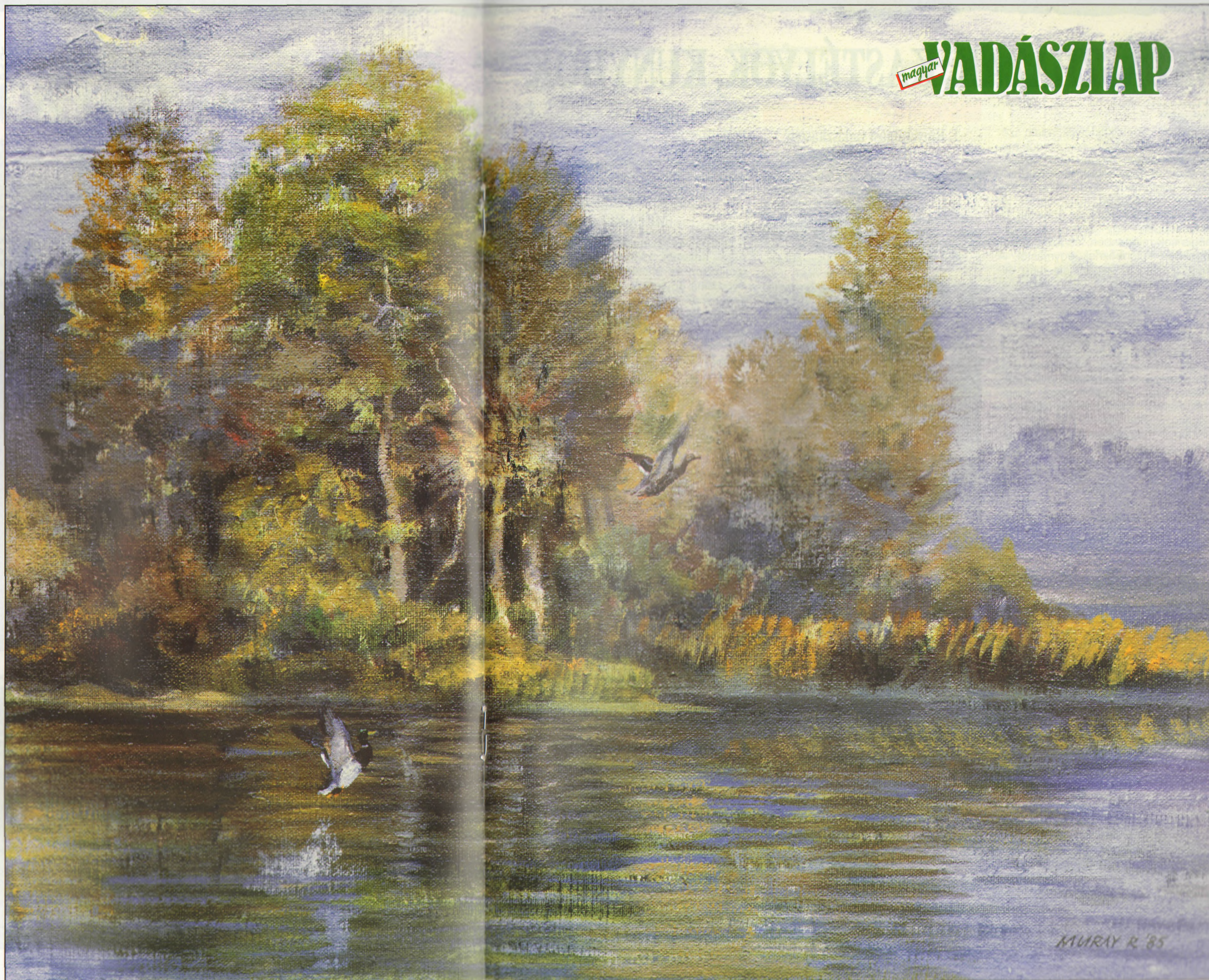
A nyári időszámítás idején a táblázat adataihoz 1 órát hozzá kell adni.

AUGUSZTUS						
Nyárutó, avagy kisasszony hava						
A hó napja	A hét napja	A Nap kelte	A Nap nyugta	A Hold kelte	A Hold nyugta	Fázisa h m
1. Szerda		4 22	19 18	17 46	1 27	
2. Csütörtök		4 23	19 17	18 33	2 17	
3. Péntek		4 24	19 15	19 12	3 12	
4. Szombat		4 26	19 14	19 45	4 12	O 6 56
5. Vasárnap		4 27	19 13	20 12	5 14	
6. Hétfő		4 28	19 11	20 36	6 18	
7. Kedd		4 29	19 09	20 57	7 21	
8. Szerda		4 31	19 08	21 17	8 24	
9. Csütörtök		4 32	19 06	21 36	9 28	
10. Péntek		4 33	19 05	21 57	10 33	
11. Szombat		4 35	19 03	22 20	11 39	
12. Vasárnap		4 36	19 01	22 47	12 47	C 8 53
13. Hétfő		4 37	19 00	23 20	13 58	
14. Kedd		4 39	18 58	—	15 09	
15. Szerda		4 40	18 56	0 02	16 18	
16. Csütörtök		4 41	18 55	0 56	17 19	
17. Péntek		4 43	18 53	2 02	18 12	
18. Szombat		4 44	18 51	3 19	18 54	● 3 55
19. Vasárnap		4 45	18 49	4 42	19 29	
20. Hétfő		4 47	18 47	6 06	19 58	
21. Kedd		4 48	18 46	7 28	20 24	
22. Szerda		4 49	18 44	8 48	20 49	
23. Csütörtök		4 51	18 42	10 05	21 13	
24. Péntek		4 52	18 40	11 20	21 40	
25. Szombat		4 53	18 38	12 33	22 10	D 20 55
26. Vasárnap		4 55	18 36	13 42	22 44	
27. Hétfő		4 56	18 34	14 46	23 25	
28. Kedd		4 57	18 32	15 43	—	
29. Szerda		4 59	18 31	16 32	0 12	
30. Csütörtök		5 00	18 29	17 14	1 06	
31. Péntek		5 01	18 27	17 48	2 05	

ÁTMENŐ KÉPÜNKÖN

MURAY RÓBERT

FESTMÉNYE

magyar **VADÁSZLAP**

magyar **VADÁSZLAP**

MURAY R '85

VADÁSZHÁZAK, KASTÉLYOK, KUNYHÓK

1. RÉSZ

1. Rinyatamási vadászkastély (LÁBOD Rt.)

Az épület az 1900-as évek elején épült, Gr. Széchenyi Aladár lakókastélyaként. Az ötvenes évek elejétől működik újra vadászkastélyként. Felújítása és átépítése a Lábodi Á. G. nevéhez fűződik, és tulajdonképpen egybeesik az első külföldi vadászvendégek érkezésével.

Ma a LÁBOD Rt. kezelésében működik. Funkciója, maradt vadászkastély, de szívesen látnak minden pihenni és kikapcsolódni vágyó vendéget is. A kas-

télyt mintegy 8-10 hektáros őspark veszi körül, biztosítva a csendet, a nyugalmat, és a jó levegőt.

2. Sasréti vadászkastély (MEFA Rt.)

A sasréti vadászkastélyt a Bidermann bárók építették 1900-ban. Azóta több felújításon és átalakításon van túl az impozáns épület. Az idők folyamán a kastélynak több tulajdonosa is volt, de mindig is vadászkastélyként működött. Jelenleg a MEFA Rt. kezelésében van.

3. Karapancsai vadászkastély (GEMENC Rt.)

A kastélyt Frigyes főherceg építtette 1903-ban. Egyike a legnagyobb és legelegánsabb hazai vadászkastélyainknak. Az épület eredetileg is vadászkastélynak épült, Frigyes főherceg halála után fia, a híres vadász és vadgazda, Albrecht bajor királyi herceg birtokába került az épület, és működött a második világháború végéig. A háború után rövid ideig iskola volt, majd honvédségi erdészeti iroda. Jelenleg a GEMENC Rt. kezeli, vadászati és építészeti kultúránk egyik büszkesége.

Agyaki Gábor

Az előkelő vadászkastélyok, a falu szélén lévő vadászházak, és az erdők mélyén csendesen meghúzódó vadászkunyhók, éppúgy a vadászati kultúránk részei, mint minden olyan dolog, amely szebbé, nemesebbé, kulturáltabbá teszi a vadászatot. Ezek az épületek tulajdonképpen egy célt szolgálnak, mégis sok mindenben, és főleg külsőségekben különböznek egymástól. A vadászkastélyok eleganciája még évszázadok múltával is olyan tiszteletet áraszt az egykori háziúr emlékére, amely szinte halhatatlanná teszi az építettest. A nagy és elegáns kastélyok általában a legjobb vadászterületeken épültek, mintegy szimbolizálva a vadállomány mennyiségét, minőségét, valamint hirdelve a háziúr vadászati szakértelmét és vendégszeretetét. Építészeti szempontból bizonyára felbecsülhetetlen értéket képviselnek, és talán mindegyik megérdemelné, hogy védetté nyilvánítsák, hiszen pótolhatatlan az a stílus, az a miliő, amely ezeket az ódon épületeket övezi. Sajnos, ma már nem épülnek vadászkastélyok, de ha mégis, akkor sem a megfelelő stílusban. A mai „vadászkastélynak” sokkal inkább a gazdagságot és a giccset kell képviselnie, mint a vadászterület jellegét. Sorozatunkban vadász építészeti kultúránk néhány gyöngyszemét mutatjuk be, természetesen a teljesség igénye nélkül.

A hónap híre

A múlt hónap közepétől konvertibilis a forint, szabad a valutapiac – jelentette be a pénzügyminiszter. Több mint 70 éve – a gazdasági világválság óta – ez állami monopólium volt Magyarországon, így korántsem könnyű az átírás. Az ismertető szerint mintegy három hónap alatt széles körű információs tevékenységbe kezdenek, hogy a média útján minél szélesebb körbe elkerüljenek az információk. A szabad valutapiac végül is azt jelenti, hogy bárhol lehet fizetni valutával – vendéglőben, benzinkútnál, szállodában, élelmiszerüzletben – de számlát továbbra is csak átszámítva, forintban kell adni. Azt, hogy a vadászatban ez mit jelent, egyelőre nem lehet tudni, ha a külföldi fizethet közvetlenül is a vadászatra jogosultnak. Kérdésünkre a szaktárca képviselője azt a választ adta, hogy a vadászati engedély kiváltásának jogszabályi feltétele a bemutatott bérvadászati szerződés volt, ők a térítés kérdésével hatáskör híján nem foglalkoztak, a mindenkorai pénzügyi jogszabályok ebben az irányadók. A Vadgazdálkodási Termékek Tanácsa rövid időn belül tárgyalja a változásokkal kapcsolatos kérdéseket, az OMVV segítő jelleggel ajánlás kidolgozásán munkálkodik. Több vadászszervező iroda képviselőjét megkérdezve, különösebben nem tartják gondnak a kérdést, mert a vendéget általában ők hozzák, és egyelőre inkább kínálati, mint keresleti piac van. Azt azonban kétségtelenül elgondolkodtatónak tartják, hogy a törzsvendégeket etikusnak korántsem nevezhető módon átcsábíthatják, lenyúlhatják és ez több helyütt valóban gondokat okozhat. Megoldandó továbbá az elszámolások „átláthatósága”, lévén nem magán, hanem közösségi tulajdonról van szó.

Hírek Borsodból

Borsod-Abaúj-Zemplén megye elmúlt évi adatai szerint 917 gim-szarvas került terítékre. Ebből bika 276, ezek közül 1 arany, 3 ezüst és 37 bronzérmes minősítést kapott.

Az őzek száma 2594 volt, ebből 967 a bak, amelyek közül 6 arany, 5 ezüst és 17 bronzérmes volt.

5267 vaddisznó került terítékre, ebből bírálatra 181 kan agyara került, 14 arany, 20 ezüst, és 30 bronzérmes trófeával büszkélkedhetnek.

Muflonból 276-ot lőttek, bírálatra 47 csiga került. Aranyérmes kos nem akadt, 1 ezüst, 2 pedig bronzérmes minősítésű.

Mezei nyúlból 2488-at, fácánból pedig 9353-at ejtettek el a megyében – tudtuk meg Vadász István megyei vadászati felügyelőtől.

Handa Gy. Zsolt

Alkotók Somogy megyében

Pamukon a II. képzőművész alkotótábor keretében, május hó 19-ikén, **Murray Róbert** festőművész vezetésével, 15 alapító taggal, megalakult a Murray Műhely.

Az alkotóház célja a képzőművészek rendszeres összejövetele, egymás munkáinak megismerése. Évente több alkalommal szerveznek alkotótábort, amelyre előzetesen be lehet jelentkezni. Az alapítók: **Murray Róbert, Rékassy Csaba, Kovrig Miklós, Boross Zoltán, Mészáros Valéria, Keszthelyi István, dr. Végh Endre, Simonné Dulai Mária, Németh János, Tarr Lajos, Pántl László, Bene János, Nemes István, H Gőcze Judit, Péchy Tamás.**

A következő táborba **dr. Ignác Magdolnánál** lehet jelentkezni, a 222-4539-es telefonszámon.

Baranyai vadásznapiak

A Baranya megyei vadásznapi időpontja idén augusztus 24-25.

Új helyszíne lesz a megyei vadásznapiak és a rendezők még több ötlettel próbálják dúsítani a vadásznapi programot. Az idei helyszín Bükkösd, Pécestől húsz kilométerre, nyugati irányban található. Rendező szervei az OMVK megyei szervezete és a Baranya megyei Vadásztársaságok Szövetsége. Az elmúlt évekhez hasonlóan, az idei vadásznapiak is több elő- és kísérőrendezvényből lesz. Az előrendezvények közül kiemelkedik annak a megyei állandó kiállításnak a létrehozása, melynek a bükkösdői Petrovszky kastély ad otthont. Ezen kívül a hivatásos vadászok szakmai vetélkedője. (Sellye-Köröcsönye pusztá), valamint a szentlőrinci gazdanapok ígérenk változatos programot. A kísérőrendezvények között szerepel a megyei vadász, horgász, halász és természetvédelmi konferencia, augusztus 24-ikén. A szűkebb értelemben vett vadásznapi programot augusztus 25-ikén, szombaton rendezik.

A bükkösdői templomtéren a 9 órai megnyitással kezdődnek a vadásznapi rendezvények. Elsőként a vadászkiállítások köszöntik a jelenlévőket, majd Hubertus misével, a kitüntetések átadásával, könyvbemutatókkal, és dedikálásokkal folytatódik a nap. Lesz bögverseny, terepjáró bemutató, vadász-majális, halfogóverseny, lovas akadályverseny, este pedig vadásznapi tűzijáték, amelyet vadászbál követ a Petrovszky kastély dísztermében. A rendezők szeretettel várnak mindenkit, aki szereti a természetet, a vadászatot és egy kellemes napot szeretne eltölteni a bükkösdői kastélykertben.

– A.G. –

III. Abonyi Vadászpünkösdlő

Abonyban már hagyomány, hogy Pünkösdlő szombatján Vadászpünkösdlőt rendez a VKE Pest megyei Szervezete. A rendezvény egyre népszerűbb, már nemcsak Pest megyéből, de a környező megyékből is jöttek szép számmal vadásztársak, így a Vadászpünkösdlő lassan régió méretűre növekszik.

Dombos Endrének, a Csemői Községi Vadásztársaság elnökének a VKE a Hubertus Kereszt bronz fokozatát adta több éves munkájáért.

A lovas-lyász programot a csemői Csuda Csikó egyesület mutatta be, **Sebők Attila** vezetésével.

A vadászkutya bemutatón a Retriever Vadászkutya Egyesület, a Pest megyei Vadászkamara vadászkutya csoportját **Rácz István**, Pest megyei kynológus vezette, akik színvonalas műsorukat most is jörszerint saját költségükön mutatták be.

Szabó László szakszerű tolmácsolásával **Tóth János**, a Magyar Solymász Egyesület képviselője néhány madárral egy szép és látványos bemutatót tartott.

A húsz benevezett páros az „Abonyi Kinizsi Birtok Lövész Mestere” címért versengett.

- I.: **ifj. Tauber István és Csernus Gábor** (ceglédi Rákóczi Vt.),
- II.: **Deczki József és Papp László** (Hajdúszoboszlói Vt.),
- III.: **Hegyi Norbert** (Ecséd 97 Vt.), **dr. Sípos Péter** (Eger).

Majdnem 30 csapat szakács és kuktája (hajtója) nevezett a „III. Abonyi Kinizsi Birtok Vadfőző Mestere” címért, melynek eredménye:

I. helyezett: **Budai András** és **Molnár József** (Szabadság Vt., Őcsöd), őzpörkölt

II. helyezett: **Panovits Péter, Molnár Attila** és **fia** (KFKI, Albertirsa), babgulyás

III. helyezett: **Bádenczki Károly** (Budapest), halászlé

Közönségdíj: **Leblanc Lajos és Kovács János**, (Hermann Ottó Vt., Fegyvernek), fegyverneki gombás őzpaprikás.

Különdíj: **Sáfár Gyuláné** és **Sáfár Gyula** (Ceglédi Vadászklub), őzragú Saffi módra.

Köszönet illeti a rendezőket és a támogatóinkat.

Mészáros Iván
VKE alelnök

Nemzetközi vadászkiállítás találkozók

A Stájerországi Lasnithal nevű helység adott otthont annak a nemzetközi vadászkiállítás találkozónak, amelyen először lépett fel magyar vadászkiállítás együttes, június 2-3-án. A rendezvény színvonalára jellemző, hogy a debütáló magyar csapaton kívül Belgiumból, Hollandiából, Szlovéniából, valamint Ausztriából több

olyan profi együttes lépett fel, akik már 20-30 éve együtt zenélnek. A kétnapos programba először egy Kelet-Stájer kirándulás volt beiktatva, majd a második napon az Osztrák Vadászszövetség szervezésében **Peter-Paul Mayer Hoffer** úr, valamint **Pöschl prof.** úr bonyolította le a kürtös csapatok egyenkénti bemutatását. A külföldi csapatok több évtizedes múltra tekintenek vissza, és kitűnő eredményeik alapján került sor a meghívásukra. Hazánkat a Zala megyei vadászkiállítások képviselték. A mi kürtöseink kivétel nélkül hivatásos vadászok voltak, akik számára a kürt nem művészi eszköz, csupán a mindennapok tartozéka, úgy, mint a puska vagy a vérebvezeték. Ennek ellenére a három szólamban megszólaltatott szignálokkal magas szinten képviselték Magyarországot és a magyar vadászati kultúrát.

Köszönet illeti a Zalaerdő-Rt. vezetőségét azért a támogatásért, amelyet az utazáshoz és a felkészüléshez nyújtott. A csapat tagjai: **Bakcsa Zoltán, Dobó Gábor, Kárpáti János, Kósa György, Rákos Béla** és **Nyúl András.**

Agyaki Gábor

Vadászrész

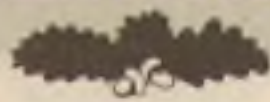
A hasonló című lap a Csongrád megyei vadászok biztonnal irigylésre méltó tájékoztató kiadványa. A színes borító izléses és igényes megjelenést ad. A második számban **Mráz János** festőművész, a megye vadászáinak munkáit ismerhetjük meg. A továbbiakban – egyebek mellett –, részletesen beszámolnak a szalonka vadászatáról, érdekességekről, és hasznos tanácsokat adnak a megye nagyvadjáról, az őzek a bírálathoz, vadászatához. Ismertetik a megyei vadásznapi programját, és a térség vadlétszám-bebecslési adatait is.

Emléktábla

A Millenniumi Vadászati Bizottság és a Széchenyi Zsigmond nevét viselő vadásztársaságok, a VERGA Rt. támogatásával, az Olaszfalui Önkormányzat segítségével, emléktáblát helyeznek el az Alsóperrei Arborétumban gróf Széchenyi Zsigmond emlékére. A híres vadászíró itt lőtte első őzbakját, 1911-ben és első szarvasbikáját, 1916-ban. Másfél évtizeden keresztül rendszeres vadászvendége volt a Nádasdy családnak.

Az emléktábla leleplezésére augusztus 16-án, csütörtökön, 11 órakor kerül sor Alsóperen a vadászházat övező Arborétumban.

Az érdeklődők, tisztelők részvételi szándékukat Biró Gabriellával közölhetik, az Országos Magyar Vadászkamara (1027 Budapest, Medve u. 34-40.) címén, vagy telefonon a 212-2226-os számon.

Tallózás a vadászati kultúra történetében

A hazai, a magyar vadászati kultúra (ellentétben a vadállomány – igaz váltakozó – minőségi és mennyiségi állapotával, egyben egyik legértékesebb nemzeti értékünkkel) a folyamatos hanyatlás állapotát élte át napjainkig.

A vadászat, mint tevékenység, egyidős az emberiséggel és joggal feltételezhetjük, hogy a Homo Sapiens faj kialakulása sem történhetett volna meg vadászat nélkül.

A mai magyar vadászati kultúra, a vadászat kultúrája, amelybe beletartozik a pozitív élet-szemlélet, a becsületes életforma, az írott és íratlan etikai szabályok ismerete és alkalmazása, az ezen irányú műveltség, az irodalom, a festészet, a szobrászat, a viselkedés, az öltözködés; mára már egyesek szerint dekadenssé vált. Gondoljunk csak a negyven évig tartó puffadás-úsánkás, fekete gumicsizmás apróvad vadászatokra, amely mára – sajnos – terepszínű katonai rohamruhákra változott; vagyis ezen a területen szinte semmi sem történt. Vagy elgondolkozhatunk az Amerikát majmoló, a vadhoz, a vadászathoz, a magyar, az európai vadász hagyományokhoz mit sem konyítók által, hivatásos vadászainknak javasolt, narancssárga színű „egyenruháról”.

Hála Istennek eddig semmi sem lett belőle!

Az évszázadokkal, évezredekkel előttiünk élt őseink, fizikai állapotukat tekintve, gyengébbek és erőtlenebbek voltak az őket körülvevő ragadozóknál, mégis fölülkerekedtek azokon. Hitviláguk, a ma már primitívnek és egyszerűnek tűnő vadász eszközeik, kultúrájuk, lehetővé tette számukra a megélhetést, a túlélést, de a fejlődést is. Az életben maradáshoz nélkülözhetetlen táplálék, a hús megszerzése, a vadászat, az akkori emberek, férfiak, talán egész életükön át tartó legfontosabb és legkomolyabb elfoglaltsága, tudománya volt és ezért a

különböző kultúrák kialakulása is a vadászat tárgyköréből indult ki. Gondoljunk csak a ma is köztünk élő, ősi természeti népekre, a dél-amerikai indiánokra, vagy az ausztrál bennszülöttekre.

A spanyol filozófus, Jose Ortega y Gasset 1942-ben írta „Elmélkedés a vadászatról” című könyvében: **„Más élőlények egyszerűen csak élnek. Az embernek viszont nem adott meg a választási lehetőség, hogy egyszerűen csak éljen; az ember képes rá és kell is, hogy az életnek szentelje magát. És történik, hogy a mai kor sok embere a vadászat sportjának szenteli életét. Mi több, az egyetemes történelem során Sumériától és Akkádiától és az első Egyiptomi Birodalomtól kezdve élvezetből, tetterőből vagy szeretetből a vadászatnak éltek...”**

A legelső emberszerű lények vadászatairól, vadászszokásairól csak elképzeléseink vannak, de a későbbi időkben, a barlangrajzokból már magunk előtt láthatjuk a legkülönböztetebbet, a vadászjeleneteket. Bár ezek, a barlangok falaira rajzolt és festett vadászjelenetek térben és időben is távol esnek egymástól, egy közös jellemzőjük azonban van: **az élethű ábrázolás és az életerő.** Magunk előtt láthatjuk az ősembert vadászszerszámaival, a zsákmányt ejtendő, vagy az elejtett vadat, de még a vadászat módját is. A fegyverek, a vadászfegyverek fejlődése az őskorban sok-sok ezer éven keresztül alig változott valamit, sőt ezekkel találkozhatunk még napjainkban is a már említett természeti népeknél, ahol a technikai civilizáció, az úgynevezett modern kultúra és technika nem végezte el „áldásos” tevékenységét.

Időben nagyot ugorva, a nagy ókori civilizációk remekül ábrázolt és mennyiségét tekintve, számtalan vadászjelenet, művészettörténeti

tanulmányok sokaságának megírására ösztönözte a kutatókat. A vadászati képek a mi számunkra talán abból a szempontból a legfontosabbak, hogy bemutatják: mire és hogyan vadásztak? Tudjuk, hogy az ókori egyiptomi földművesek élelemszerzés céljából vadásztak, az uralkodók viszont szórakozásból. A vadászjelenetek ábrázolásából tudjuk, hogy az íjat és nyílat széles körben alkalmazták az ókoriak, elsősorban kevésbé veszélyes állatok el-ejtésére, míg dárddal a nagytestű vadra, mint az őstulok, a bivaly vagy az oroszlán. Szárnyasokra pedig előszeretettel használták a hajítófát. Az ókori egyiptomi vadászjelenetekből úgy tűnik, hogy bár használtak kiképzett kutyákat, de a vízi szárnyasok apportírozására még macskákat is igénybe vettek. (!) Az ókori görögök vaddisznóra mindig kutyával vadásztak, és itt fogalmazta meg elsőnek a világon Xenophon az úgynevezett sportvadászat lényegét is: **„...ha a nyulat a vadászkutyák űzik, engedni kell, hogy menekülhessen a vadászat istennőjének dicsőségére!”**

Az ókori vadászat kultúrája, mint annyi minden egyéb más is, a görögöknél át került a későbbi Római Birodalomba és közvetve még ma is érződik hatása. Talán ennek a hatásnak tulajdonítható a kétezer évvel később élt francia filozófus, Pascal megfogalmazása a vadászatról:

„A nyúl erénye nem abban rejlik, hogy megfogják, hanem abban, hogy kergetjük.” Ezzel a néhány kultúrtörténeti adalékkal csupán arra kívántam föl hívni a vadásztársaim figyelmét, hogy az évezredek át a vadászó ember mindig is a kor kultúrájának megfelelő etikai határt szabott szenvedélyének. Így kell lenni ennek minden bizonytal, az eljövendő évezredben is.

Róka László

ÚJRA A VADÁSZOK HIMNUSZÁRÓL

Májusi számunkban közöltük a vadászhimnusz pályázat eredményhirdetését, és a nyertes pályaműveket.

A kapott tájékoztató szerint az „első forduló” után a bíráló bizottság három pályaművet továbbdolgozásra visszaadott a „félíg nyertes” szerzőknek. A pályázók egyike visszavonta a már kész, megzenésített művét, amelyet ehelyütt közlünk különlegességei miatt. Bár bizonyára volna mit, a szerző külön kérésére nem kommentálunk, viszont a művet mindenképpen közkinccsé kívántuk tenni, mert – legalábbis szerintünk – arra föltétlenül érdemes.

VADÁSZKÖSZÖNTŐ

1. VÁLTOZAT

Havas, téli bérce s forró nyári rónán
Terítékünk mellett vadászkürt ha szól,
Csodaszarvast űző ősatyáink lelke
Csillagországútról csendben válaszol:

Refr.: Szerencse kísérje fegyvered s a lépted,
Szenvedélyed vezette utadon ha jársz.
Indulj az ösvényen apáink szavával:
„Istenért és hazáért...”, jó magyar vadász!

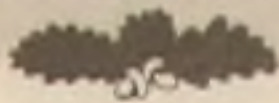
Templomunk az erdő, kupolája kék ég,
Madárdal zeng benne s szarvas-orgona.
Szellőjárta lombok suttogó imáját
Visszhangozza törzsek ezer oszlópa:

Refr.: Szerencse kísérje fegyvered s a lépted,
Szenvedélyed vezette utadon ha jársz.
Indulj az ösvényen apáink szavával:
„Istenért és hazáért...”, jó magyar vadász!

Nemes bor rubintja, hótakarta erdő
S tölgyfalomb: e három drága szín nekünk.
Bennük egybeforrott az igaz barátság,
Természet-anyánk és magyar nemzetünk.

Refr.: Szerencse kísérje fegyvered s a lépted,
Szenvedélyed vezette utadon ha jársz.
Indulj az ösvényen apáink szavával:
„Istenért és hazáért...”, jó magyar vadász!

Szöveg és zene: Videcz Ferenc

VIGYÁZZ A MAKKRA

Mások még alszanak, és mi már éljük a napot – hazafelé tartva ilyesfajta elbizakodott gondolatok közepette ér váratlanul a ...

– Jó reggelt! – az erdészház udvarából.

– Szevasz – válaszolok – elnézést a korai ébresztésért!

– Meg tudom bocsátani, ha bejössz egy pohár borra.

Békeszerető ember vagyok, így hát alávetem magamat a vezeklésnek. Betegnek, öregnek kijáró kimélettel emelem meg és nyitom a fenyőlécből készült, korhadó, rostélyos kerlkaput. Hányszor nyílt köszöntően és záródott búcsút intve évtizedek alatt erdésznek, vadásznak.

Tisztelt, becsült dolgokról kerítésen keresztül nem beszél az ember, ezért csak belülről kerülve számolok be a reggel eseményeiről.

– A szájkókat ritkítsd továbbra is, mert még csak tegnap takartam ki a vetésre szánt makkokat és máris hordják – mondja munkáját féltő aggodalommal az erdész és pillantásával kérdő tekintetemet a kert végében fekvő deszkakerekek felé tereli, melyek mellett hatalmas avarkupacok domborodnak. Az avarpaplan alatt vastag rétegben telelt cser-, kocsányos és molyhos tölgy vízzel telt, csirázó magvai irtózatossággal pattintgatják szét kemény héjukat. A réseken, leendő évszázados tölgyek kezdeményei fehér csiraként törnek elő.

– Hová akarjátok vetni?

– A kocsányos és csertölgyet ebbe az erdőbe, a molyhos tölgyet pedig az egyik kollégám egy meredek, humuszos, mészköves hegyoldalba szeretné eldugdosni, ahonnan tavaly leégett a fenyves.

– Turisták...?

Szótlánul bölint. Mindketten azokra az erdőtörő turistákra gondolunk, akik fakitermelést látva azonnal a hozzá nem értők magabiztosságával bírálják, szidják az erdészek „erdőtörő” munkáját, miközben vígan dohányoznak, ki tudja hová dobva a csikket.

A makkvetéstől a lábaserdőig, emberöltőkön át folyó védő és ápolási munkák gondnagjának terhe alatt indulunk az erdészházba bűt felejteni.

Még két hét sem telik bele, mikor újra hallom az erdész dróton érkező hangját.

– Földben van a makk. Éjszakánként védeni kellene a vaddisznóktól.

Ezen nem csodálkozom, hiszen az egy lécszekbe helyezett öt-hat szem, csirázásnak indult makk savanyú szaga igen vonzza a kitérő szaglász disznókat.

– Tudsz-e segíteni?

A megtiszteltetést örömmel elfogadva leshelyemet már másnap, hosszas keresgélés után úgy választottam meg, hogy egy, a hegyoldalról völgybe tartó út egyenes szakaszát tarthassam szemmel. A magas fűvel borított hegyoldalt vadrózsa, galagonya és fiatal fekete fenyők tagolják, kiváló élőhelyet kínálva a vaddisznóknak, ahonnan csak alkonyatkor váltanak ki.

A fűbe taposott keskeny úton, már az első napokban többször is láttam átváltani disznót, de felelősséggel elbírálni és löni egy-két másodperc alatt én nem tudok. Azóta lassítóként almadarabokat szórok az útra, amelyet a sötétedésig madarak csipkednek, nyest csen el vagy turisták rugdosnak félre. Ők ugyanis bárhol, bármikor előbukkanhatnak. Akár ezen a vasárnap délutánon is, mikor egy csipkebokorba olvadva, hosszú hallgatás közben nézem a völgyet.

Holló korrogás szakít el a jelentől. Akárcsak a róka ugatás, farkas vonyítás, úgy ez a hang is

ősrengésű húrokat pendít meg bennem. A szárnyaló madarat nem látom, de szemeim előtt megjelenik Budakeszi vadasparkjának sokszor megcsodált, királyi méltóságával tiszteletet kiváltó madara. A holló számomra mindig a történelmet, a múltat jelenti, sosem a jövőt. Talán éppen a természetben betöltött szerepe miatt. Ha már emlékeimből megidéztem a vadasparkot, akkor megnézem a vaddisznókat is. Két südő fekszik egymás mellett szorongva a keskeny, túrt gödörben, mikor nyolc- kilenc éves iskolások érkeznek, visitva, mint egy csűrbe. Egy szőke, fehértörű, cingár kislány, amint megpillantja őket, azonnal rákezd...

– Nézzétek! Ezek lefeküdtek egymással!

Körbenéz, de még nem figyelnek rá. Újra kezdi vérszegény, sipító hangján. Végre magára vonja cinkos pillantású társai figyelmét. Elmenekülök.

A dámok kerítésénél egy anyuka áll kislányával. Látszik, hogy készültek, mert a csöppség almadarabokat kínál az arasznyi, barkában levő agancskezdeményt viselő, széles orrú bikának. A nedves orr a drótkerítésnek feszül, és nyelvével ügyesen sodorja be az almadarabokat. A kislány édesanyjához fut, és boldogan mondja...

– Olyan jó meleget adott nekem, mert fáztam.

Meglepett a messiási tisztaságú mondat. Először azt gondoltam, hogy a dám bika megnyalta a kezét, de ezt azonnal el is vettem, mert rádöbbentem, hogy itt valóban messiási jelenet szemtanúja voltam. A kislány ugyanis a táguló ornyukából kiáramló lehelet melegéről beszélt.

A csöpp ember két éves és nyolc hónapos volt.

Hangos csevegés, nyafogás térít vissza a jelenbe. Két lány, két fiú közeleg az úton. A lányok mezítláb tipognak a kőszemcséken, kézben hozva a legalább öt centi vastag talpú szandáljukat. Nem szokták a mezítláb járást, de úgy látszik, hogy ez még mindig tűrhetőbb, mint a spanyolcsizma-hoz hasonló kínokat okozó divatos szandál. Elhaladnak mellettem. A mesterséges illatú kozmetikai szerek durván eltűzött illatának keverékét uszályként húzzák maguk után. Rejtékelyemről riadt vadként nézek utánuk, majd elindulok elfoglalni leshelyemet.

A sötétség lassan visszafoglalja a völgyet a turistáktól. Az út hosszán szabad szemmel már nem látok végig. A távcsövet már le sem veszem a szememről, mert a sötét bokrok előtt hajlongó fűszálak bugái pillanatonként csalják meg lépegető disznóra váró szememet. Most is valami sötét folt válik ki az út széli magas fűből, majd újra eltűnik. Nem hiszek már a csalfa árnyaknak, de az árny már az út közepén áll. A nagy fény- és képzelőerejű távcsövem egy negyvenkilós südőt formál belőle. Az út jobb és bal oldalára zezugosan elhelyezett almaszeleteknek köszönhetően oldalát is felém-felém tárva lefelé indul az úton. Már a céltávcső piros pontjával kísérem. Most megáll. Puskalámpa villan ..., de a fény a sötét környezetből nem a disznót rajzolja ki, hanem a köztünk levő fűszálakat és behajló ágakat világítja meg élesen. A fényt visszaverő, ellenfényt keltő növényi keret sötét közepének mélyén azért a südőt is megpillantom. A piros fénypont még az oldalán tétovázik, mikor riadtan már lép is egyet tovább.

Az utána igazított célpont jó helyen áll, mikor eldördül a lövés. A disznó a földbemélyedő nyolc körme hegyéről elrugaszkodva villámgyorsan tűnik el. Csend és csalódás nehezedik rám. Nem maradt helyben. Tudom, hogy eltaláltam – bizony-

gatom magamnak, mikor talán harminc méter távolságról ágak reccsenését hallok. Ez megerősít hitemben, ugyanis hibázás esetén azzal a sebességgel, amellyel leugrott az útról, már hegyen-völgyön túl kellene lennie. Hiába érzem forrónak talpam alatt a talajt, ebben a sűrű bokrosban és sötétségben csak reggel érdemes keresésére indulni. Bár nagyon nehezemre esik, de leshelyemen maradok. Fiatal még az éj. Hátha jön a következő – próbálom másfelé terelni gondolataimat.

Bizakodásomat csak az egyre erősödő és tétova irányú légáramlások mérséklék. Bár most nem nagyon félek a szél árulásától, mert egy újabb disznó helyett sokkal jobban vágyom valami bizonyosságra afelől, hogy pontosan lőttem és a südő valahol a közelben feküdt el.

– Hej, de sokat kell még várnom virradatig – méregetem türelmetlenül a sötétséget, mikor jobbról gyenge szellő legyint meg. Borzongva megdermedek. Disznószag!? Gyorsan újabb, mély lélegzetet veszek, de már csak a friss erdőillat tölti meg tüdőmet. Megcsalt volna az orrom? Vagy saját szagomat éreztem? Felső ajkammal csücsöríték, hogy bajuszomat szaglálhassam, majd kezem, kabátom következik, de nem érzek az előbbihez hasonló szagot. Jobbra fordítom fejemet és sötétbe meresztett szemekkel, várom a szél hozta újabb üzenetet. Lomhábban percek soha nem vánszorogtak, mint most. Végre felém fordul a szél, és nekem tereli a porosan füllesztő, csípős disznószagot. Milyen kellemesen nyugtató ez a szag. Már szeretnék venni egy újabb lélegzetet. De a kavargó szél, csavaros eszű kocsmáros módjára csak apró adagokban itatja velem az egyre töményebb disznószagot, egy teljes órán át mindaddig, míg teljesen meg nem részegülök. Ekkor megsajnál és ettől kezdve fokozatosan az erdő tiszta illatával hígítja, hűti a szagot, míg ki nem józanodom.

Kikészálodom a fiatal fekete fenyő földre hajló ágai alól, és fáradtan elhasalok a fűben. A befogadott hangokkal, képekkel, szagokkal telítődve magamba fordulok, hogy összerakjam őket és megtaláljam benne vállalt és természetszabta szerepemet. Lassan az orrom előtt csomósodó fűszálakig szűkül csigaszarvszerűen visszahúzódó látótávolságom, majd nyitott szemmel már csak magamba nézek. Tudom, hogy a közelben fekszik a südő is. Valószínűleg élettelenül. Rámnehezedik az elmúlás gondolata. Nyomasztóan egyedül érzem magamat. Ösztönös mozdulattal bújok, simulok a földhöz, melyen eddig csak, mint élettelen síkon hasaltam. A humusz szinte élőként simul hozzám. Úgy érzem, körbeölel. Vonása egyre fokozódik. Magamhoz engedem az – eggyé válni vele – gondolatot. Az önmagunkba zárva végzett utolsó vívódás képzelet jut eszembe, miután majd beleolvadunk az életet fakasztó szerves rétegbe. Vajon belőlem milyen mag csirázik majd? Talán éppen molyhos tölgy lesznek a számtalan csirázó makk valamelyikébe felszívódva.

Nem folytatom tovább ezt a gondolatot.

– Ráérek még szokni a humusz állapotot – motyogom feltápáskodás közben és indulok a hegygerincen át hazafelé. Lent a sötét völgyben egy óriási, fénypikkelyes, amőbaszerű szörny terjeszkedik egyre feljebb haladva a környező hegyoldalakon, rohamosan pusztítva, felfalva az erdőt. Ezzel a sebességgel a makkvetésből most cseperedő erdők nem tudnak versenyezni.

Ember! Vigyázd az erdőt, mert nélküle nem tudsz létezni itt a Földön!

– jános –

Madarakról, fákról Bogyoszlón

Egy csendes tisztásra gyűltek össze a bogyoszló-töllői erdőbirtokossági társulás meghívására érkezett vendégek, hogy a fák gyűrűjében emléktáblát avassanak az idei Madarak, fák napja rendezvénysorozat zárásaként. Pintér Csaba, a társulás elnöke, egyben a megyei FM vadászati és halászati felügyelőségének vezetője üdvözölte a megjelenteket, majd Ivanics Ferenc régióelnök, országgyűlési képviselő emlékezett az 1901-es párizsi természetvédelmi megállapodásra, Hermann Ottóra, aki a madarak fák ünnepét felkarolta és gróf Apponyi Albertre, aki törvénybe foglalta.

– Százötven éve felismerték, hogy veszélyben a természet, százötven éve keressük az erdő helyét világunkban, amely egyre inkább védelemre szorul – mondta Ivanics Ferenc. De szerencsére egyre többen ismerik fel a természet jelentőségét és fognak össze a védelmében, ahogy ezt a bogyoszló környéki erdészek, ornitológusok, vadászok is teszik.

Ormos Balázs, az Országos Erdészeti Egyesület főtitkára májusban összesen negyvenkét Madarak, fák napi tábla felavatásán vett részt. Ezeket a táblákat a Környezetvédelmi Minisztérium, a Földművelési és Vidékfejlesztési Minisztérium, a vadászok, erdészek országos szervezeteinek összefogásával hozták létre – tájékoztatta a Magyar Vadászlapot a főtitkár. Tették ezt annak jelzéséül, hogy a különböző érdekeltségek miatt időnként napi konfliktusba keveredő erdőjárók között meginduljon egy párbeszéd a közös cél, a természet védelme érdekében.

– Felső szinteken lehetnek konfliktusok – mondta Ormos Balázs, – de ezek már nem konfliktusok, ha kimegyünk az

erdőre, ha baráti összejöveteleken, kis természetkedvelő közösségekben beszélünk róluk. Ez az üzenete a táblaavatásnak, a „Madarak és fák napja” rendezvénysorozatnak. Tavaly csak 4 táblát avattunk, ma a tízszeresét. Erdőgazdaságokban, részvénytársaságoknál, vadászházakban, természetvédelmi hivatalokban szerveztek rá programot. Azt hiszem ez a jövő, ez az alulról építkezés fontos dolog, jó célt szolgál.

A május-záró rendezvényen a Kisalföld Néptánc Együttes kitancolta a tisztáson a birtokosság által felállított májusfát, amelyet aztán vállalva döntöttek ki az egymást heccelő vadászok, erdészek, hivatalnokok és családtagok. Ekkorra már a meghitt ünnepséget felváltotta a vidámság, történetek jártak szájról szájra a borospoharak nyomában, és mennyei illatok szálltak a tisztáson körben felállított bográcsok felől.

– A biztató jelek egyike volt ez a rendezvény – összegezte Pintér Csaba. – A vadászok közössége ugyanis sajnos eléggé széttagolt a megyében. De azt látom, hogy maguk a vadászok érzik szükségét, hogy ezen változtassanak. Ahogy most is tapasztaltuk, meg lehet mozgatni őket egy-egy jó célt szolgáló rendezvényre. Szép számmal eljöttek. Ezt remélem a következő nagy eseménytől, a megyei vadásznaptól is, amelyet szeptember 1-jén Szarvabán rendezünk meg.

Az erdő védelme után a szakácsmesterségben is versenyre keltek a társaságok. A bogyoszlói, a rábapordányi és a szanyi Dózsa vadásztársaság kondérja mellett a házigazda bogyoszlói erdőbirtokosság képviselőjében Varga András és felesége Mónika fűszerezte saját szájíze szerint az étkeket. A lányérok mellett béke honolt.

(pió)

Természetfotó kiállítás Dunaújvárosban

Nagy sikerű kiállítást rendezett a Mezőföldi Természetfotó Klub a dunaújvárosi Munkásművelődési Központban, májusban „A mi világunk, 2001” címmel. A meghívón szereplő nyári lúd is jelzi, hogy a kiállító öt fotós többsége a színes madárvilágot helyezte előtérbe. Így Fabó Ferenc, aki egyben a klub vezetője, s vadászember lévén fordult a madarak bemutatásához. Lásd a szárnyát szárító nyári ludat, melynek „Vivace” a címe, olyan ritka pillanatot örökített meg, amikor egy kakukkot a földön, bogarászás közepette kapja lencsevégre, s így lett a frappáns címe a „Gyalogkakukk”. Itt van Klép Sándor „Egymás szemében” című macskabagoly portréja.

Dr. Somorácz György lúdjai sem maradhatnak ki a sorból, aki a legelismertebb klubtag, és páratlan ornitológiai, botanikai tudásával, fotói is nagy felkészültségről adnak számot. Klép Sándor vadász az éjszakai életet élő borzot örökítette meg, a másik képével egy kora reggeli „vértelen” vadászat hangulatát idézi, melynek így „Hajnali cserkelés” lett a címe. Várhídy Zsuzsa jelenleg egyetlen hölgy tagja a klubnak, aki természetjáróként, főleg a tájakhoz és gombákhoz vonzódik. A „Matuzsálem” és „Élművészet” képei a türkizkék tenger mellett az árnyoldalt is művészi tükrözi. Sárga gévagomba felvétele méltó a „Napkirály” jelzőhöz. E sorok írója is tagja a klubnak riportfotósként. Ehelyütt egy természeti jelenséget örökített meg, a vihar előtti közvetlen állapotot a „Pokol tornácáról” figyelve.

Végzőként néhány gondolatot hadd idézzek a vendégkönyvből, amivel természetesen a kiállítók is azonosulnak. Találószerű mondat: „amit nem lehet leírni, azt kell lefényképezni”, vagy „amit Ti műveltek, azt csak őrült megszállottsággal lehet csinálni” ez is fedi a valóságot. **Gáspár Attila**

VADÁSZAT A ZENÉBEN

Beküldendő: C. Franck szimf. költeménye, Gusztav Albert Lortzing operája, Franz Schubert műve, N. A. Hiller operája, J. S. Bach műve. A megfejtéseket július 20-áig a szerkesztőség címére kell beküldeni. A könyvnyereményeket postán küldjük el a nyerteseknek.

FOSZLÓTT C. FRANCK SZIMF. KÖL- TEMÉNYE	ALKU- TAMPONT- NŐ A TAR- TOZÁSA	TÖRÖK EREDETI FERFINÉV	MŰVESZI TESTKÉP BÉCSULNI- VALÓ	AMA TÁRGGYAL ANNYI MINT OXIGÉN	E PIL- LANATBAN ÁLLÓVIZ	MEG EGYSZER MÁZOLJA BŐSZÍTÉS	GUSZTAV ALBERT LORTZING OPERAJA	VÉRTANU KETTŐZVE KIKAP A BABA	MEGALAZ- KODOAN A KÉN VEGYJELE
SZEREPEY FORMAI SOMOGYI FOLYÓCSKA				UTCA, KÖBANYA BAZ M KÖZSÉG					FEHER- FEKETE ACHAT
FRANZ SCHUBERT MŰVE				HAJÓ- RÉSZ KÖPPEN- HAGAI		GÖRÖG PART DISZÍTÓ MINTA		TASZIT	
					METÉLŐ- HAGYMA KÖZÉPRE IVELÉS				
OGÓRÓG (OSZLOP) CSONT LATINUL		SZÉLESRE NYIT HEVESI KÖZSÉG			A MEFIS- TOFELE SZERZŐJE ÜRES SÁVI			MÁRIA, BECÉZVE OKTAT	
VISELKEDE- SI FORMA SZUK ESEMÉ		SZALMA- AGY TAJ- SZÓVAL SÍKSÁG				KART OKOZ ESŐN ALL			ROMAI 990 TONNA
				N. A. HILLER OPERAJA USA-DIN!					MARIE- JOSE FILM- SZTAR
			RANG- JELZŐ CSAVABAN VANI		IDEGEN FOSZTÓ- KÉPZŐ MÁSRESZI		CIN KICSINYI- TÓ KÉPZŐ		FÉLIG MONDI KEOVES KÖSZÖNÉS
MÉGYERI KABATJA ILYEN V. PÓKFÉLE				NEM EZ NÉMET AUTOJEL			GAZDA- SÁGI ÁG NITROGÉN		
		J. S. BACH MŰVE							

Júniusi számunk megfejtése: Hozzák együgyű rajzukat ismét a vadlibák. Ősz! – riad fel bennem ma is még a kisdíák.
Nyertesek: Szelle Ernő (Veszprém), Ifj. Barna Péter (Szentés), Ivánkosits Ferenc (Budapest)

MURAY RÓBERT

A PÁLYATÁRSÁK KÖSZÖNTŐJE

Muray Róbert tudományos hitelességgel bíró képeivel már nagyon fiatalon találkoztam, s ha személyesen egészen a közelmúltig nem is ismertük egymást, ma már úgy tűnik: a tizenvá-lahány évnyi korkülönbség dacára is egy vá-gányon jártunk – járunk. Életútunk alakulásának hasonlósága ellenére is úgy hozta a sors szeszélye, hogy első személyes találkozásunk, az ezt követő beszélgetéseink, s talán meg-kockáztathatom azt a kifejezést is: barátságunk nem túl régi keletű. Nevezetesen az Alta-mira Egyesületnek – a természetrajongó kép-ző- és iparművészek társaságának – 1994-es megalakulásához kötődik. Azéhoz a művész-csoportéhoz, amelynek Csergező Pál halála után Muray Róbert lett az elnöke, s mindmáig viseli ezt a megtisztelő címet, annak minden emberpróbáló kötelezettségével együtt.

Talán furcsának tűnhet egy ember jellem-zését ezzel kezdeni, de első benyomásként – ami mint tudjuk általában meghatározó szokott lenni – egyenesen lenyűgözött Muray Róbert attitűdjének egyik sajátossága, amit csak úgy tudok megfogalmazni, hogy hihetetlenül figyel-mes ember. Figyelmes a szó azon értelmében, hogy ebben a harsányan tegeződő, bazmege-ző, durva világban szinte már anakronisztiku-san sokat ad a jólneveltségre, a másik ember személyiségének, integritásának figyelembe-vételére, illetve, hogy szokatlanul intenzív fi-gyelemmel képes feléje fordulni. Később meg-értettem, hogy ez a képesség – amely mögött hihetetlen koncentráltóság rejlik – természetjáró megfigyelőé, a tudományos gyűjtőé, akinek fő célja az, hogy jelenlétével ne zavarja az őt kö-rülvevő világot, ám minden rezdülésének tanú-ja lehessen. Ez a közelítés mindenképpen kon-zervatív emberre vall, s talán éppen ez az a momentum, ami miatt vonzódni kezdtem hoz-zá. Ebben az egyenszabású világban ugyanis, ahol elhitették velünk, hogy minden holnapi

dolog jobb lesz a kidobandó tegnapinál, na-gyon tudom becsülni az értékek őrzőit, az árral szemben úszókat. Azokat, akik egy régi, el-nyűtt vadászkalapot a világért sem cserélné-nek fel újra, ám azzal olyan gracióz módon tudnak köszönni, hogy azt még XIV. Lajos ud-varában is elfogadhatónak találnák.

Fenti rokonszenvem persze összefügg az-zal, hogy amióta érteni kezdtem: miről szól a képzőművészet, magamat is reménytelenül korszerűtlen, konzervatív szemléletű festőnek tartom.

A madarász iskolája az élményekkel való szembesüléssel kezdődik, s talán ezért is tűn-het oly furcsának mások szemében. Pedig ép-pen annak a festőnek a szemléletével is azo-nos, aki nem csak ilyen-olyan „trendek” kiszol-

gálójaként szeretne a művészeti „shopping centerek” bohócaként ágálni és szolgálni, ha-nem azé az emberé, aki tudja: a teremtő em-ber nem tehet mást, mint a Nagy Mester titkait kilesve jól-rosszul utánozni őt. A Teremtés még megmaradt termőföldjét művelni. Esetleg újra-álmodni, újratemeteni egyes részeit. Bár ez már a blaszfémiával határos. Mert a festő tevé-kenysége pengeélen mozog az isteni áhítat és a Teremtőt utánozó ördög között. Ahogyan a mítikus anyagformálók: Ptah, Héphaisztosz, vagy Ilmarinen is félig isteni, félig ördögi hata-lommal bírtak. Hogy miként és miért kerül bele az ember ebbe a veszélyes körbe, az persze örök rejtély.

Muray Róbert indíttatásának másik ága édesapja volt – Muray Gyula, az amatőr festő –, aki saját ambícióival nyilván erős hatást gya-korolt fiára.

Végül itt van a kor, amiben Muray Róbert fel-nevelkedett, s amelynek túlélői közül senki nem tarthat halálával annak.

Aztán persze már a sikerekről kell beszélni. Muray Róbert a Magyar Madártani Egyesület egyik alapítója (nem melleleg: az egyesület ma is látható emblémáját ugyancsak ő terve-zte), 1968-tól már hivatalosan van engedélye arra, hogy puskát vegyen a kezébe. Az 1971-es Vadászati Világkiállítás egyik látványterve-zője. 1990-ben rehabilitálják (ekkor már 59 éves!) és címzetes egyetemi docens címet, majd 1994-ben a Magyar Köztársasági Érdem-érem Lovagkeresztjét kapja. Egyszóval: afféle magyar művészsorssal van dolgunk, amit mindenki úgy visel el, ahogy tud. Ehhez ké-pest Muray Róbert ezt írja visszaemlékezésé-ben: „Mondhatom, boldog ember vagyok. Az a tudat, hogy munkámmal, képeimmel mások-ban is tartós, jó érzést keltek, meglegéddéssel tölt el.”

Szemadám György

HETVEN GYERTYA

Azt hiszem, hogy szereti a Jólsten a képzőművészeket, hiszen az áldott tehetség mellé, még egy „világútlevelet” is nyom a kezükbe. Amivel azután az egész földön megértik azt a speciális képi nyelvet, amit a képzőművész sajátmagának kreál, és ami ha jó, akkor annak gondolatát a világon mindenütt le tudják olvasni. És akkor jön létre a csoda és válik világpolgárrá a képzőművész.

Amiért ezt megírtam, az az, hogy meggyőződéssel hiszem és vallom, hogy Muray Róbert ezek közé a művészek közé tartozik, aki Európa-rangú festőművészünk.

Megszállottan hisz a természet megindító szépségében és vallja, hogy annál szebbet, mint amit a természet alkotott, emberi elme sem hozhat létre. És ebben a természetben övé a föld, a víz és a levegő élővilága is. Képeit az imént felsorolt elemek alkotják, feli-déznek egy szép táji hangulatot, és megmutatnak jeleneteket az élő természet törté-

néseiből. Szakértője ennek a világnak, hiszen felkészültsége akár tudományos munkásságra is ösztökélhetné, de ő a festészetre, a rajzolásra lett predesztinálva.

Tanár a szó legnemesebb értelmében, hiszen azok a művészek, akik ma az állatábrázolással foglalkoznak, szinte kivétel nélkül megkeresték, megkerestük, megkeressük őt és kikérjük véleményét és tanácsait.

És „Robi”, mert hisz vagy Robi vagy, Robi Bácsi ő, a legnagyobb örömmel segít a hozzáfordulónak. Éles szeme föl hívja a hibákra a figyelmet és a tanácskérőt a továbbiakban félt szemmel követi az életútján.

Az már igazán csak tejszínhab a tortán, hogy egyazon Képzőművészeti Főiskolára jártunk (bár néhány év differenciával) és Kádár György mester személyében a tanárunk is ugyanaz volt. És nagyon jó érzés, ha az országot járva felismerem egy-egy Muray képet. Vagy az ország sok múzeumban látható a keze nyoma. Nagyon sok

madaras könyv illusztrátora és sorolni is nehéz a 70 év alkotómunkásságának a termését. És jó érzés, hogy elnöke és vezetője annak az Altamira Egyesületnek, amit több képzőművésszel együtt ő alapított és hogy egyesületi munkájával sokat tesz a magyar képzőművészet speciális területéért, a természet, a növényvilág, és az állatvilág ábrázolásáért, a természetelvű festészetért.

Robikám, 70 évesen úgy illene, hogy valami szépen csillogó kitüntetéssel ünnepeljük a mestert. De sajnos adni azt nem tudok, legyen az a kulturális terület tótumfaktumainak a szégyene. De a képeidet néző, csillogó szemek örömeztetést egy szempárral tudom gazdagítani. Robikám! élj az emberi kor legvégső határáig, erőben, egészségben és alkotásaidal a jövőben is szerezz sok örömet nekünk.

Az Isten éltesse!

Szunyoghy András

ÚTON, ÚTFÉLEEN

Kétségtelen tény, hogy a vadgazdálkodásunk – egyebek mellett – egyik legsúlyosabb kérdése a vad-gépjármű ütközésekkel kapcsolatos. A törvényünk életbelépését követő sokat emlegetett „két veszélyes üzem találkozása” okfejtésén alapuló helyzet (vagyis a vadászatra jogosult csak abban az esetben felelős a kárért, ha felróható magatartásával a balesethez hozzájárult) számunkra igen jól hangzik, azonban számos esetben ennek ellentmondó bírói ítéletek születtek. Egyelőre várat magára a jogtudorok jogegységi döntése, amely a kérdést egyértelművé tenné. Tekintettel arra, hogy szinte napi gondról van szó, a megoldás nem tűr halasztást. Az elmúlt időszak tapasztalatai alapján ma már egyértelmű, hogy egyetlen nyereségérdekelte biztosítót sem érdekli az egész. Nem a káresemények száma nőtt meg jelentősen, hanem az ütközésben résztvevő másik fél, a károsult által követelt kárérték nőtt meg az elmúlt időszakban. Ennek oka a gépkocsik értékének sokszorozódása mellett például olyan járulékos költségek is, mint az ütközéskor kinyíló légzsákok visszaszerelési költsége, amely még viszonylag jelentéktelen töréskár esetén is sokszázezer forintos lehet.

Akad azonban már működő modell, amely után több megyei szövetség is élénken érdeklődik. Az egyik legkisebb területű, de a kárérték tekintetében, fajlagosan talán a legnagyobb Komárom-Esztergom megyei szövetség szolgáltatásai közé tartozik, hogy megalapította és működteti a Komárom-Esztergom megyei Vadgazdálkodók Biztosítási Egyesületét. Egy – a

reklám miatt meg nem nevezhető – biztosító társasággal szerződve, úgynevezett non-profit, azaz nem nyereségérdekelte konstrukciót dolgoztak ki, amely évek óta eredményesen működik. Természetesen igen sok minden kellett ehhez, de talán a legfontosabb, hogy a káresemény bekövetkezése után a helyszínen, azonnal, pontosan (később meg nem változtatható módon) dokumentálják az eseményt. Megszervezték, hogy az egyesület minden érdekelt tag-szervezetéből három, a kérdésben kellő jártassággal rendelkező megbízott, mobil telefonon a helyszínre hívja rögzíti a tényállást, együttműködve a rendőrséggel. Ezt a munkát térítésmentesen, társadalmi munkában végzik az egyesületük érdekében. Díjazást csak az eljárás későbbi szakaszában a hivatásos kárszakértő vesz fel. Rendkívül fontosnak tartják a pontos, korrekt helyszíni jegyzőkönyv felvételt, amely mindenre kiterjed. A helyszínen a károsultnak felajánlják az egyesület szerződött szállítóját, javító szervizét, éppen a póruljárt károsultak szorult helyzetét kihasználó közismert „hiénák” elhárítására. Ettől kezdve a vadászatra jogosultnak semmiféle dolga nincsen, továbbiakban az ügyintézés az egyesület végzi. A legtöbb baleset az éjszakai órákban történik, amikor enélkül szinte lehetetlen gyors, hatékony segítséget nyújtani. Miután mind a szállítást, mind a javítást illetően szabad a piac, óriásiak a különbségek, már ezen a területen is jó szervezéssel igen jelentős összegek takaríthatók meg. A korrekt és egységes adatrögzítés a későbbi vitákat előzi meg, hiszen a megegye-

zés hiányában indított esetleges bírósági eljárás jócskán a baleset bekövetkezése után kezdődik. Ha pontatlan volt az adatrögzítés, ez már később nem orvosolható. Korántsem elmentmondás, hogy a non-profit jelleg is jelentős összegeket, anyagi áldozatokat kíván a vadgazdától, hiszen a tagok által biztosított úgynevezett szavatolható tőkét a biztosítási törvény írja elő. Számításának alapja a káresemények éves átlagértékének a maximuma. Ezt el kell érnie, mert ha a tagdíj túl alacsony, a tagság önmaga magát csapja be. Ha van éves pénzmaradvány az egyesület vagy a későbbi időkre, tartalékok képez, vagy visszaosztásra kerül, amit a viszont biztosítótól visszakapott pénzforrásból, illetve az egyesület maradványából képeznek. A kérdésben egyesületi döntést kell hozni. **Dr. Jakabházy Miklós**, az egyesület elnöke a tapasztalatokat részletesen ismertette az OMVV közgyűlésén, amely alapján sorra érdeklődnek a megyék. Nem kell különösebb jóstehetség ahhoz, hogy bármilyen irányban mozdul el majdan hivatalosan a kérdés, aligha akad más út, mint Münchhausen báró módjára saját magunkat kell a hajunknál fogva kihúzni a bajból. Más ezt helyettünk nem teszi meg. Bizonyára sokaknak új az egész non-profit elvű rendszer, amely viszontbiztosításon alapul, és módfelett működőképes. Alternatívát ad, mert létezik már egy modell, vannak széles körű tapasztalatok, hozzáértő szakemberek... csak éppen csinálni kell.

– homonnay –

Dr. Kóllós Gábor írása (májusi szám 25. oldal), ahogy van, önmagában egy remekmű, nem szorul kiegészítésre, mégis hozzászólok.

Csupán a Békés megyére szorítkozó, három évtizedes szerény tapasztalataim, megfigyelésem alapján, néhány adatot ismertetnék.

Ha mind ez a tendencia folytatódik, egy-két év múlva akár „nekrológ” is lehetne. Ez az utóbbi attól is függ, hogy folytatódik-e az ország keleti-délkeleti részén is a Dunántúlon megkezdett rókaimmunizáció. Nem feltétlen előny számunkra, ha az EU összes kívánságait engedelmesen, vazallus módjára, hajbókolva teljesítjük.

Ha erre is kiadják a szentenciát, az alföldi apróvadnak irmagja sem marad. Ha ez bekövetkezik, legalább azt szeretném tudni, hogy kinek az aláírásával és pecsétjével látták el, személy szerint kihez köthető – kinek „köszönhető” –. De lehet, hogy ez is titkosítva lesz vagy el fog kallódni a papíros, mint az a határozat, amellyel a Balatonba telepítették először az angolnákat (az is nagy melléfogás volt!). Az elrendelő nevét ma is homály fedli!

Tudom, egy ember elvesztése óriási veszteség, de vesztségben 30 év alatt a statisztika szerint mindössze 3 fő halt meg, de csak egynél volt bizonyított 100 százalékosan.

Együküknek sem kellett volna meghalnia, ha nem bagatellizálják el és időben orvoshoz fordulnak.

Munkakörömnél fogva, Békés megye összes települését bejáróm 11 hónap alatt. Ez szó szerint értendő: Bucsá, Füzesgyarmat, Geszt, Mezőgyán, Körös-nagyharsány, Gádoros, Nagyszénás, Mezőhegyes, Baitonya, Lőkősháza, Kétegyháza, Kőtegyán, Méhkerék, Békésszentandrás. Ezzel a felsorolással csak azt szeretném érzékeltetni, hogy északról-délig, keletről-nyugatig a kisebb településeket nem is említem, mindenütt néhány napot eltöltök. A változás sokkoló, megdöbbentő hatású a vadász számára. Hogy egy példát is említsék: Békéstarhos és Vésztő között 25 évvel ezelőtt a bélmegyeri vadászhoz leágazása környékén nem lehetett 100-zal száguldozni, mivel 15-20 méterenként az út két széléről valamely irányba fácánok röpöködtek. Élmény volt látni. Ma nyugodtan megetheti bárki, hogy végigrohan, legfeljebb egy árva kapirgáló fácánkakas szalad a kőkényesbe a 12-14 kilométer alatt. Ami a régi, az a két

REKVIEM

oldalon meglévő vén, öreg, csodálatos fasor, amely néma tanúja a leirtaknak.

Visszatérve a veszeltségre, dr. Kerékes Balint úr írásából idézek, melyben az immunizálást követően a megszorított rókaokról ír. „A róka fő tápláléka továbbra is a pocok és egyéb kis rágcsálók maradnak, az apróvadjainkat nem kell jobban féltenuk” – hogy ez mekkora fatális tévedés! Bizonyítékképpen hadd ismertessek egy EU felmérést.

Németországban végzett vizsgálatok összevetették a veszeltség terjedését, és a nyúlteríték alakulását. A vizsgálatok szerint egy kifejlett róka tápanyagigénye naponta 850 gramm, évente 310 kiló a következő megosztásban:

- 124 kg hús (nyúl és fácán) attól függ, melyik a vidéken a domináns vad, abból fogyaszt többet.
- 118 kg egér (5900 db, átlag 20 gr.),
- 43 kg növényi táplálék,
- 25 kg rovar (10.000 db, átlag 2,5 kg).

Megállapították, hogy a veszeltség terjedésével (a rókaállomány pusztulásával) együtt jár a nyúlállomány emelkedése. Ahol a róka száma 30-50% százalékkal csökkent, ott a nyúlállomány 70-150 százalékkal nőtt. A róka több mint 50 százalékos csökkenése esetén a nyúlállomány növekedése elérte a 150-300 százalékot.

A német felmérést megerősítheti egy magyar is.

Az országos vadgazdálkodási statisztikai összesítőből: 1996-ban, az országban a vadásztársaságok 28.330 db rókát ejtettek el. Tétélezsük fel, hogy ezek mindegyike legalább egy évet élt és hetente mindössze egy fácánt zsákmányolt. Akkor egy évben 1.473.160 fácán esett áldozatul a rókák étvágyának. Óriási szám!

A vadásztársaságok 1986-ban 1.398.011 mestersegesen nevelt fácánt helyeztek ki a vadászterületekre és mindössze 679.306-ot vadásztak vissza. E szerint 75.149-cel többet ettek meg a rókák, mint amennyit vadászati célra kihelyeztek. Könnyű rájönni, hogy ezt a többletet a törzsállomány rovására fogyasztották el. De ekkor még nem beszéltem a szárnyas ragadozókról, az orvvadászokról, stb. Az élőhe-

lyek lerombolása a rendszerváltás óta is megérne egy fejezetet!

Úgy szeretném megérteni a következőt! Immunizáljuk a rókákat, hihetetlen módon elszaporítjuk, majd 75 db töltényt fizetünk a hivatásos vadásznak, ha terítékre hoz egy rókát. Ezt az I.P. osztályon (Ideg Pszichiátria) tudathasadásos állapotnak diagnosztizálnák!

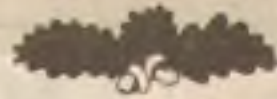
Legnagyobb vágyam az, ha mindarra, mit ehelyütt leirtam, egy évtized múlva úgy emlékeznénk, hogy rossz jóslásnak bizonyult és mindebből semmi nem valósult meg és ez csak a pesszimista meglátésemből eredően egy „Bránya-féle kesergő” volt. Így legyen! Ellenkező esetben, hazánkban a mezei nyúl, a fácánal együtt előbb-utóbb vörös-könyves lesz. A mezei nyúl szaporulata tájegységektől függően nagyon rapszódikusan változott, míg pl. Gyula környékén aggasztó, Mezőhegyes környékén jónak mondható. A hivatalos felmérések szerint jelenleg Békés megyében a fácán törzsállomány hivatalosan 60.000, de szerintem jó, ha 30-40.000 közötti. Az elfiatalodott őzállomány sem lehet már sokáig anyagi kapaszkodó az apróvadász társaságok számára.

A kamarától kapott „hírlévlé” további kombinációra ad lehetőséget, az immunizálással kapcsolatban. A rókaállomány szinten tartásához – a további növekedés megállításához – a jelenlegi teríték mintegy háromszorosát kellene produkálni! Játsszunk egy kicsit a számokkal, ha már az idegekkel szabad.

A teríték számát, 28.330, szorozzuk meg hárommal, az 84.990. Ezt szorozzuk meg az elejtett rókaért kapott 75 db tölténnyel. Ez 6 millió 374 ezer 250 db, a kapott összeget szorozzuk meg egy db töltény árával, amely 45 forint, ez = 286 millió 841 ezer 250 forint. Ezen az összegben 843 ezer 650 napos fácáncsibét vásárolhatnánk. Viszont a kulcsmondat mindenre megadja a választ. „Az EU ezt várja el a csatlakozni kívánóktól is.” Ezért a veszeltségmentesítés a **vadgazdálkodás érdekein túlmutató politikai kérdés is**. Tehát az EU-ban ugyan veszeltség nincs, de vad sincs. A konklúzió egy magyar közmondást juttat eszembe: „Megdöglött az én tehenem, dögöljön meg a szomszédé is!”

Isten óvja a magyar vadat!

Bránya János
Gyula

Ha sérül a krotália

Több helyről is érkezett panasz az új, műanyag lött vad jelölő krotália sérülékenységről. Az illetékesektől kapott tájékoztató szerint a sérült, hibás krotáliákat a vásárlás helyén díjmentesen kicserélik. Miután azonban a vadjelölő szigorú számadású bizonylatként kezelendő, a sérülés tényéről a későbbi gondok megelőzése érdekében ajánlatos jegyzőkönyvet felvenni, azt két tanúval hitelesíteni. A szállítás során így elkerülhető az esetleges kellemetlenségek.

Vadászpünkösöd a Szelidi tónál

Hagyományteremtő céllal nagyszerű vadásztalálkozót rendezett a dunapataji Szelidi Vadásztársaság, június 3-án. A megnyitó alatt még jócskán szemerkélt az aranyat érő égi áldás, de ez cseppet sem szegte kedvét sem a megyéből érkezetteknek, sem az ország más távoli vidékeiről családostól ide autózóknak. A baranyai kürtös csapat vendégszeroplése után színes kulturális program szórakoztatta a nagyérdeműt, de a gyerekek is jól szórakoztak, mert a rendezőség róluk sem feledkezett meg. A vadászkutya-bemutató során az egyes fajták specialitásaival is megismerkedhettek a vadászok és családtagjaik. A koronglövészeton összemérhették tudásukat a puskaforgatók, és nagy sikert aratott a **Gerebics Roland** által bemutatott „tűzijáték”, amely már azt a löttudási szintet hozta „emberközbe”, amelyet a többszörös bajnoktól a közönség várt.

A lövész versenyen 44 vadász vett részt, akik közül végül a három legjobb: **Zöldág János** és **Fésüs Sándor** a tiszakécskei Tisza Vt. tagjai és **Ifj. Kenyeres Ervin**, a Sükösd-Érsekcsanád Vt. tagja.

Az inycsiklandó illatfelhő a főzőverseny helyszínének közelébe vonzotta a látogatókat, ahol igazi vadász látvány-konyhákban folyt a sürgölődés. Szakítva a hagyományokkal, ehelyütt valóban sajátos étkekkel indultak a versenyzők, mind a 24-en, akik saját készítményeikben valamit újat kívántak ehelyütt bemutatni. Külön ki is emelte mindezeket **Haumann Péter** Kossuth díjas színművész, a zsűri elnöke és Gerebics Roland a zsűri tagja, amikor ismertette a bírálóbizottság valóban rendkívül nehéz döntését. Első díjat kapott a vajdaságból érkezett **Dunamobil Kft.** csapata, akik egy őzbakot egészben, nyárson sütötték meg, amelyhez a végén gombát és zsemlegombócot körítettek. Második helyezést a tiszakécskei **Tisza Vt.** lett a sajátos zöldséges-

gombás őzragujával. Harmadik helyezést kapott az úgynevezett **Nagykutyák** csapata (mindannyian felkes labrador retrieverek) őzraguból készült kapros túrósgombóc „Füles-leves” fantázia-nevű ételkölteménye. Természetesen semmiben sem maradtak le a más nagyvadfajokból – szarvasból, vaddisznóból, muflonból remeklők étkei sem, de bármilyen nehéz volt végül is, rangsorolni kellett. Az viszont külön gasztronómiai öröm volt minden idelátogató érdeklődő számára, hogy ehelyütt nemcsak a hagyományos pörkölt-variációkkal versengtek, hanem megjelentek olyan ételek is, amelyek nagyobb fantáziát engednek a készítőik egyéniségének. A házigazda társaság lelkes gárdája, a rendezőség, az idén még két vadász gyerektábort is rendez, és a sikereiken fölbuzdulva már tervezik a jövő évi találkozót is.

– H –

Súlyos baleset

A Baranya megyei Bikal község egyik házának a fészerében rejtgették azt az engedély nélkül tartott kis kaliberű puskát, melynek véletlen elsülése súlyos balesetet okozott.

Június 10-ikén F. V. bikali bérkilövő bizonyára megfedkezett arról, hogy utoljára csőre töltve rejtette el az engedély nélkül tartott fegyverét. Aztán, amikor csővénel fogva újra előhúzta a rag alól a zsákba tekert kiscsigolyát, az a rángatás hatására elsült és súlyosan megsebesítette gazdáját. A lövedék az 5. csigolyánál hatolt be és azonnal bénulást okozott. Az ügyben folyik a vizsgálat.

Európa nap Bonyhádon

A Bonyhádi Városi Könyvtár adott otthont a tavaszi könyvhét rendezvény sorozatának és a bonyhádi Európa napoknak július 2-án.

A rendezvénynek vadászati vonatkozása is volt, hiszen sorrendben negyedik könyvét dedikálta neves vadászírónk, **Videcz Ferenc**.

Egy képzeletbeli tábortűz körül ültek azon vadászok, tanítványok, s hozzátartozóik, akik kíváncsiak voltak az író legújabb könyvére. A könyvtárba a falakon, a szabad területen **Szarvas Pongrác**, a könyv illusztrátorának képei és a Baranya megyei alkotó vadászok művei voltak láthatók.

A „Tanítványok” című könyv sikere már abban is megmutatkozott, hogy hosszú sorban álltak a dedikálásra várók.

Csak gratulálhatunk a rendezvénynek, magának a szerzőnek és kíváncsian várjuk a következő kötetét.

Bischof Ferenc

Véreb fővizsga

A Magyar Vérebegylet és a Gemenc Rt. jubileumi fővizsgát rendez a Gemenc Rt. karapancsai vadászterületén augusztus 24-étől 26-áig. A rendezvénynek az ad külön jelentőséget, hogy éppen száz éve alakult meg az Osztrák-Magyar Véreb Szövetség. A két egykori alapító 3-3 vérebvezetője számára teremtettek ezzel igen rangos vetélkedőt. A résztvevők, érdeklődők **Péternári Gábor** vadgazdálkodási osztályvezetőnél jelentkezhetnek. Levelezési cím: 6500 Baja, Szent Imre tér 2., 06-79/324-181-es faxon, vagy telefonon a 06-79/323-341-es számon.

Két igazi őzbak különlegességről kaptunk fényképet.

A parókás őzbakot külföldi vadász ejtette el a Tiszavasvári Vadásztársaság területén. A rendellenesség oka heresérülés volt. A másik nemkülönbön érdekes fejdísz viselője az Újfehértói Vadásztársaság területén került a terítékre. Az agancs tömege: 620 gramm, formája egészen rendkívüli.

Naplózás

Régi vita dőlt el a hivatásos vadászok szolgálati naplójának ellenőrzési jogosultságáról. A vadászatra jogosultak a közelmúltban arról kaptak értesítést, hogy a továbbiakban ellenőrzést a munkáltató, illetve megbízottja is végezhet a vadászati felügyeleten és a rendőrhatalóságon kívül.

Kereskedői morál

Bízást példamutatónak nevezhető a nemrég megjelent könyvecské, amelyet a **Vadgazdasági Termékek és Szolgáltatások Terméktanácsa** adott ki „**Etikai Kódex**” címmel. Senki számára bizonyára nem kell különösebben bizonygatni, mennyire időszerű és szükséges volt egyfajta erkölcsi

kapaszkodó, iránytű, meglehetősen sajátosan és öncélúan értelmezett világunkban. A bérvadászattal foglalkozók számára rendkívül sok, hasznos, megszívlelendő jótanácsot tartalmaz a hézagpótló olvasmány. Ha ezt a „másik oldal”, üzleti partnereink megtették, mi sem tétovázhatunk sokáig. Annál inkább így van ez, hiszen kidolgozott kódex tervezetét a Vadászati Kulturális Egyesület már évekket ezelőtt lapunk hasábjain közzétette (1998. január). Erre ugyan hivatalos választ a mai napig nem kaptunk, ezért újfent ajánljuk – nagy tisztelettel – az arra illetékesek szíves figyelmébe.

Heves megyei hírek

A Heves megyei Vadászkamara tavaly 2576 vadászjegyet adott ki a megye vadászáinak, amely árnyaliban megfelel a korábbi éveknek – hangzott el a kamara június 6-ai területi küldöttgyűlésén. Mintegy háromszázan nem tettek eleget határidőre a vadászjegyük érvényesítésének, őket felszólították a mulasztás pótlására. Érvényes vadászjegy nélkül ugyanis senki sem vadászhat, sőt a fegyvertartási rendelet előírásai szerint vadászfegyvert sem tarthat.

Az elmúlt évben 116-an tettek sikeres vadászvizsgát. A kamara, a szakhatóságok, a rendőrség, valamint az egyes szervezetek közötti kapcsolat jó, az érdekképviselő, az együttműködés eredményes.

A földművelési tárca jogi főosztálya tavaly törvényességi vizsgálatot végzett a megyei Vadászkamaránál. A felügyeleti ellenőrzés súlyos jogsértést, vagy törvénysértő működést nem, csupán apróbb hiányosságokat állapított meg. Időközben a kifogásolt Szervezeti és Működési Szabályzatot is sikerült elfogadtatni.

Az etikai bizottság két ügyben járt el, az egyiknél nem volt bizonyítható a vadászati szabálysértés, csak figyelmeztették az érintett sportvadászt, a másik esetben viszont elmarasztaló határozat született.

Tavaly hét vadászjegyet vontak be orv-, illetve tilalmi időn kívüli vadászat, s egyéb szabálysértések miatt.

A vadászkamara vezetőségének négyéves megbízatása novemberben lejár, az előkészületek után – az őszi tisztújítás során –, október 15-e és november 15-e között kell megválasztani az új megyei tisztségviselőket.

Ebben az évben a Heves megyei vadásznapi várhatóan a Pintér-tanyán rendezik, három vadásztársaság szervezésében.

Ezúttal is lesz saját újság, a tavaly háromszor jelentkező Heves Megyei Vadász és a korábbi Vadászévkönyv helyett most a Heves megyei Vadászati Almanach készül.

Prezenszky János

IFJÚSÁGI PÁLYÁZAT A TERMÉSZET ÉS ÉN VI.

A Vadász Könyvklub Egyesület és a Millenniumi Vadászati Bizottság kiírja „A természet és én VI.” című pályázatot.

PÁLYÁZATI FELTÉTELEK:

A jelentkezők saját, a természethez kapcsolódó élményüket megörökítő prózai írással, verssel, rajzzal, festménnyel, fotóval pályázhatnak.

A téma jellege, vadászat, horgászat, vadmegfigyelés, természetjárás, természetvédelem lehet. Külön a millenniummal kapcsolatos, híres természetbúvárokról, vadászírókról, történelmi személyiségekről, emlékhelyekről szóló írásokat is várunk.

A pályázaton minden magyar anyanyelvű diák-, állampolgárságától függetlenül – a korosztályának megfelelő kategóriában vehet részt.

Kategóriák: I. 10–14 év, II. 15–18 év, III. 19–25 év.

A pályamű terjedelme és műfaja: próza, illetve a millenniummal kapcsolatos tanulmány készítéséről maximum öt gépelt kéziratoldal (egy sorban 60 leütés, egy oldalon 25 gépelt sor), 2 db vers, vagy 2 db legalább A/4-es méretű rajz, festmény, fotó. A pályázat jelíges. A pályamű elején kell feltüntetni a jelíget és a kategóriát. A kézirat mellett lezárt jelíges borítékban küldendő be a szerző adatai: név, lakcím, születési év, iskolája neve, és címe.

A pályaművek beküldési határideje: 2001. november 25.

**Cím: Vadász Könyvklub Egyesület
1034 Budapest, Tímár u. 26.**

KUKORICA-ESŐ

Aki számol és gondolkodik ... már tudja, hogy időt, pénzt és fáradságot takarít meg, ha rendszerbe állítja a digitálisan vezérelt vadetető berendezést.

A 120 és 220 literes nagyságú, kézi csörlővel vagy gépkocsival cca. 5-10 méteres magasba emelt tartályból naponta 1-15 kg kukorica szórható ki 8-10 méteres körzetben, azonos időpontban. A szórásidő 24 órán belül 1-8 óránként tetszés szerint állítható.

A berendezés megvásárlását különösen azoknak a vadászatra jogosultaknak ajánljuk, ahol a szórók – esős/havas időben – nehezen megközelíthetők és a vadállomány megtartása, helyhez kötése érdekében naponta kívánna etetni. (A 120 literes automata etető egy feltöltéssel, napi 4 kg kiszórás mellett 20 napig felügyelet nélkül ellátja az állomány etetését.)

A berendezés „elidegenítését” ugyancsak megnehezíti, hogy elérhetetlenül magasban van és csak csörlővel vagy csigával kiegészített drótkötéllel engedhető le a földre.

A 120 literes automata etető ára (akkumulátorral-, töltővel együtt) 56 ezer forint + ÁFA, a 220 literes tartállyal készülő berendezés 62 ezer forint + ÁFA.

Megrendelhető:
Soltész Károly épületgépész
és villanyszerelő mesternél
2000 Szentendre,
Irányi Dániel u. 25.
Telefon és fax: 06-26/313-789
Mobil: 06-20/951-3427

ILYEN MÉG NEM VOLT!

NYUGAT AFRIKA GUINEA ÚJ VADÁSZATI LEHETŐSÉG

EZ MÉG AZ ŐSI AFRIKA, ITT MINDEN KÜLÖNLEGES. 2 FÉLE BIVALY, ANTILOPOK, 3 FÉLE DISZNÓ, LEOPÁRD, OROSLÁN ÉS SOK EGYÉB KÜLÖNLEGESSÉG.

NATUR SAFARI S.A.R.L.

Tel.: 06-30/942-8101

JELENTKEZÉS KORLÁTOZOTT SZÁMBAN!

BÁBOLNA RT.

FELVÉTELT HIRDET AZ ALÁBBI MUNKAKÖRÖK BETÖLTÉSÉRE

VADÁSZATI VEZETŐ:

Feltételek: erdőmérnöki vagy vadgazdamérnöki végzettség, középfokú német nyelvvizsga, vadgazdálkodási gyakorlat.

VADÁSZATSZERVEZŐ:

Feltételek: Középfokú német nyelvvizsga. Vadgazdamérnöki, nemzetközi utazásszervezői végzettség, vadászatszervezői gyakorlat előnyt jelent.

ÉRDEKLŐDNI: 06-34/569-319, 06-20/943-7560

HungaroLADA VERDA KKT. MÁRKAKERESKEDÉS, MÁRKASZERVIZ

ÚJ NIVÁK

650 000 Ft

befizetésével
megvásárolhatók!

VERDA Kkt. LADA Márkakereskedés

Kalocsa-Dunapataj között az 51-es főút mellett Kisfoktó 1/A.
Telefon: 06-30/958-3326 vagy 06-78/463-862

A Terra Print Kiadó új könyvei

A szabad természet fia. Szemelvények gróf Lázár Kálmán írásaiból (Szerk.: Dr. Krízsán László)	1200 Ft
Bükkaljai ösvényeken (Fridél Lajos)	1900 Ft
Lévától Nagymarosig. Kittenberger Kálmán élete és munkássága (Szerk.: Motesiky Árpád)	1200 Ft
Vadászszemmel öt földrészben (Mess Béla)	1200 Ft
Magaslesek holdfényben (Ferenczy Ferenc)	1300 Ft
Skandináv vadászhumor (Szerk.: Kovács László)	600 Ft
Magyar vadászversek a XIX–XX. századból (Szerk.: Dr. Nagy Domokos Imre)	1200 Ft
A természet és én 5. (Szerk.: Gyenes István)	1300 Ft
Emlékezés Stróbl Alajosra (Motesiky Árpád)	600 Ft

Vásárlás és megrendelés:
1134 Budapest, Tüzér u. 43. Tel./fax: 350-6455

DIANA

VADÁSZ-FELNŐTTKÉPZŐ ISKOLA

FOLYAMATOSAN SZERVEZI FELNŐTTEKNEK A

- vadász-vadtenyésztő szakmunkás (2 év, 20x1 hét bentlakással)
- vadász-vadtenyésztő szakmunkás + érettségire való felkészítéssel (3 év, 30x1 hét bentlakással)
- vadász-vadtenyésztő technikus (1 év, 10x1 hét bentlakással)
- vadász-vadtenyésztő mester (1 év, 10x1 hét bentlakással)
- vadászpuskaműves (1 év, 12x1 hét bentlakással)
- környezet- és természetvédelmi szakmunkás (2 év, 20x1 hét bentlakással)

TANFOLYAMOKAT, AMELYEK MUNKAVISZONY MELLETT IS VÉGEZHETŐK.

A TANDÍJ EGY RÉSZÉT A MUNKAÜGYI KÖZPONTOK TÁMOGATJÁK.

6640 Csongrád, Jókai u. 14.

Tel./fax: 06-63/483-790 és 06-30/857-4245

AVENZOR

ERDŐVÉDELMI ÉS KERESKEDELMI KFT.

AZ **AVENARIUS** VADRIASZTÓ SZEREK ÉS **MICRON** PERMETEZÉSTECHNIKA KIZÁRÓLAGOS MAGYARORSZÁGI FORGALMAZÓJA

- ERDEI GRANULÁTUM
- CERVACOL EXTRA
- HÁNTÁS STOP
- AVISTOP AGRO
- DENDROCOL 17 SK
- VADÓC
- HERBIFLEX-4
- HERBI-4
- ULVA+
- ELECTRAFAN 12.
- CDA-PORLASZTÓK
- KISÜZEMI TECHNOLÓGIÁK

ERDŐVÉDELMI SZAKTANÁCSADÁS

5540 SZARVAS, VAJDA PÉTER U. 25.

Telefon: 06-30/937-9721. Tel./fax: 06-66/313-301

E-mail: pesti@szarvas.hu

Ügyvezető: Pesti András Balázs

Klein

Import-Export Kereskedelmi Kft.

HULLAJTOTT AGANCS FÖLVÁSÁRLÁSA
A LEGMAGASABB NAPI ÁRON!

AZ ÖN PARTNERE A *Klein* IMPORT-EXPORT
KERESKEDELMI KFT.

XIX., MÉTA U. 31. MÉTA-CENTRUM

TELEFON: 00-36-1/282-6456

AUTÓTELEFON: 00-36-30/9484-316

NÁLUNK A LÖTT VADÉRT MINDIG A LEGJOBB ÁRAT KAPJA!

VADÁSZAT A DÉL-AFRIKAI KÖZTÁRSASÁGBAN

8 NAPOS VADÁSZ-SZAFARI, 6 VADÁSZNAPPAL 4 VAD LELÖVÉSE:

■ ORYX ■ BLESBOK ■ SPRINGBOK ■ IMPALA

TELJES ELLÁTÁSSAL, TEREJÁRÓ HASZNÁLATTAL, TRÓFEÁK
TISZTÍTÁSÁVAL, MAGYAR KÍSÉRŐVEL **4000 DM**

10 NAPOS VADÁSZ-SZAFARI KILÖVÉSI ÁRLISTÁBÓL **2500 DM**
NEM VADÁSZÓ KÍSÉRŐ RÉSZÉRE **1200 DM**

KÉRJEN RÉSZLETES TÁJÉKOZTATÁST MAGYARORSZÁGON:

www.extra.hu/blenheimsafari Tel.: 06-20/961-1503

Fax: 06-47/378-132 Dél-Afrika: 00-27/8257-37535

Desert

Trinidad

Jersey

Zypern

www.meindl.de

Kizárólagos forgalmazói
Hubertus Vadászbolt
Szombathely, Fő tér 36.
94/314-362

MEINDL

Shoes For Actives

FEGYVERÁTVÉTEL VIZSGÁLATRA

**Egyéni megrendelőink részére PUSKA-ÁTVÉTEL:
HÉTFŐ, SZERDA, PÉNTEK: 7.00–12.00 óra között**

Szükséges:

a fegyver, fegyvertartási engedély és a tulajdonos neve,
pontos címe, irányítószáma.

Egyéni megrendelőink részére

MAROKLŐFEGYVER-átvétel:

KEDD, CSÜTÖRTÖK: 7.00–12.00 óra között

Szükséges:

a fegyver, fegyvertartási engedély és a tulajdonos neve,
pontos címe, irányítószáma.

**Fegyverjavítók, vadásztársaságok, kereskedők,
illetve más cégek részére fegyver-átvétel:
előre egyeztetett időpontban, 7.00–10.00 óra között**

Szükséges:

2 példányos megrendelés, amelynek tartalmaznia kell
a megrendelő adatain kívül minden egyes fegyver számát,
típusát, kaliberét, a tulajdonos nevét, lakcímét,
irányítószámát.

Ezen adatok hiányában a fegyver vizsgálatát
nem áll módunkban elvállalni!

BUDAPEST, IX. ker., Soroksári út 158. 1453 Budapest 92. Pf. 15.

Telefon: (06-1) 280-6782, (06-1) 281-1860. Tel./fax: (06-1) 281-1856

E-mail: mkh@mkh.hu <http://www.netcall36.hu/lofegyver/fegyver.htm>

PANNONVAD

VADÁSZATSZERVEZŐ IRODA • AGENZIA DI CACCIA JAGDREISEN

2038 Solymár, Erdő utca 24. Tel./Fax: (36-26) 361-302 Tel.: (36-26) 363-104

e-mail: pannonvad@matavnet.hu

VADÁSZAT ROMÁNIÁBAN

Dámbikavadászat a magyar határ közelében, 3 nap vadászat teljes ellátással
vadászházban

645 EURO

Dámbika elejtési díj: 2,5 kg trófeasúlyig

250 EURO

3 kg trófeasúlyig

550 EURO

Medvevadászat a Kárpátokban, 3 nap

1080 EURO

Elejtési díj, medve 350 C.I.C. pontig

5000 EURO

medve 350 C.I.C. pont felett

7000 EURO

Zerge 95 C.I.C. pont

1100 EURO

Farkas

500 EURO

Siketfajd

1000 EURO

10 nap kőszáli kecske vadászat Kirgiziában

1800 USA Dollár

Kőszáli kecske elejtési díj

2000 USA Dollár

Kazahsztán, maral szarvasbika elejtési díj

3700 USA Dollár

11 napos szibériai őzbakvadászat,

1 őzbak elejtése 900 g trófeasúlyig

2750 USA Dollár

14 napos Marco Polo argali vadászat, Tadzsikisztán

23000 USA Dollár

14 napos jávorszarvasbika vadászat,

1 jávorszarvasbika 25 kg trófeasúlyig, Kamcsatka

6800 USA Dollár

14 napos medvevadászat, Kamcsatka

1 medve elejtésével

7300 USA Dollár

Mínóségi Kőműnkák

- Kőburkolatok,
gránit falak
- Kandallók
és pultrendszerek
- Homlokzati burkolatok,
portálok
- Köztéri kutak
- Lépcsők,
baluszteres kőkorlátok

Vadászoknak kedvezmény

Pap Kőfaragó, Kőszobrász Műhely

2000 Szentendre, Közúti köz

Telefon/fax: (06-26) 313-846, (06-26) 313-630

Telefon: (06-26) 500-235, (06-26) 500-236

e-mail: papfajos@elender.hu www.papfajos.hu

HOTEL LIDO

H-8314 Vonyarcvashegy, Arany J. u. 9. • Telefon/fax: (36-83) 349-513
Telefon: (36-83) 348-036, 348-037 • Mobil: 06-30/947-0649

AJÁNLATUNK:

2 ÁGYAS SZOBA REGGELIVEL	7600 FT/NAP (2 FŐ)	53200 FT/HÉT (2 FŐ)
2 ÁGYAS SZOBA REGGELI + FÉLPANZIÓ	10300 FT/NAP (2 FŐ)	72100 FT/HÉT (2 FŐ)
2 ÁGYAS SZOBA REGGELI + EBÉD + VACSORA	13000 FT/NAP (2 FŐ)	91000 FT/HÉT (2 FŐ)
3 ÁGYAS SZOBA REGGELIVEL	8700 FT/NAP (3 FŐ)	60900 FT/HÉT (3 FŐ)
3 ÁGYAS SZOBA REGGELI + FÉLPANZIÓ	12700 FT/NAP (3 FŐ)	88900 FT/HÉT (3 FŐ)
3 ÁGYAS SZOBA REGGELI + EBÉD + VACSORA	16800 FT/NAP (3 FŐ)	117600 FT/HÉT (3 FŐ)
4 ÁGYAS SZOBA REGGELIVEL	10400 FT/NAP (4 FŐ)	72800 FT/HÉT (4 FŐ)
4 ÁGYAS SZOBA REGGELI + FÉLPANZIÓ	15800 FT/NAP (4 FŐ)	110600 FT/HÉT (4 FŐ)
4 ÁGYAS SZOBA REGGELI + EBÉD + VACSORA	21200 FT/NAP (4 FŐ)	148400 FT/HÉT (4 FŐ)

KÜLÖN REGGELI: 700 Ft/éj. Napanzió: 1350 Ft/éj

A **HOTEL LIDO** a Balaton északi partján, Keszthelytől 6 km-re található, Vonyarcvashegyen. Kétszintes szálloda, 39 szobával, melyekhez fürdőszoba és balkon tartozik. Szobáiban műholdas programokkal színes TV, telefon van, igény szerint hűtőszekrényt biztosítunk. Őrzött gépkocsi parkolás az udvarban.

A szállodában söröző, biliárd- és játéktér, valamint kondicionálóterem várja vendégeinket.

A szállás mellett kábel-szórakoztató áll vendégeink rendelkezésére.

A Balatonnál 200 méter hosszú, jól felszerelt és részben homokos strandja igen kedvelt a családok körében.

A környék számtalan kirándulási lehetőséget kínál: Afrika-múzeum, Sümegi vár, Badacsonyi Hévíz tóterelő.

Sportolási lehetőségek: tenisz, szörfözés, vízimotor, strandröplabda, lovaglás, sportlövészet, asztalitenisz.

KEDVEZMÉNYEINK:

- 4 éves korig minden ingyenes (pótágyas elhelyezéssel),
- 4-12 éves korig 20 százalékos kedvezményt adunk a ráeső részből.

AUGUSZTUS 25-TŐL A NYUGDÍJASOKNAK 40% KEDVEZMÉNY!

Kiss and Kolláth

H-2120 Dunakeszi, Fóti út 23. Tel.: (36-27) 540-160 Fax: (36-27) 540-161
E-mail: kollath@mail.digitel2002.hu www.kollath.hu

Namíbiai vadászat

5 napos vadász- + 1 pihenőnap, csomag, öt vad (kudu, oryx, springbock, duiker, steenbock) trófea díjával, teljes ellátással és reptéri transzferrel együtt: 4000,- DEM/vadász (2/1)

Dél-Afrikai Köztársaság

- 5-9 napos antilop hajtóvadászatok. Ár: 2100,- és 2700,- USD/vadász között.
- Krüger Park mellett, kalfertehén-vadászat 3500,- USD + 28 másik vadfajta lőhető.

Zambia, Luangwa völgy

Kafferbika-vadászat, ára 5450,- USD/vadász (2/1)

Benin

Vadászat Dwarf Buffalóra, nyugati fakó antilopra (Roan), Sing-Sing viziantilopra és más nyugat-afrikai fajokra, decembertől áprilisig. Ára: 5100,- USD (2/1)

Pumavadászat

• USA, Colorado és Argentína (magyar kísérelvel)

Horgászás és vadászat együtt

Volga delta, Urali és Ili folyó deltája, Csendes-óceán partján

Afrika, amerikai és ausztrál trófeák megrendelhetőek
Vadászújjal vadászók részére különleges programok!

TRÓFEABÍRÁLAT és rekordkönyv regisztráció
a Nemzetközi Szafari Klub metodikája szerint.

Trófeabírálati engedély száma: COM#1002373
Vadászszervezői engedély száma: 1499/96/97.

Web-oldal: www.kollath.hu

MUD TRAC

SPECIAL TRAC

+12 féle
mintázat!

VADÁSZTÓL VADÁSZOKNAK!

**Ficsór
Autóház
Kft.**

NAGYKER ÁRON 30% KEDVEZMÉNNYEL!

Ahol eddig elakadtatok, ott most nem fogtok! Aszfalton halkán futó, sáros versenyeken győztes gumik! Európában terepverseny nélkülünk nem létezik! Miért ne lehetne Nektek is?

Csörlőre nem lesz szükségetek, mert a Párizs-Dakar rally többszörösen díjnyertes gumiját kínalom Nektek. A világ egyik legjobb terepversenyzőjének a szülei gyárából származó gumibroncsok. Mi is teszteltük!

Az olasz Parma-i Pneus Service kizárólagos forgalmazójaként örömmel állunk rendelkezésedre több mint 80 féle méretű gumibronccsal. Beszerezhetők postai utánvettel vagy országszerte viszonteladóinknál.

Jelszavunk:

**miénk a legjobb, ilyen másnak nincs,
ilyet nem gyárt senki, csak nekünk van!**

Ficsór Autóház Kft.

1106 Budapest, Fehér út 7.

Tel/fax: 260-1122

NIVARA radiaal
Mud Trac, Mud Terrain

MUD TERRAIN

CROSS

SUPER CROSS

Hűtve ajánljuk

mazda

Még szép,
hogyan Mazda

Takarítson meg
400 000 Ft-ot
a Mazdával!

Mazda B2500
4 099 900 Ft-ért
most klímával!*

Nem számít a perzselő hőség, sem a nehéz terep,
mert a Mazda B2500 klímaberendezéssel
most csak 4 099 900 Ft-ért kapható.

A 109 lóerős motor, a személyautókra
jellemző belső tér, valamint a magas szintű
biztonsági és kényelmi felszereltség valóban
lendületes, egyedülállóvá teszik a

Mazda B2500-ast. Takarítson meg 400 000 Ft-ot.
Használja ki a lehetőséget amíg a készlet tart.

BUDAPEST: AUTÓ D&W Tel.: 261-9712, AUTO FOCUS Tel.: 305-3050, AUTÓ MIRAI Tel.: 464-7680, AUTÓ ÓBUDA Tel.: 368-1413, PROFI ANGYALFÖLD Tel.: 329-6087, BALASSAGYARMAT: GÁL és fia Tel.: 35/314-355, BÉKÉSCSABA: AUTÓ-EXPANZIÓ Tel.: 66/430-585, CEGLÉD: ZAKAR és TÁRSA Tel.: 53/320-420, DEBRECEN: AUTO-TOLDY Tel.: 52/502-678, DUNAÚJVÁROS: DUNA MOTOR Tel.: 25/411-048, EGER: UNICAR Tel.: 06-36 512-010, GYÖNGYÖS: AUTÓ BALÁZS Tel.: 37/301-626, 37/500-573, GYŐR: SILVER Tel.: 96/515-878, KAKASD: HILCZ Tel.: 74/431-908, KAPOSVÁR: TÓTH és Tsa. Tel.: 82/421-421, KECSKEMÉT: DAKÓ Tel.: 76/486-780, KOMÁROM: T-AUTÓ-MAX Tel.: 34/345-453, MISKOLC: SZEGEDI Tel.: 46/505-474, NYÍREGYHÁZA: NAGY AUTÓPARK Tel.: 42/490-380, PÉCS: SCHNEIDER AUTÓHÁZ Tel.: 72/539-000, SZEGED: PAPP Tel.: 62/420-185, SZÉKESFEHÉRVÁR: AUTÓ-FEHÉRVÁR Tel.: 22/340-150, SZOLNOK: ZAKAR és TÁRSA Tel.: 56/422-557, SZOMBATHELY: QUADROTA Tel.: 94/325-678.

www.mazda.hu Mazda Info: 06-80-323-626

*Az árak Áfa nélkül értendők!